

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ

BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

FAKULTA STAVEBNÍ

FACULTY OF CIVIL ENGINEERING

ÚSTAV STAVEBNÍ EKONOMIKY A ŘÍZENÍ

INSTITUTE OF STRUCTURE ECONOMY AND MANAGEMENT

**ANALÝZA HOSPODAŘENÍ VYBRANÝCH
MUNICIPALIT V ČESKÉ REPUBLICE**

ANALYSIS OF THE ECONOMY OF SELECTED MUNICIPALITIES IN THE CZECH REPUBLIC

DIPLOMOVÁ PRÁCE

MASTER'S THESIS

AUTOR PRÁCE

AUTHOR

Bc. Jan Křížek

VEDOUCÍ PRÁCE

SUPERVISOR

doc. Ing. Eva Vítková, Ph.D.

BRNO 2025

Zadání diplomové práce

Ústav:	Ústav stavební ekonomiky a řízení
Student:	Bc. Jan Křížek
Vedoucí práce:	Ing. Eva Vítková, Ph.D.
Akademický rok:	2024/25
Studijní program:	N0732A260019 Městské inženýrství

Děkan Fakulty Vám v souladu se zákonem č.111/1998 o vysokých školách a se Studijním a zkušebním řádem VUT v Brně určuje následující téma diplomové práce:

Analýza hospodaření vybraných municipalit v České republice

Stručná charakteristika problematiky úkolu:

Zadání práce:

1. Charakteristika a významnost krajů a měst v České republice
2. Identifikace a třídění rozpočtů v České republice
3. Definování a klasifikace příjmů obecního rozpočtu
4. Definování a klasifikace výdajů obecního rozpočtu
5. Případová studie

Cíle a výstupy diplomové práce:

Cílem diplomové práce je analyzovat hospodaření vybraných obcí v České republice se zaměřením na nejvýznamnější rozpočtové položky. Výstupem diplomové práce bude srovnání těchto obcí ve smyslu jejich hospodaření s veřejnými financemi.

Seznam doporučené literatury a podklady:

1. Peková, Jitka; Veřejné finance - Teorie a praxe v ČR, Wolters Kluwer, 2012, ISBN 978-807-357-698-1.
2. Peková, Jitka; Pilný, Jaroslav; Jetmar, Marek; Veřejná správa a finance, ASPI, 2005, ISBN 978-807- 357-052-1.
3. Hejduková, Pavlína; Veřejné finance, CH BECK, 2015, ISBN 978-80-7400-298-4.
4. Provozánková, Romana; Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe, Grada, 2011, ISBN 978-80- 247-2789-9.
5. Zákon č. 131/200 Sb., o hlavním městě Praze.
6. Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech.
7. Zákon č. 27/2010 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů.

Termín odevzdání diplomové práce je stanoven časovým plánem akademického roku.

V Brně, dne 7. 2. 2024

L. S.

prof. Ing. Jana Korytářová, Ph.D.

vedoucí ústavu

Ing. Eva Vítková, Ph.D.

vedoucí práce

prof. Ing. Rostislav Drochytka, CSc., MBA, dr. h. c.

děkan

-

ABSTRAKT

Diplomová práce se zabývá hospodařením Hlavního města Prahy a šesti vybraných statutárních měst. Práce je členěna na teoretickou a praktickou část.

Teoretická část se zaměřuje na obecný rámec fungování obcí, strukturu rozpočtů municipalit, jejich příjmy a výdaje, a problematiku zadlužení municipalit.

Praktická část práce poskytuje srovnávací analýzu hospodaření vybraných měst, konkrétně Prahy, Brna, Ostravy, Olomouce, Ústí nad Labem, Jihlavy a Karlových Varů. V této části jsou podrobeny analýze rozpočty těchto měst v období let 2019–2023.

KLÍČOVÁ SLOVA

obec, rozpočet obce, příjmy, daňové příjmy, nedaňové příjmy, kapitálové příjmy, transfery, výdaje, běžné výdaje, kapitálové výdaje, zadluženost

ABSTRACT

The thesis examines the financial management of the Capital City of Prague and six selected statutory cities. The work is divided into a theoretical and a practical part.

The theoretical part focuses on the general framework of municipal operations, the structure of municipal budgets, their revenues and expenditures, and the issue of municipal debt.

The practical part provides a comparative analysis of the financial management of selected cities, specifically Prague, Brno, Ostrava, Olomouc, Ústí nad Labem, Jihlava, and Karlovy Vary. This section analyzes the budgets of these cities for the period 2019–2023.

KEY WORDS

municipality, municipal budget, revenues, tax revenues, non-tax revenues, capital revenues, transfers, expenditures, current expenditures, capital expenditures, indebtedness

Bibliografická citace VŠKP

KŘÍŽEK, Jan. *Analýza hospodaření vybraných municipalit v České republice*. Brno, 2024. Dostupné také z: <https://www.vut.cz/studenti/zav-prace/detail/160599>. Diplomová práce. Vysoké učení technické v Brně, Fakulta stavební, Ústav stavební ekonomiky a řízení. Vedoucí práce Eva Vítková.

Prohlášení: o původnosti závěrečné práce

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci s názvem *Analýza hospodaření vybraných municipalit v České republice* zpracoval(a) samostatně a že jsem uvedl(a) všechny použité informační zdroje.

V Brně dne 10.1.2025

.....
Bc. Jan Křížek

Poděkování

S velkou vděčností bych rád poděkoval paní doc. Ing. Evě Vítkové, Ph.D., za její odborné vedení, cenné rady a neocenitelnou pomoc při zpracování mé diplomové práce. Velmi si vážím její ochoty věnovat mi svůj čas, poskytnout odborný pohled na problematiku a nasměrovat mě během celého procesu tvorby práce. Její podpora a vstřícnost pro mě byly velkou oporou.

Rád bych také vyjádřil upřímné poděkování své rodině, zejména Haně, Hynkovi a Tomášovi Křížkovým a Anně Krčálové, za jejich podporu, kterou mi poskytovali během celého mého studia. Také bych chtěl poděkovat svým přátelům, především Adéle Hrubé, která mi byla vždy oporou a pomohla mi v náročných chvílích.

V neposlední řadě bych rád vyjádřil velké poděkování svým spolužákům, díky kterým bylo studium na VUT nezapomenutelné.

Obsah

1	Úvod.....	12
2	Územní samosprávní celky	13
2.1	Obec jako základní jednotka územní samosprávy	14
2.1.1	Územní základ.....	14
2.1.2	Personální základ.....	14
2.1.3	Právní základ	14
2.1.4	Ekonomický základ	14
2.1.5	Samostatná působnost obce.....	14
2.2	Členění obcí	14
2.2.1	Členění podle rozsahu výkonu státní správy v přenesené působnosti 15	
2.2.2	Tradiční členění obcí.....	15
2.3	Orgány obcí	16
2.3.1	Zastupitelstvo	16
2.3.2	Rada	17
2.3.3	Starosta.....	17
2.3.4	Obecní úřad.....	17
2.3.5	Orgány statutárního města.....	17
3	Rozpočet obce.....	18
3.1	Funkce rozpočtu.....	18
3.2	Střednědobý výhled rozpočtu.....	18
3.3	Rozpočtový proces	19
3.3.1	Rozpočtové opatření	21
3.3.2	Rozpočtové provizorium	22
3.4	Rozpočtová skladba	22
3.5	Struktura municipálního rozpočtu.....	22
3.5.1	Struktura příjmů obcí	22
3.5.2	Struktura výdajů obcí	23
4	Příjmy.....	24

4.1	Daňové příjmy	24
4.1.1	Svěřené daně	24
4.1.2	Sdílené daně.....	24
4.1.3	Místní poplatky.....	24
4.1.4	Správní poplatky	25
4.1.5	Poplatky a odvody v oblasti životního prostředí.....	25
4.2	Nedaňové příjmy.....	25
4.2.1	Příjmy z vlastního podnikání.....	25
4.3	Kapitálové příjmy	27
4.4	Přijaté transfery.....	27
4.4.1	Investiční transfery	28
4.4.2	Neúčelové transfery	28
5	Vývoj daňových příjmů a novely zákona.....	29
5.1	Vývoj daňových příjmů	29
5.1.1	Vývoj daňových příjmů v letech 1993-1995	29
5.1.2	Vývoj daňových příjmů v letech 1996-2000	31
5.1.3	Vývoj daňových příjmů v letech 2001 po současnost	32
5.2	Novely zákona o RUD.....	34
5.2.1	Novela zákona o RUD platné v období 2002-2007.....	34
5.2.2	Novela zákona o RUD platné v období od roku 2008.....	36
5.2.3	Novela zákona o RUD platné v období od roku 2013.....	38
6	Výdaje	41
6.1	Běžné výdaje.....	42
6.2	Kapitálové výdaje	42
7	Zadluženost obcí.....	43
7.1	Struktura dluhu obcí	43
7.2	Příčiny zadlužení obcí	44
7.3	Dopady zadlužení.....	44
7.4	Statutární města jako hlavní dlužníci	44
8	Praktická část	45

8.1	Hlavní město Praha.....	45
8.1.1	Příjmy.....	46
8.1.2	Výdaje	47
8.1.3	Srovnání – příjmy a výdaje	49
8.1.4	Zadluženost.....	49
8.2	Statutární město Brno	50
8.2.1	Příjmy.....	51
8.2.2	Výdaje	52
8.2.3	Srovnání – příjmy a výdaje	53
8.2.4	Zadluženost.....	54
8.2.5	Příklad dobré praxe	55
8.3	Statutární město Ostrava	56
8.3.1	Příjmy.....	56
8.3.2	Výdaje	57
8.3.3	Srovnání – příjmy a výdaje	59
8.3.4	Zadluženost.....	60
8.4	Srovnání statutárních měst Brno a Ostrava	61
8.4.1	Příjmy.....	61
8.4.2	Výdaje	62
8.4.3	Zadlužení	63
8.5	Statutární město Olomouc.....	64
8.5.1	Příjmy.....	64
8.5.2	Výdaje	65
8.5.3	Srovnání – příjmy a výdaje	67
8.5.4	Zadluženost.....	68
8.6	Statutární město Ústí nad Labem.....	68
8.6.1	Příjmy.....	68
8.6.2	Výdaje	70
8.6.3	Srovnání – příjmy a výdaje	72
8.6.4	Zadluženost.....	72

8.7	Srovnání statutárních měst Olomouc a Ústí nad Labem.....	73
8.7.1	Příjmy.....	73
8.7.2	Výdaje.....	75
8.7.3	Zadlužení.....	76
8.8	Statutární město Jihlava.....	77
8.8.1	Příjmy.....	77
8.8.2	Výdaje.....	78
8.8.3	Srovnání – příjmy a výdaje.....	80
8.8.4	Zadluženost.....	81
8.9	Statutární město Karlovy Vary.....	81
8.9.1	Příjmy.....	81
8.9.2	Výdaje.....	83
8.9.3	Srovnání – příjmy a výdaje.....	84
8.9.4	Zadluženost.....	85
8.10	Srovnání statutárních měst Jihlava a Karlovy Vary.....	86
8.10.1	Příjmy.....	86
8.10.2	Výdaje.....	88
8.10.3	Zadlužení.....	89
8.11	Srovnání všech měst.....	89
8.11.1	Příjmy.....	89
8.11.2	Výdaje.....	91
8.11.3	Zadlužení.....	93
9	Závěr.....	95
10	SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ.....	97
11	SEZNAM ZKRATEK.....	119
12	SEZNAM TABULEK.....	120
13	SEZNAM OBRÁZKŮ.....	121
14	SEZNAM GRAFŮ.....	122
15	SEZNAM PŘÍLOH.....	126

1 Úvod

Hospodaření municipalit je klíčovým aspektem komunální veřejné správy, který zásadně ovlivňuje rozvoj území, kvalitu života obyvatel a kvalitu poskytovaných služeb. Obce jako základní jednotky územní samosprávy zajišťují řadu veřejných služeb a spravují značný objem finančních prostředků, přičemž jejich efektivní využití je zásadní pro dosažení cílů udržitelného rozvoje a zodpovědného řízení veřejných financí.

Cílem diplomové práce je analyzovat hospodaření vybraných obcí v České republice se zaměřením na nejvýznamnější rozpočtové položky. Výstupem diplomové práce bude srovnání těchto obcí ve smyslu jejich hospodaření s veřejnými financemi.

Diplomová práce je rozdělena na dvě části, teoretickou a praktickou. Teoretická část se soustředí na problematiku územně samosprávných celků, jejich rozpočtů, příjmů a výdajů, rozpočtového určení daní a zadlužení obcí. Tato témata jsou dále rozpracována do jednotlivých podkapitol, které je detailně popisují. Praktická část je věnována analýze hospodaření sedmi vybraných měst, konkrétně hlavního města Prahy a statutárních měst Brna, Ostravy, Olomouce, Ústí nad Labem, Jihlavy a Karlových Varů, a to v časovém horizontu let 2019–2023. Výběr těchto měst byl motivován jejich velikostí a geografickou polohou.

Tato města byla zvolena tak, aby reprezentovala různé velikosti a ekonomické charakteristiky municipalit v České republice. Praha byla zařazena jako největší ekonomické a administrativní centrum, Brno a Ostrava jako druhé a třetí největší město pro vzájemné srovnání. Olomouc a Ústí nad Labem zastupují středně velká města s rozdílným regionálním zázemím. Jihlava a Karlovy Vary reprezentují nejmenší krajská města, což umožňuje analyzovat hospodaření municipalit s omezenějšími zdroji. Tento výběr zajišťuje komplexní pohled na hospodaření municipalit napříč republikou.

2 Územní samosprávní celky

Obec je základním územním samosprávním celkem. Vyšším územně samosprávním celkem je kraj, jehož obce jsou vždy součástí. Územní samosprávní celky jsou definovány ústavou České republiky. „Česká republika se člení na obce, které jsou základními územními samosprávnými celky, a kraje, které jsou vyššími územními samosprávnými celky.“ [1, §99]

Kraje jsou vyšší samosprávní celky. Kraje vznikly v roce 2000 zákonem o krajích. Krajů je 14, přičemž Praha je kraj a obec zároveň.

Seznam krajů:

- Hlavní město Praha,
- Středočeský kraj,
- Jihočeský kraj,
- Plzeňský kraj,
- Karlovarský kraj,
- Ústecký kraj,
- Liberecký kraj,
- Královehradecký kraj,
- Pardubický kraj,
- Kraj Vysočina,
- Jihomoravský kraj,
- Zlínský kraj,
- Olomoucký kraj,
- Moravskoslezský kraj.

„Obec je vždy součástí vyššího územního samosprávného celku.“ [1, §100] Ústava pouze definuje funkce obcí. Více obce definuje zákon č.128/2000 Sb. zákon o obcích, který definuje obec jako: „Obec je základním územním samosprávným společenstvím občanů; tvoří územní celek, který je vymezen hranicí území obce.“ [2, §1]

Obec je veřejnoprávní korporace, která vlastní a spravuje majetek ve svém vlastnictví, díky tomu obec má i svůj vlastní rozpočet, který si sama schvaluje, kontroluje a vykonává. [3] „Obec je veřejnoprávní korporací, má vlastní majetek. Obec vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese odpovědnost z těchto vztahů vyplývajících.“ [2, §2]

2.1 Obec jako základní jednotka územní samosprávy

„Obec je základní jednotkou územní samosprávy a má řadu charakteristických znaků, mezi které patří zejména:

- územní základ,*
- personální základ,*
- právní základ,*
- ekonomický základ a*
- samostatná působnost.“ [4, 16]*

2.1.1 Územní základ

Obec má vlastní území, které je složeno z jednoho nebo více katastrálních území. Obec má zároveň možnost změn území. Každé území, které se nachází na území České republiky je součástí municipality. Výjimkou jsou území vojenských újezdů. [4]

2.1.2 Personální základ

Obce tvoří občané, kteří mají podle zákona stanovená práva a povinnosti vůči obci. Občan je fyzická osoba, jež je občanem ČR a má trvalý pobyt v dané obci. [4]

2.1.3 Právní základ

Obce jsou právnické osoby, které mají pravomoc vydávat právní předpisy (obecně závazné vyhlášky a nařízení). Vzhledem k tomu, že obec vystupuje v právních vztazích svým jménem, nese odpovědnost za vztahy, které z nich vyplývají. [4]

2.1.4 Ekonomický základ

Obec má právo vlastnit majetek a dále s ním hospodařit, díky tomu je ekonomický základ jeden z nejdůležitějších prvků územní samosprávy. Obec má zákonnou povinnost řádně pečovat o svůj majetek a zajišťovat jeho ochranu. [4]

2.1.5 Samostatná působnost obce

Obec své záležitosti spravuje samostatně. Samospráva je určena zákonem a může být omezena pouze zákonem nebo nadřazeným orgánem. Výkon veřejné správy zajišťují orgány obce, které jsou volené občany při řádných komunálních volbách (např. starosta, zastupitelstvo obce a další). [4]

2.2 Členění obcí

V České republice se ke dni 26.11. 2024 nachází 6254 obcí a 4 vojenské újezdy. Počet obcí se během let průběžně mění, protože obce se mohou slučovat, rozdělovat nebo připojovat k jiným obcím. O těchto změnách rozhoduje zastupitelstvo z podnětu referenda. V posledních letech se též změnil počet obcí díky zmenšení nebo zrušení vojenských újezdů. [4,5]

2.2.1 Členění podle rozsahu výkonu státní správy v přenesené působnosti

Všechny typy obcí v ČR vykonávají státní správu v přenesené působnosti, ale podle typu obce se určuje rozsah výkonu.

- obce I. typu (základní výkon státní správy)
- obce II. typu (s pověřeným obecním úřadem)
- obce III. typu (s rozšířenou působností)

Všechny obce v ČR jsou obcí I. typu obce II. a III. typu jsou určeny zákonem a rozsah výkonu státní správy v přenesené působnosti je opět určen zákonem. [4]

2.2.2 Tradiční členění obcí

Obce se mohou také dělit na obce, městysy a města. Tohle rozdělení je tradiční a prestižní. [4]

Městys

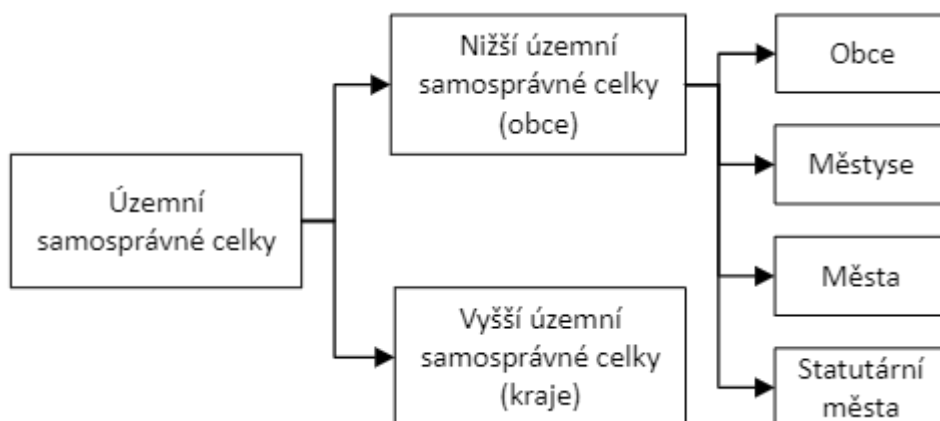
Obec se může stát městysem, pokud návrh na změnu předloží předseda Poslanecké sněmovny po vyjádření vlády nebo díky historickému kontextu. Pokud obec měla oprávnění používat titul městys před dnem 17. května 1954, je možnost požádat předsedu Poslanecké sněmovny. K 26.11. 2024 bylo v ČR celkem 232 městysů. [4,6]

Město

Podmínkou pro získání statutu města je buď dosažení počtu obyvatel vyššího než 3000, nebo udělení statutu na základě historických důvodů. Pokud obec byla městem před 17. květnem 1954, je možnost požádat předsedu Poslanecké sněmovny. Poslanecká sněmovna určí den kdy se stává obec městem. K 26.11 2024 bylo v ČR celkem 583 měst. [4,7]

Statutární města

Statutární města mají podle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, specifické postavení, které jim zajišťuje zvláštní právní úpravu a pravomoci. Statutární město může své území rozdělit na městské obvody nebo části s vlastními orgány samosprávy. K 26.11 2024 bylo v ČR celkem 26 statutárních měst. [2,4,8]

Obrázek 2-1 Rozdělení obcí dle Zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (zdroj: [2], zpracování: vlastní)

Praha

Postavení hlavního města Prahy je definováno zákonem č. 131/2000 Sb., zákonem o hlavním městě Praze. Postavení hlavního města Prahy je unikátní: „*Tento zákon upravuje postavení hlavního města Prahy jako hlavního města České republiky, kraje a obce a dále postavení městských částí.*“ [9, §1]

2.3 Orgány obcí

2.3.1 Zastupitelstvo

Zastupitelstvo je základním rozhodovacím orgánem územní samosprávy je voleno občany a rozhoduje především ve věcech samostatné působnosti obce. Počet členů v zastupitelstvu je dáno počtem obyvatel viz tab. 2-1. [4]

Tabulka 2-1 Počet členů zastupitelstva na počet obyvatel (zdroj: [4], zpracování: vlastní)

Počet obyvatel	Počet členů zastupitelstva
do 500 obyvatel	5–15
nad 500 – 3 000 obyvatel	7–15
nad 3 000 – 10 000 obyvatel	11–25
nad 10 000 – 50 000 obyvatel	15–35
nad 50 000 – 150 000 obyvatel	25–45
nad 150 000	23–55

Zastupitelstvo může podle zákona č. 128/2000 Sb., např. vydávat obecně závazné vyhlášky obce, schvalovat program rozvoje obce a rozpočet obce, zřizovat a rušit obecní policii a další. [4]

2.3.2 Rada

Rada obce (popř. městyse či města) je výkonným orgánem obce a zodpovídá se zastupitelstvu obce. Radu může mít jakákoliv municipalita, pokud je v zastupitelstvu více než 15 členů.

Radu obce tvoří starosta a místostarosta a dále pak členové rady z řady zastupitelstva. Počet členů rady musí být vždy lichý a to mezi 5-11 členy. Důležitou podmínkou je, že počet členů rady nesmí přesahovat jednu třetinu členů zastupitelstva obce. [4]

2.3.3 Starosta

Starosta a místostarosta jsou voleni do funkce zastupitelstvem obce. Starosta reprezentuje a zastupuje obec. Starosta má úkoly, pravomoce a odpovědnost (např. za odpovídá za informovanost veřejnosti, svolává a řídí jednání zastupitelstva a rady a další). [4]

2.3.4 Obecní úřad

Jedná se o orgán obce, který se v případě městyse nazývá úřad městyse, zatímco v případě města jde o městský úřad. Pokud se jedná o statutární město tak úřad je nazýván magistrátem a jednotlivé městské části či obvody mají úřady městského obvodu nebo úřady městských částí.

V čele úřadu stojí starosta s místostarostou, tajemníkem a dalšími zaměstnanci úřadu. Minimální složení obecního úřadu tvoří starosta a místostarosta. Obecní úřad se nachází v každé obci a může být členěn na odbory a oddělení. [4]

2.3.5 Orgány statutárního města

Ve volbách je zvoleno zastupitelstvo, které z řad svých členů volí radu a primátora. Funkci místostarosty plní v statutárním městě náměstek primátora. Úřadem města je magistrát a v jeho čele stojí primátor. Dalším zaměstnancem města je tajemník magistrátu.

Městské obvody nebo části statutárního města jsou spravovány zastupitelstvem městské části nebo obvodu. Městské části nebo obvody mají vlastního starostu, zastupitelstvo, radu a odbory či oddělení. [4]

3 Rozpočet obce

„Vydeme-li z rozpočtových pravidel územích rozpočtů, je rozpočet finančním plánem na fiskální rok shodný s rokem kalendářním, který obsahuje příjmy, výdaje a ostatní operace včetně tvorby a použití peněžních fondů, pokud neprobíhají mimo rozpočet. Vzhledem k tomu, že je rozpočet sestaven jen na jeden rok ... tak některé úpravy rozpočtového procesu mohou roli rozpočtu v procesu plánování podstatně zvýšit.“ [10, str. 28]

Rozpočet je bilancí mezi příjmy a výdaji za rozpočtové období. Rozpočtové období je totožné s kalendářním rokem. Hospodaření rozpočtu lze popsat tímto vzorcem:

$$F^1 + P - V = F_2,$$

kde F_1 – stav peněžitých prostředků na začátku rozpočtového roku,
 P – příjmy,
 V – výdaje,
 F_2 – stav peněžitých prostředků na konci rozpočtového roku. [11]

3.1 Funkce rozpočtu

Nejdůležitější funkcí rozpočtu je funkce kontrolní. Zásadním prvkem je soulad mezi schváleným rozpočtem a skutečným plněním rozpočtu. Tímto způsobem je umožněna kontrola, že alokované finanční prostředky jsou vynaloženy pouze na schválený účel. Díky strukturovanému rozpočtu se eliminuje možnost zpronevření finančních prostředků. [10]

Další významnou funkcí rozpočtu je funkce alokační a stabilizační. Alokační funkce rozpočtu obce alokuje finanční prostředky tam, kde jsou potřeba. Stabilizační funkce rozpočtu v rámci územní samosprávy je např. nákup vstupu do soukromého sektoru za účelem stabilizace v lokálním či regionálním veřejném sektoru. [12]

3.2 Střednědobý výhled rozpočtu

Střednědobý výhled rozpočtu (SVR) je pomocný finanční nástroj finančního hospodaření obce nebo svazku obcí. Obvykle se sestavuje na budoucí období 2-5 let. Střednědobý výhled rozpočtu musí zohledňovat čtyři základní ukazatele:

- celkové příjmy,
- celkové výdaje,
- celkové pohledávky,
- celkové závazky.

Doporučeným postupem pro zpracování a vytvoření SVR jsou následující kroky:

- zpracování analýzy hospodaření za poslední 2-3 roky,
- rozdělení analyzovaných dat (příjmy nebo výdaje),
- přiřazení hodnot na základě střednědobého výhledu státu a přiřazení koeficientů na další roky,
- začlenit do SVR kapitálové a nahodilé položky.

Návrh SVR musí být zveřejněn na úřední desce minimálně 115 dní před projednáním. SVR je na úřední desce zveřejněn v užším rozsahu na internetu nebo v listinné podobě na příslušném obecním úřadě musí být zpřístupněno úplné znění SVR. Schválený SVR musí být zveřejněn na úřední desce nejpozději do 30 dní od schválení, a to až do schválení nového SVR. Opět musí být úplné znění k nahlédnutí buď na internetu nebo v listinné podobě na příslušném obecním úřadě. Nezpracování a nezveřejnění návrhu a schváleného SVR je správním deliktem. [4]

3.3 Rozpočtový proces

Rozpočtový proces vychází ze střednědobého výhledu rozpočtu nebo z rozpočtového provizoria. Rozpočtový proces není striktně vázán na SVR nebo na rozpočtové provizorium. Tyto dva dokumenty fungují jako návod k vypracování rozpočtu. [4,13]

„Rozpočtový proces zahrnuje následující kroky:

- *návrh rozpočtu,*
- *projednání,*
- *zveřejnění návrhu rozpočtu*
- *schvalování a následné zveřejnění po schválení,*
- *realizace (plnění), kontrola,*
- *závěrečný účet – návrh závěrečného účtu, zveřejnění, schvalování, zveřejnění,*
- *následná kontrola.“ [4, str. 37]*

Návrh rozpočtu

Návrh rozpočtu je sestavován různými způsoby podle velikosti obce. U měst to sestavuje např. finanční či ekonomický odbor apod. V obcích je rozpočet sestavován např. rozpočtářem, účetní nebo starostou. Návrhu rozpočtu předchází analýza SVR. [4]

Projednáání

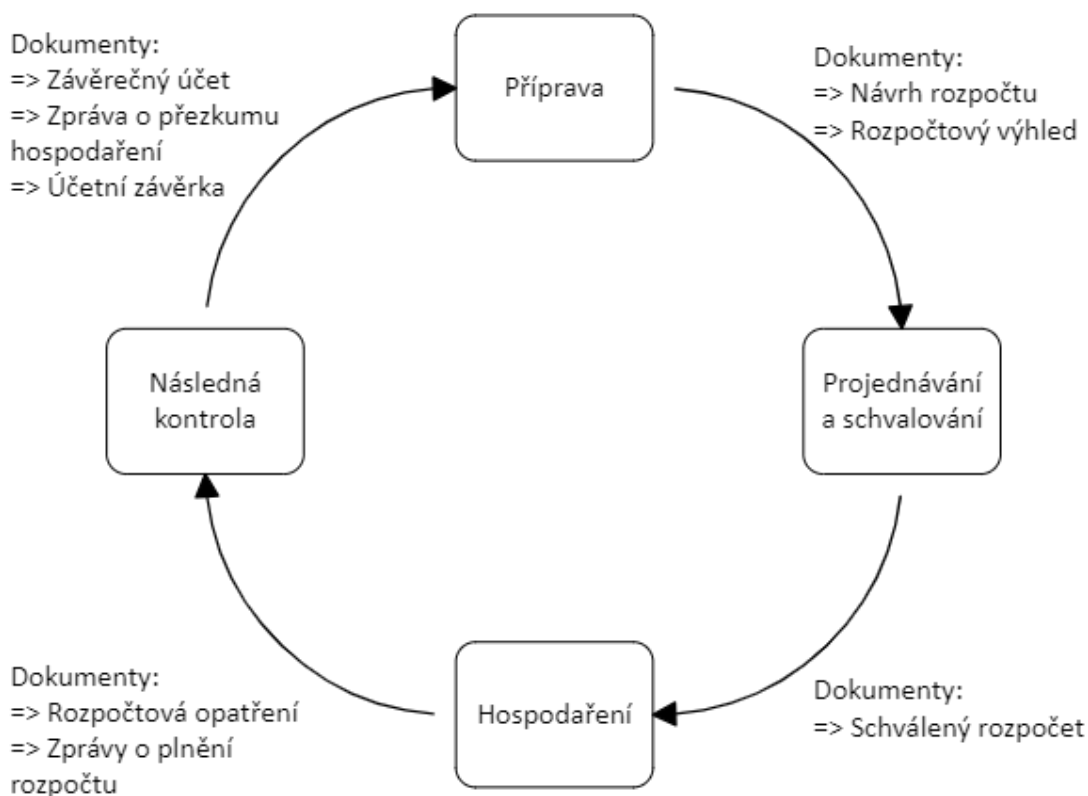
Návrh rozpočtu je projednán radou obce a finančním odborem (tam, kde není rada obce, zastává tuto funkci starosta), připomínky k návrhu rozpočtu jsou sepsány a zapracovány do návrhu rozpočtu. [4]

Zveřejnění

Návrh rozpočtu podle zákona musí být vyvěšen na úřední desce minimálně 15 dní před projednáním zastupitelstva, a to až do jeho schválení. Na úřední desce musí být vyvěšen užší návrh rozpočtu. Celkový návrh rozpočtu pak lze najít např. na webových stránkách obce nebo na příslušném obecním úřadě. Připomínky k rozpočtu mohou občané uplatnit v písemné podobě ve stanové lhůtě. [4]

Schválení

Rozpočet schvaluje zastupitelstvo. Schválený rozpočet může být vyrovnaný, přebytkový nebo schodkový. Pokud je rozpočet navržen jako schodkový musí být finančně pokryt, a to např. úvěrem, prodejem majetku, přebytkem z minulých let. Důležité je, aby byl rozpočet pravdivý, reálný, efektivní, úplný a transparentní. [11,12]

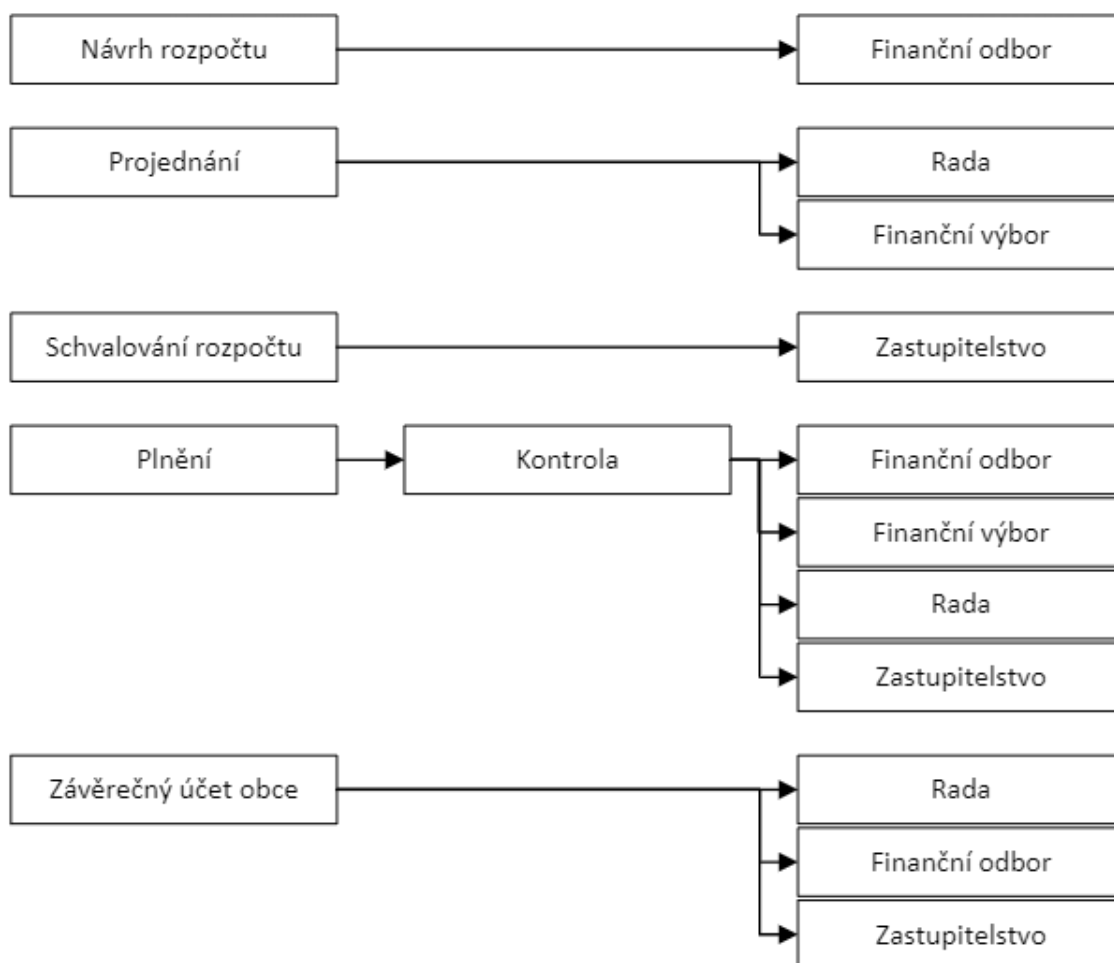
Obrázek 3-1 Rozpočtový cyklus (zdroj: [10], zpracování: vlastní)

Realizace a kontrola

Ve fázi realizace dochází k plnění schváleného rozpočtu a probíhá průběžná kontrola plnění rozpočtu. [4]

Závěrečný účet

Závěrečný účet je dokument, který komplexně popisuje hospodaření v uplynulém roce. Závěrečný účet je povinný dokument, tzn. obec je povinna nechat tento dokument vypracovat. [14]

Obrázek 3-2 Fáze rozpočtového procesu (zdroj: [11], zpracování: vlastní)

3.3.1 Rozpočtové opatření

Rozpočtové opatření nastává během rozpočtového určení, kdy se mění přerozdělení finančních prostředků. Při přerozdělování finančních prostředků dochází k přesunu zdrojů, kdy některé subjekty ztrácejí část svých prostředků, zatímco jiné jsou zvýhodněny. [4]

Rozpočtové změny jsou:

- organizační změny (mění se počet příjmů nebo výdajů),
- metodické změny (změna právních úprav),
- věcné změny (skutečnosti mající vliv na naplňování příjmové a výdajové stránky). [13]

3.3.2 Rozpočtové provizorium

Pokud obec do 31. prosince včetně nemá schválený rozpočet na následující rok, tak je povinna podle zákona č. 250/2000 Sb. hospodařit podle rozpočtového provizoria. Zastupitelstvo obce je povinno stanovit si nejpozději do 1. ledna pravidla pro rozpočtové provizorium. Nepřijetí těchto pravidel je kvalifikováno jako porušení rozpočtové kázně a obci může být podle zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů udělena pokuta až do výše 1 mil. Kč. [14]

Pravidla pro rozpočtové provizorium by měla především zabezpečit chod obecního úřadu, plnění povinností z pracovněprávních vztahů, úhrady faktur a úvěrů. [4]

3.4 Rozpočtová skladba

Rozpočtová skladba pomocí třídění představuje základní požadavek na formální správnost rozpočtu. Skládá se z příjmů a výdajů viz. tab. 3-1. Jedná se o číselník, který klasifikuje finanční operace a zařazuje je do správní třídy. [14]

Tabulka 3-1 Rozpočtová skladba (zdroj: [4], zpracování: vlastní)

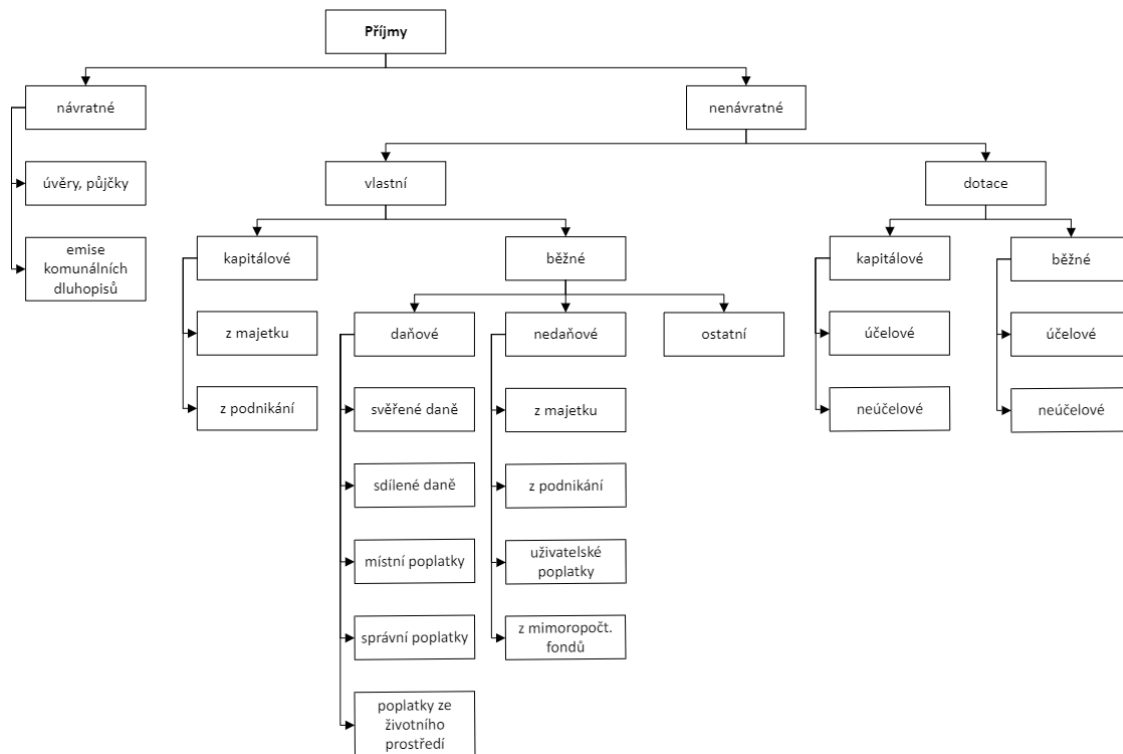
Položka	Třída	Členění
Příjmy	Třída 1	Daňové příjmy
	Třída 2	Nedaňové příjmy
	Třída 3	Kapitálové příjmy
	Třída 4	Přijaté dotace (transfery)
Výdaje	Třída 5	Běžné výdaje
	Třída 6	Kapitálové výdaje
Financování	Třída 8	Financování

3.5 Struktura municipálního rozpočtu

3.5.1 Struktura příjmů obcí

Příjmy obcí lze rozdělit několika způsoby, avšak nejjednodušší rozdělení je z hlediska návratnosti na příjmy návratné a nenávratné. Mezi návratné příjmy se řadí vlastní příjmy a dotace, které se dále rozdělují na příjmy kapitálové a běžné (dotace, daňové a nedaňové příjmy). Tyto příjmy jsou nejdůležitějším zdrojem finančních prostředků v municipálním rozpočtu. Mezi návratné příjmy se řadí úvěry, půjčky a emise

z komunálních dluhopisů. Pro větší přehlednost rozčlenění příjmů obce uvádí následující schéma. [4]

Obrázek 3-3 Struktura příjmů obcí (zdroj: [4], zpracování: vlastní)

Největší podíl v celkovém objemu příjmů municipalit tvoří daňové příjmy jejich podíl činí přibližně dvě třetiny všech příjmů obce. Druhou nejvýznamnější složkou příjmů obce jsou dotace a transfery, které tvoří přibližně jednu čtvrtinu z celkových příjmů.

Třetí největší skupinou jsou nedaňové příjmy, které se pohybují okolo 10 % objemu příjmů. Posledním a nejmenším příjmem jsou kapitálové příjmy, které dosahují do 2 % celkového objemu příjmů. [4]

3.5.2 Struktura výdajů obcí

Výdaje rozpočtu obce se nejčastěji rozčleňují na běžné a kapitálové výdaje. Běžné výdaje slouží k financování provozních záležitostí obce, jsou plánované a dobře odhadnutelné. Kapitálové výdaje slouží k financování dlouhodobých investičních akcí a potřeb, např. infrastruktura. [4]

4 Příjmy

4.1 Daňové příjmy

Rozpočet obcí je ustanoven v zákoně č. 243/2000 Sb., zákon o rozpočtovém určení daní. [3]

„Daň je definována jako povinná, nenávratná, zákonem určená platba do veřejného rozpočtu. Je to platba neúčelová a neekvivalentní. Daň se pravidelně opakuje v časových intervalech nebo je nepravidelná a platí se za určitých okolností.“ [15, str.15]

Mezi daňové příjmy obcí patří svěřené daně, sdílené daně, místní poplatky, správní poplatky, poplatky a odvody v oblasti životního prostředí. [MÍFIN]

4.1.1 Svěřené daně

Svěřené (výlučné) daně jsou zvláštním typem daně, které jsou uniformně vybírány jednotlivými územně správními celky. Správu a výběr zajišťuje Finanční správa České republiky, nicméně celý výnos plyne do municipálního rozpočtu. Obec, avšak nemůže rozhodovat o uložení daně či její výši. Obec ale pomocí tzv. korekčního koeficientu mohou u některých nemovitostí snížit nebo zvýšit sazbu daně. Mezi svěřené daně patří daň z nemovitých věcí a daň z příjmů právnických osob placené obcí. [4, 16]

4.1.2 Sdílené daně

Sdílené daně vychází z principu, že výnos z daní se sdílí mezi více státních úrovní, tj. státní rozpočet, rozpočet obcí a rozpočet krajů. Mezi sdílené daně patří daň z přidané hodnoty, daň z příjmů fyzických osob, daň z příjmů právnických osob a daň z hazardních her. [4, 16]

4.1.3 Místní poplatky

Místní poplatky jsou definovány zákonem č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích. Místní poplatky jsou obecní daně a obci náleží celý výnos. Správu a výběr zákon svěřuje do samostatné působnosti obce. Obec vydá závaznou vyhlášku, kde definuje např. sazbu, splatnost, úlevu nebo osvobození od daně. [4, 16]

„Obec může zavést tyto místní poplatky:

- a) poplatek ze psů,*
- b) poplatek z pobytu,*
- c) poplatek za užívání veřejného prostranství,*
- d) poplatek ze vstupného,*

- e) poplatek za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst,
f) poplatek za zhodnocení stavebního pozemku možností jeho připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace,
g) poplatky za komunální odpad.“ [17]

4.1.4 Správní poplatky

Správní poplatek je platba za výkon státní správy, za níž platící subjekt (poplatník) získává individuální prospěch, výhodu, výsadu jako protihodnotu. Základní funkcí poplatků je funkce úhradová. V České republice jsou správní poplatky právně upraveny zákonem č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích. Sazby správních poplatků jsou buď stanoveny pevnou částkou nebo procentní sazbou. Správní poplatky jsou příjmem orgánů obcí, jejichž správcem jsou orgány obcí. Mezi správní poplatky patří například vydání řidičského průkazu, nahlédnutí do matriční knihy, vydání živnostenského listu apod. [4, 16]

4.1.5 Poplatky a odvody v oblasti životního prostředí

Tyto poplatky se řadí mezi ostatní daňové příjmy obcí. Tyto poplatky se platí za účelem odstranit negativní externality způsobené lidskou činností na životní prostředí. Mezi poplatky patří např. znečišťování ovzduší a vody, dobývání nerostných surovin apod. [4]

4.2 Nedaňové příjmy

Nedaňové příjmy představují stabilní přísun finančních zdrojů do municipálního rozpočtu. Pro vlastní nedaňové příjmy platí platná rozpočtová skladba a oproti ostatním příjmům má územní samospráva výrazně větší pravomoce pro jejich ovlivnění. [4]

4.2.1 Příjmy z vlastního podnikání

Příjmy z vlastního podnikání představují tradiční zdroj financování municipálních rozpočtů, jejichž význam v posledních desetiletích roste. Mezi ně lze zařadit například příjmy z municipálních podniků, prodej a pronájem majetku, příjmy z finančního investování, uživatelské poplatky, příjmy sankční povahy a ostatní nedaňové příjmy. [11]

Municipální podniky, majetková účast v podniku

Obec majetek, který bezprostředně nepotřebuje, může v souladu s platnou právní úpravou použít k založení podniku nebo obchodní společnosti. Obec může mít

v podniku či obchodní společnosti plnou nebo částečnou spoluúčasť. Firmy jsou vytvořeny za účelem zajištění veřejných statků, proto je zisk u takovýchto podniků bývá ojedinělý. Cena služeb je stanovena v ekonomické výši nákladů.

O druhu a výši majetku rozhoduje zastupitelstvo. Vzhledem k rizikům spojeným s podnikáním je nutné nejprve předložit zastupitelstvu podrobnou analýzu podniku, protože obec se tímto krokem vystavuje možným rizikům. Při špatném hospodaření firmy může obec přijít o majetek, který do dané firmy vložila. Pokud je, avšak zvolená firma profitující, může obec získat více finančních prostředků než kdyby např. danou budovu pronajímala či prodala. [4]

Příjmy z prodeje nebo pronájmu majetku.

V případě tohoto druhu příjmu závisí na kvalitě a druhu majetku ve vlastnictví obce. Nejvýznamnějším majetkem je půda. Je důležité, aby si obec nechala vytvořit ekonomickou analýzu. V poslední době roste význam projektů na principu partnerství mezi veřejným a soukromým sektorem. Obec jakožto veřejný subjekt poskytne půdu a soukromý sektor na daném místě může postavit infrastrukturu. Díky tomu mají obce příjem z nájemného. Mezi další významný příjem patří pronájem a prodej obecních bytů. [11]

Příjmy obce z finančního investování

Obec investuje veřejné prostředky, proto musí respektovat obecné zásady investování a platné právní předpisy. Investování lze charakterizovat jako obětování současné hodnoty s cílem jejího zhodnocení v budoucnu. Investice představuje nákup aktiva (např. akce, dluhopisu atd.) s možností získat pravidelné odměny z daného aktiva (např. dividendy atd.), nebo aktivum po uplynutí časového období prodat za vyšší cenu. O investici rozhoduje zastupitelstvo obce. [4]

Příjmy sankční povahy

Pokuty může ukládat municipalita na základě přestupkového řízení. Jedná se o příjmy nízké a nahodilé. Zákon umožňuje projednávat přestupky do 1 roku od jejich spáchání. Rada obce zřizuje komisi, která projednává spáchané přestupky na základě přestupkového řízení.

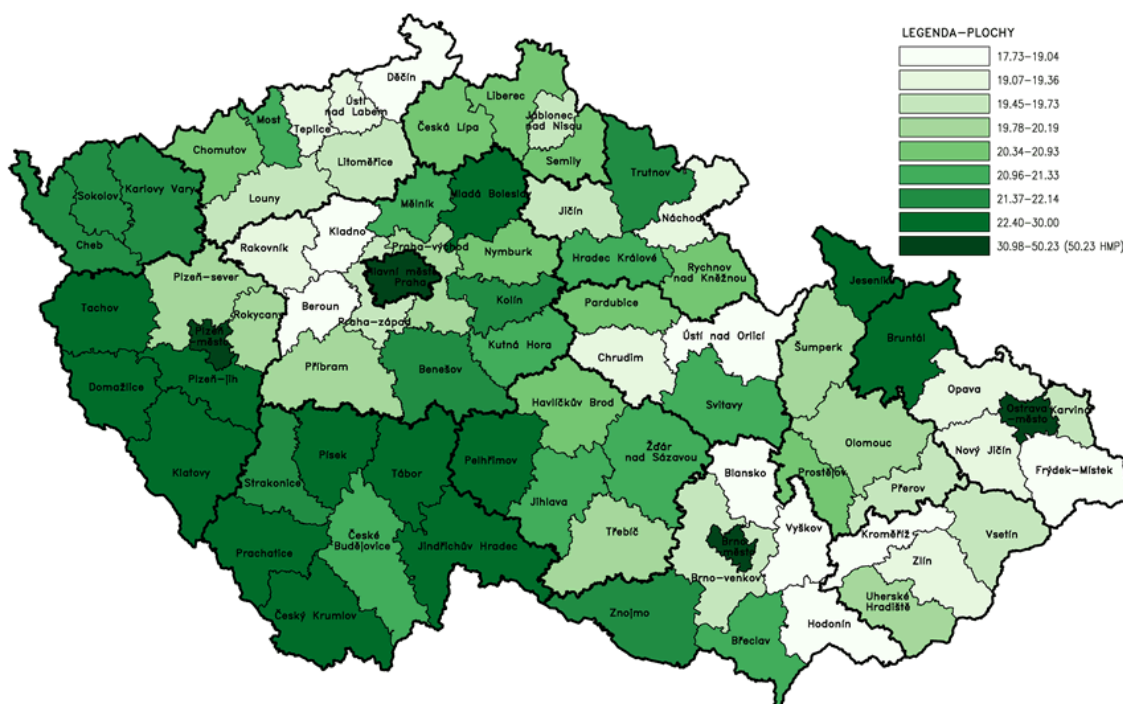
Přestupky, za které mohou být uloženy pokuty jsou např. proti majetku, úmyslné poškození cizího majetku, proti občanskému soužití, proti veřejnému pořádku atd. [4]

Ostatní nedaňové příjmy

Mezi ostatní nedaňové příjmy se řadí příjmy z mimorozpočtových fondů územní samosprávy, sdružené prostředky, veřejné sbírky, pokuty. Tyto příjmy mají doplňkový charakter, nejsou totiž časté. [4,10]

4.3 Kapitálové příjmy

Kapitálové příjmy mohou mít buď návratný charakter, jako například investiční úvěry, nebo nenávratný, jako je privatizace či prodej majetku. Tyto příjmy jsou zpravidla jednorázové a neopakovatelné. Podíl kapitálových příjmů postupně rostl až do roku 1999, především díky příjmům z privatizace, prodeje majetku a akcií. V současnosti však kapitálové příjmy tvoří jen zanedbatelnou část celkových příjmů. [11]

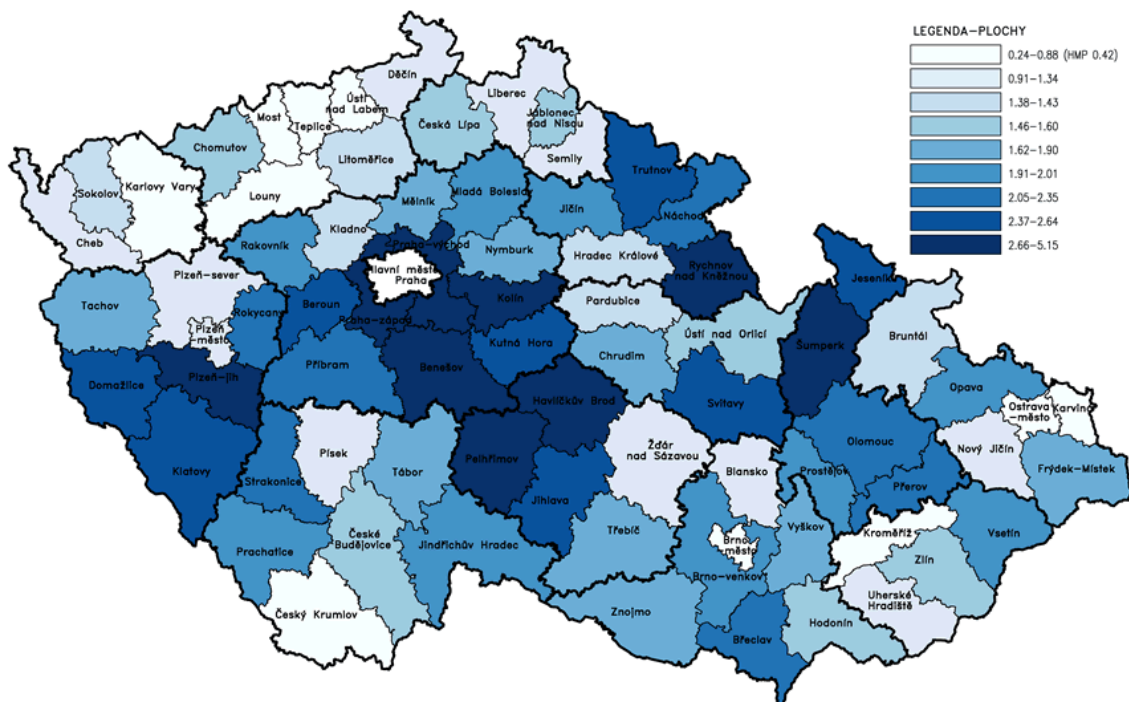
Obrázek 4-1 Souhrn daňových, nedaňových a kapitálových příjmů podle okresů v přepočtu na 1 obyvatele (v tis. Kč) (zdroj: [18])

4.4 Přijaté transfery

Jedná se o druhý nejvýznamnější zdroj finančních prostředků do municipálního rozpočtu. Cílem transferů je snížit regionální rozdíly a zamezit vzniku chudých a bohatých regionů uvnitř státu. Transfery se dělí na investiční a neúčelové. [19]

4.4.1 Investiční transfery

Investiční transfery podléhají specifickým pravidlům pro jejich využití. Slouží jak k pokrytí běžných, tak kapitálových potřeb. Příkladem běžných investičních transferů je například zlepšení kvality veřejných statků nebo finanční podpora činností státní správy, které obec vykonává v rámci přenesené působnosti. Kapitálové investiční transfery se naopak zaměřují na financování investičních projektů, jako je například výstavba škol nebo silnic. [20]

Obrázek 4-2 Investiční transfery přijaté obcemi v přepočtu na 1 obyvatele (v tis. Kč) (zdroj: [21])

4.4.2 Neúčelové transfery

Neúčelové transfery nejsou podmíněny konkrétními pravidly ani účelem využití. Obce mohou s těmito finančními prostředky nakládat dle vlastního uvážení. Hlavním cílem neúčelových transferů je posílení pravomocí, autonomie a odpovědnosti orgánů územní samosprávy. Potenciálním problémem však může být riziko neefektivního využití těchto prostředků, přičemž vládní úroveň do určité míry ztrácí nad jejich využitím kontrolu. [20]

5 Vývoj daňových příjmů a novely zákona

Daňové příjmy představují přibližně polovinu příjmů v obecním rozpočtu, což z nich činí klíčový zdroj financování. Proto je důležité porozumět vývoji těchto příjmů od roku 1993 až po současnost.

Samospráva byla obnovena v roce 1990 zákonem č. 397/1990 Sb., Zákonem České národní rady o obcích (obecní zřízení), a zákonem č. 418/1990 Sb., Zákonem České národní rady o hlavním městě Praze. O skutečně samostatném financování lze však hovořit až po rozpadu Československé federativní republiky. S vznikem České republiky byla zavedena nová daňová soustava podle zákona č. 586/1992 Sb., zákona České národní rady o daních z příjmů. [22]

5.1 Vývoj daňových příjmů

„Mezníky ve vývoji financování obcí z hlediska změny struktury daňových příjmů obcí lze rozdělit na tři etapy:

- *Od roku 1993-1995;*
- *Od roku 1996-200;*
- *Od roku 2001-do současnosti.“* [11, str.109]

5.1.1 Vývoj daňových příjmů v letech 1993-1995

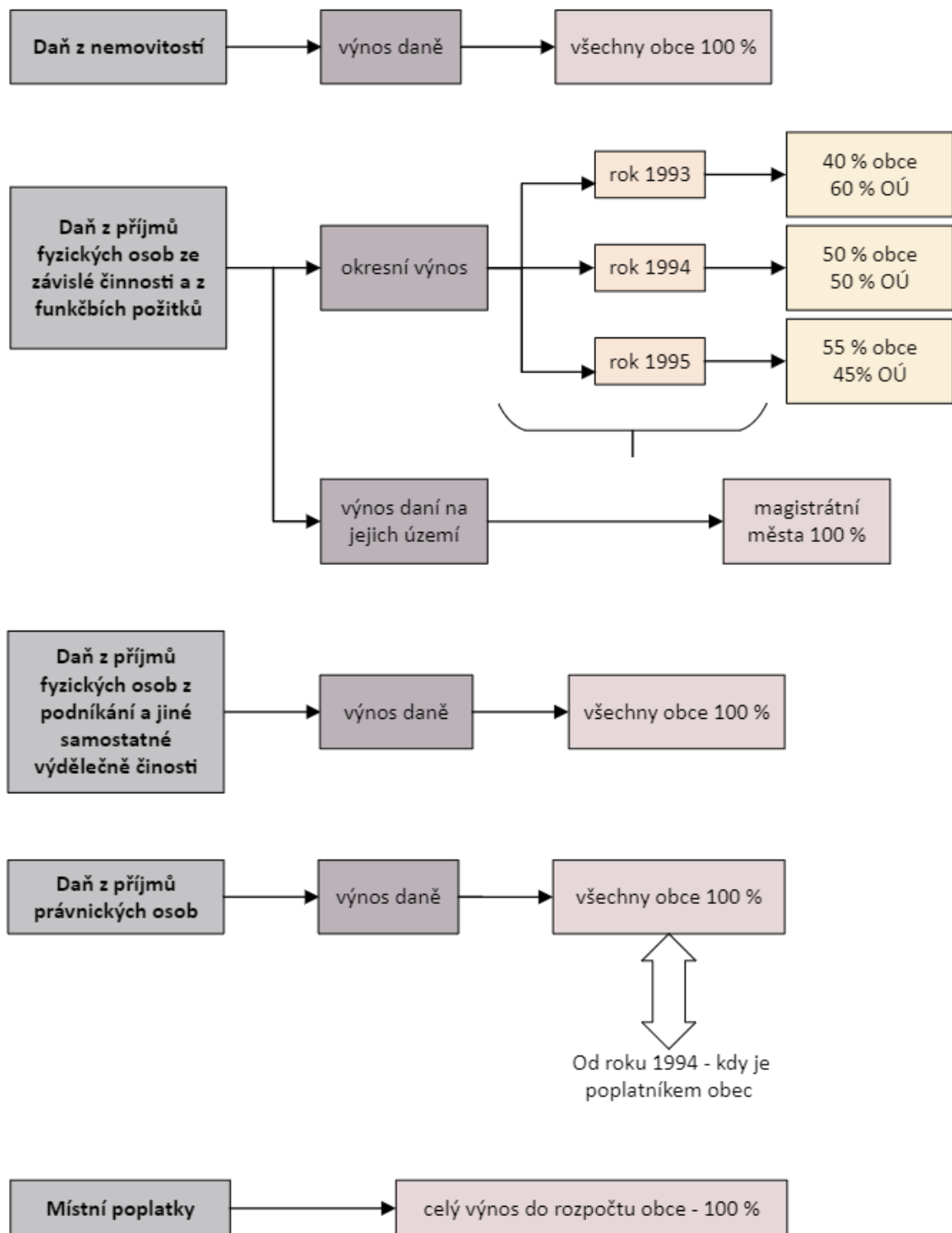
V roce 1993 byla zavedena nová daňová soustava a výlučným příjmem municipalit se stala daň z příjmů fyzických osob z podnikání a jiné samostatné výdělečné činnosti (kde měl podnikatel trvalé bydliště). Z daně příjmů fyzických osob ze závislé činnosti získala obec podíl, který se každý rok měnil. Změny v podílu lze vidět na obrázku 5-1.

Podíl stanovený obcím byl přerozdělován obcím podle počtu obyvatel na počet obyvatel v okrese, kde se municipalita nachází. *“Magistrálním městům (Praha, Brno, Ostrava, Plzeň) patřil celý výtěžek této daně dosažené na jejich území.“* [11, str.110] Toto přerozdělení daní představovalo v roce 1994 a 1995 80 % daňových příjmů, jednalo se tedy o nejvýznamnější část daňových příjmů.

Od roku 1994 patřila mezi výlučné příjmy i daň z příjmu právnických osob, a to i v případech, kdy je poplatníkem sama obec.

Další daní, která byla výlučnou daní municipalit je daň z nemovitých věcí, která je rozdělena na daň ze staveb a jednotek a daň z pozemků.

Celý výnos ze místních a správních poplatků náležel municipálnímu rozpočtu. [22]

Obrázek 5-1 Struktura daňových příjmů obcí v letech 1993-1995 (zdroj: [11], zpracování: vlastní)

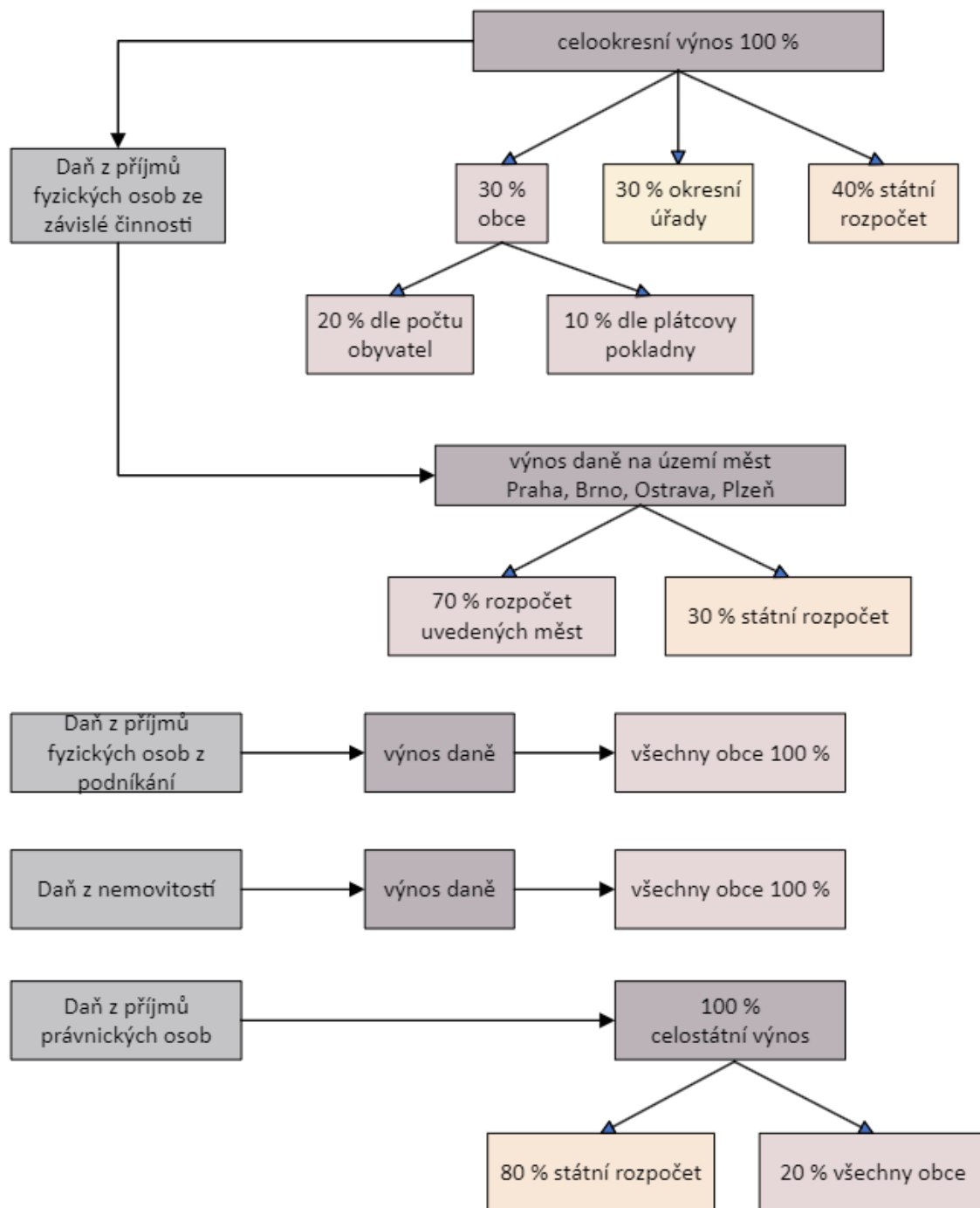
5.1.2 Vývoj daňových příjmů v letech 1996-2000

Z makroekonomického hlediska byl systém problémový, protože u municipálních a okresních rozpočtu byl rychlejší růst než u státního rozpočtu. Z tohoto důvodu systém, který byl využíván mezi roky 1993-1995 nebyl udržitelný.

Na základě výše uvedených skutečností byla přijata novela rozpočtových pravidel, která vstoupila v platnost 1. 1. 1996. Tato novela nově stanovila rozdělení výnosů ze sdílených daní mezi státní rozpočet, okresní úřady a rozpočty obcí.

Významně se změnila daň z příjmů fyzických osob. Z předešlého systému určení daní se snížil podíl na 30 %. *„Z uvedených 30 %, které patřili obcím, se dvě třetiny rozdělovaly mezi obce podle podílu počtu obyvatel dané obce na počtu obyvatel okresu a jedna třetina se vracela do obce, kde sídlila plátcova pokladna.“* [11, str.115] Důsledkem změny byly zvýhodněny obce, které měly na svém území podniky s plátcovou podkladnou. Magistrátní města získávala 70 % výnosu z daně a 30 % připadalo do státního rozpočtu. Změna se také týkala daně z příjmu fyzických osob. Od roku 1996 obcím náleželo 20 % z výnosu daně a 80 % připadlo státnímu rozpočtu.

I přes všechny změny nové rozpočtové určení daně neodstranilo nerovnoměrné rozdělení daní. V nevýhodě byly především malé obce, kterých je v ČR nejvíce. tyto obce většinou neměli sídlo plátcovi poklady. Nerovnosti v daňových příjmech stát kompenzoval pomocí územně vyrovnávací dotace. [22]

Obrázek 5-2 Struktura rozpočtového určení v letech 1996-2000 (zdroj: [11], zpracování: vlastní)

5.1.3 Vývoj daňových příjmů v letech 2001 po současnost

Předchozí způsob přerozdělení daňových příjmů byl nerovný a znevýhodňoval menší obce, proto opět musela proběhnout restrukturalizace rozpočtového určení daní, jak obcím, státu tak i nově vznikajícím krajům.

Cílem nového zákona bylo:

- odstranit nerovnoměrnost rozdílu v příjmech obcích;

- odstranit spekulativní aktivity obcí, z důvodu zvýšení příjmů;
- odstranit nestálost příjmu obcí.

Velmi důležitým důvodem, proč musela proběhnout změna rozpočtového určení daní byla nutnost zajistit financování krajů.

Sdílenými daňovými příjmy obcí se staly:

- daň z příjmu fyzických osob závislé činnosti;
- daň z příjmu fyzických osob samostatně výdělečně činných;
- daň z příjmu fyzických osob vybíraná srážkou;
- daň z příjmu právnických osob, pokud nejsou poplatníkem samy obce;
- daň z přidané hodnoty. (viz obr. 5-3)

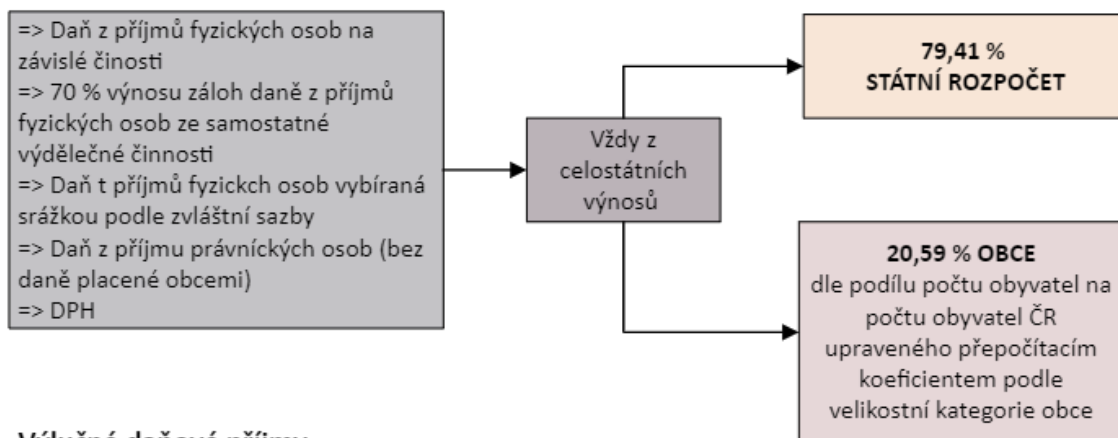
Celý výnos ze místních a správních poplatků náležel municipálnímu rozpočtu, jedná se tedy o svěřené daně.

Obcím je přiděleno 20,59 % z celostátního výnosu, přičemž tento podíl je dále upraven přepočítávacím koeficientem. Koeficient je stanoven na základě počtu obyvatel obce k 1. 1. příslušného roku a zahrnuje 14 velikostních kategorií podle počtu obyvatel (viz tab. 5-1). [22]

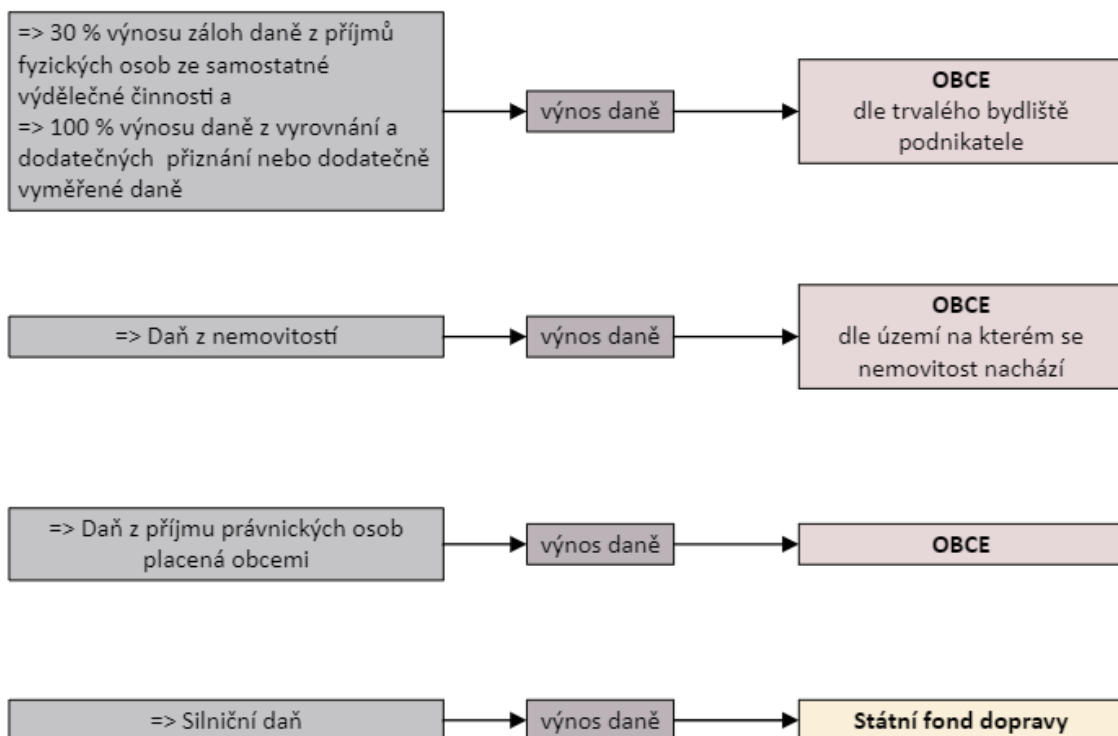
Tabulka 5-1 Koeficienty velikostní kategorie obce (zdroj: [11], zpracování: vlastní)

Obce s počtem obyvatel (od-do)	Koeficienty velikostí kategorie obcí
do 100 obyvatel	0,4213
101-200 obyvatel	0,5370
201-300 obyvatel	0,5630
301 - 1 500 obyvatel	0,5881
1 501 - 5 000 obyvatel	0,5977
5 001 - 10 000 obyvatel	0,6150
10 001 - 20 000 obyvatel	0,7016
20 001 - 30 000 obyvatel	0,7102
30 001 - 40 000 obyvatel	0,7449
40 001 - 50 000 obyvatel	0,8142
50 001 - 100 000 obyvatel	0,8487
100 001 - 150 000 obyvatel	1,0393
150 001 a výše obyvatel	1,6715
Hlavní město Praha	2,7611

Sdílené daňové příjmy

Výlučné daňové příjmy

Obrázek 5-3 Struktura rozpočtového určení platná v roce 2001 (zdroj: [11], zpracování: vlastní)

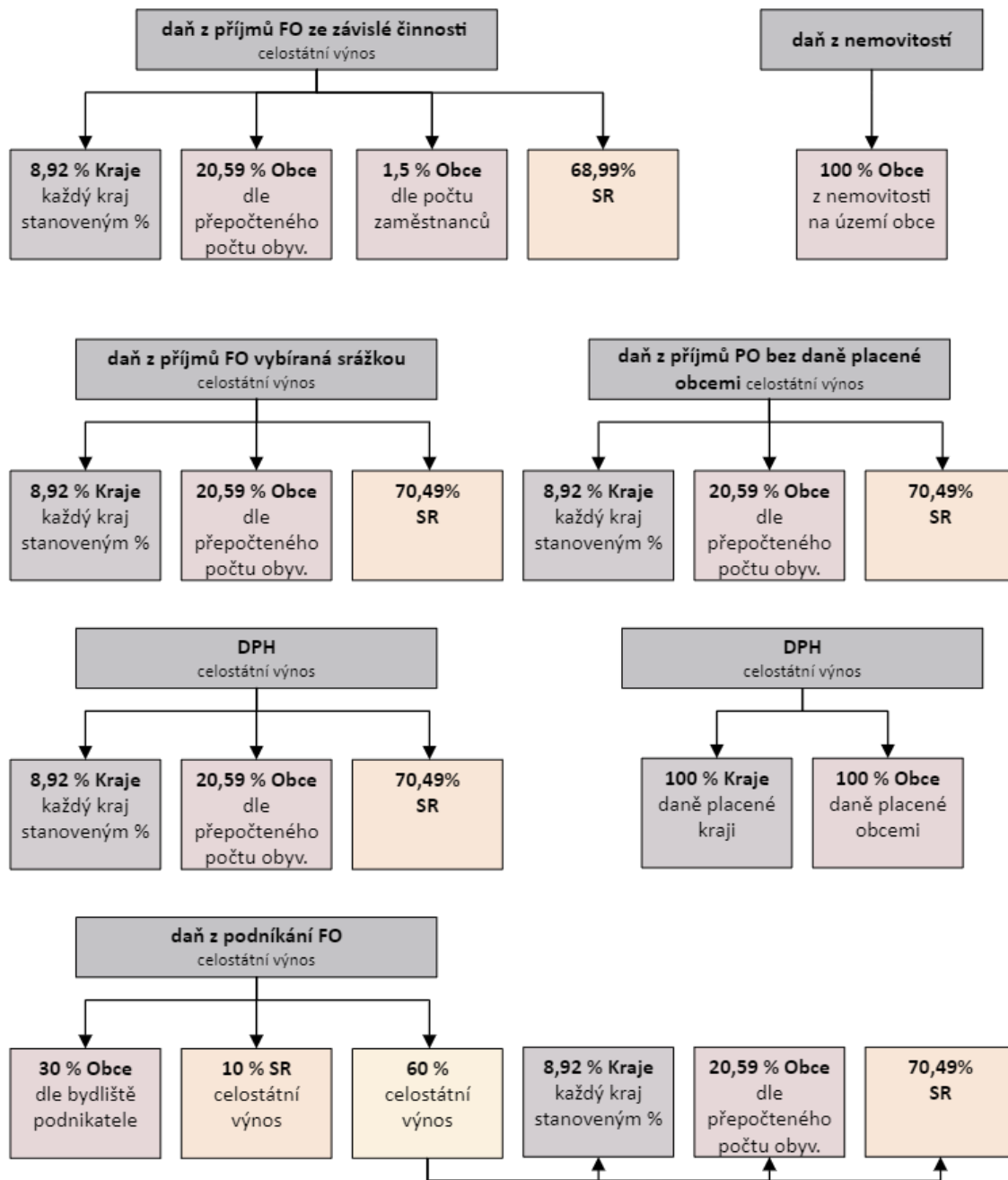
5.2 Novely zákona o RUD

5.2.1 Novela zákona o RUD platné v období 2002-2007

Od 1. 1. 2002 se výnos ze sdílených daní dělil mezi státní rozpočet, obce a kraje, přičemž kraje obdržely podíl 3,1 %. V roce 2002 došlo ke zrušení okresních úřadů a přenesení kompetencí na krajské úřady, přičemž financování krajů neodpovídalo jejich novým pravomocím. Kraje protestovaly proti nízkému podílu na sdílených daních, což vedlo k novele z 3. 1. 2005, která zvýšila jejich podíl na 8,92 %. Rozdělení výnosu se určovalo podle rozsahu odpovědnosti krajů (viz tab. 5-2).

Tabulka 5-2 Procentní podíl jednotlivých krajů na celostátním výnosu daní (zdroj: [11], zpracování: vlastní)

Kraj	Procento
Hlavní město Praha	3,183684
Středočeský	13,774311
Jihočeský	8,607201
Plzeňský	7,248716
Karlovarský	3,772990
Ústecký	8,242502
Liberecký	4,681207
Královehradecký	6,442233
Pardubický	5,555168
Vysočina	7,338590
Jihomoravský	9,526055
Olomoucký	6,751705
Zlínský	5,251503
Moravskoslezský	9,624135
ČR Celkem	100,00000

Obrázek 5-4 Rozpočtové určení daní platné v letech 2005-2007 (zdroj: [11], zpracování: vlastní)

5.2.2 Novela zákona o RUD platné v období od roku 2008

Nedostatky v rozpočtovém určení daní vedly k celospolečenským diskuzím a návrhům na změnu, které předkládaly Ministerstvo financí, Poslanecká sněmovna, Svaz obcí a měst a další. Malé obce podaly stížnost Ústavnímu soudu kvůli diskriminaci. V reakci na to byla přijata novela (zákon č. 377/2007 Sb.), účinná od 1. 1. 2008, která zavedla nový koeficient postupných přechodů. Tento koeficient zredukoval počet kategorií z 14 na 4 a zmírnil progresi koeficientů (viz tab. 5-3). [22]

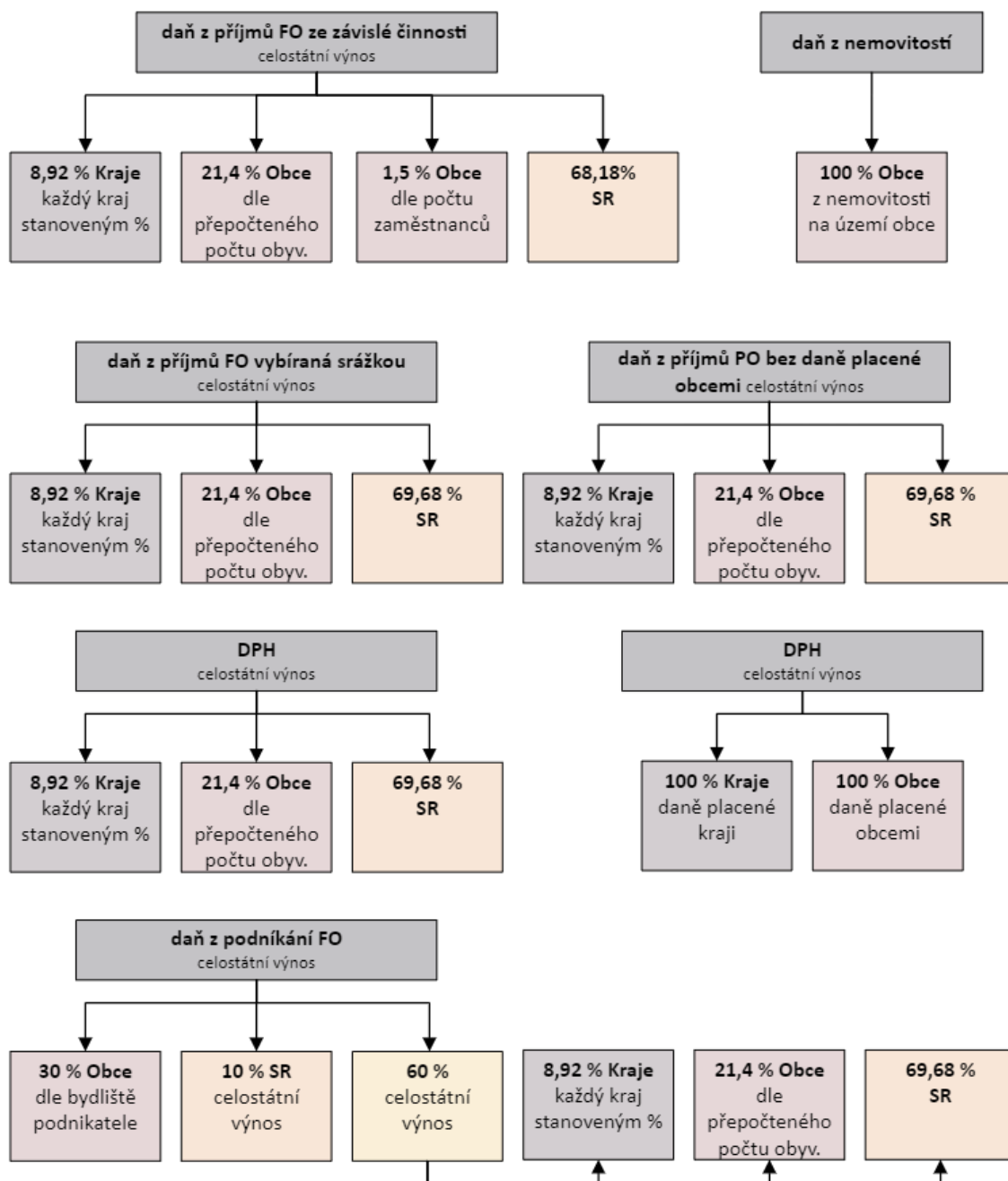
Tabulka 5-3 Koeficienty postupných přechodů a násobky postupných přechodů 2008-2012 (zdroj: [11], zpracování: vlastní)

Obce s počtem obyvatel od - do obyvatel	Koeficienty postupných přechodů	Násobek postupných přechodů
0-300	1,0000	1,0000 x počet obyvatel obce
301-5 000	1,0640	300 + 1,0640 x počet obyvatel z počtu obyvatel obce přesahujících 300
5001-30 000	1,3872	5 300,8+1,3872 x počet obyvatel z počtu obyvatel obce přesahujících 5 000
30 001-a více	1,7629	39 980,8 +1,7629 x počet obyvatel z počtu obyvatel obce přesahujících 30 000

Koeficient postupných přechodů se neaplikuje na čtyři největší města (Prahu, Brno, Ostravu a Plzeň), která mají stanovený vlastní přepočítávací koeficient (viz tab. 5-4). [22]

Tabulka 5-4 Podíly počtu čtyř největších měst 2008-2012 (zdroj: [11], zpracování: vlastní)

	Přepočítací koeficient
Hlavní město Praha	4,2098
Plzeň	2,5273
Ostrava	2,5273
Brno	2,5273
Ostatní obce	1,0000

Obrázek 5-5 Rozpočtové určení daní platné v letech 2007-2012 (zdroj: [11], zpracování: vlastní)

5.2.3 Novela zákona o RUD platné v období od roku 2013

Výzkum podílu obcí na sdílených daních odhalil výrazné disproporce v daňových příjmech mezi různými velikostními kategoriemi obcí, což vedlo k vytvoření U-křivky. Novela RUD omezila započítanou výměru na 10 ha na jednoho obyvatele a zavedla kritérium počtu žáků na základní a mateřské škole. Koeficient postupných přechodů pro menší obce byl rovněž změněn (viz tab. 5-5). [22]

Tabulka 5-5 Koeficienty postupných přechodů a násobky postupných přechodů 2008-2012 (zdroj: [11], zpracování: vlastní)

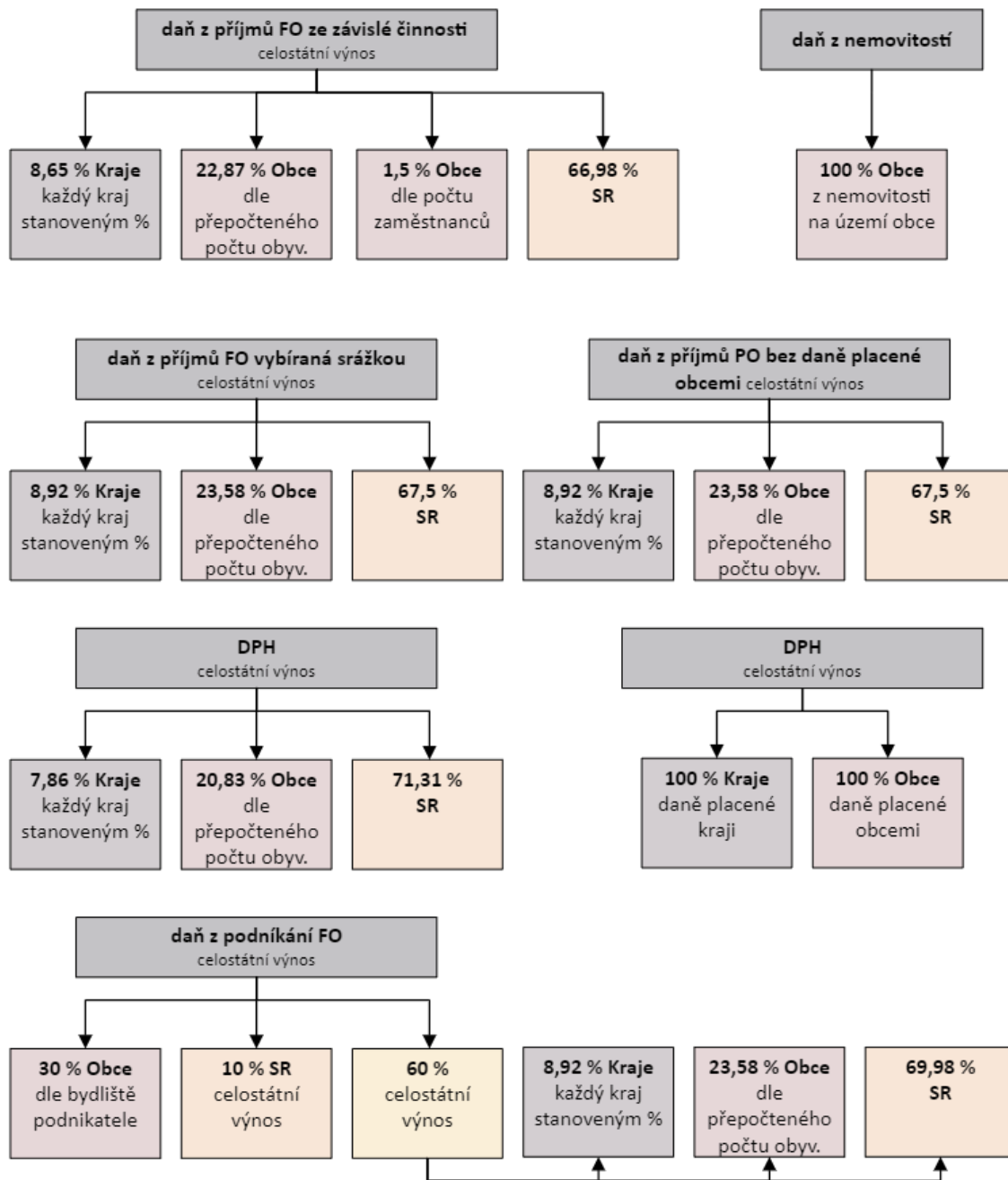
Obce s počtem obyvatel od-do	Koeficient postupných přechodů	Násobek postupných přechodů
0-50	1,0000	1,0000 x počet obyvatel obce
51-2000	1,0700	50 + 1,0700 x počet obyvatel z počtu obyvatel obce přesahujících 50
2001-30000	1,1523	2136,5 + 1,1523 x počet obyvatel z počtu obyvatel obce přesahujících 2000
30001-a více	1,3663	34400,9 + 1,3663 x počet obyvatel z počtu obyvatel obce přesahujících 30000

Došlo také ke změnám v podílech čtyř největších měst (viz tab. 5-6). Úprava koeficientu vedla k poklesu výnosu ze sdílených daní o 1,1 miliardy Kč. [22]

Tabulka 5-6 Podíly počtu čtyř největších měst 2008-2012 (zdroj: [11], zpracování: vlastní)

	Přepočítací koeficient
Hlavní město Praha	4,0641
Plzeň	2,2961
Ostrava	2,2961
Brno	2,2961
Ostatní obce	1,0000

Obcím díky novele byl zvýšen podíl ze sdílených daní o 12 mld. Kč. Novela chtěla docílit, aby se dosáhlo v průměru 9 000 Kč na obyvatele. Zlepšení díky novele nastalo a výrazné finanční rozdíly mezi obcemi byly eliminovány [22]

Obrázek 5-6 Rozpočtové určení daní platné v letech 2013-2015 (zdroj: [11], zpracování: vlastní)

6 Výdaje

Na rozdíl od příjmů má obec větší vliv na rozhodování na výdajové straně. Tuto odpovědnost lze začlenit na oblast samostatné a přenesené působnosti.

Výdaje v rámci samostatné působnosti

- Školství – provoz a údržba mateřských a základních škol.
- Sociální péče – kojenecké ústavy, ústavy pro mládež, domov pro seniory.
- Zdravotnické služby – menší nemocnice, polikliniky.
- Kultura a rekreace – knihovny, muzea, divadla, plavecké bazény atd.
- Veřejná bezpečnost a obecní policie.
- Pouliční osvětlení.
- Územní plánování
- Komunikace a MHD.
- Vodovody a kanalizace.
- Obecní byty.

Výdaje v rámci přenesené působnosti

Na municipality jsou převedeny některé funkce státní správy a vláda se podílí na částečné úhradě těchto nákladů, může se jednat např. matrika nebo stavební úřad.

[4]

Tabulka 6-1 Systematizace municipálních výdajů (zdroj: [4], zpracování: vlastní)

Hledisko třídění podle:	Druhy výdajů	Charakteristika
Ekonomického hlediska	běžné výdaje	<ul style="list-style-type: none">– platy zaměstnanců– nákup materiálů, vody, paliv, energie– nákup služeb
	kapitálové výdaje	<ul style="list-style-type: none">– financování dlouhodobých (investičních) potřeb které přesahují období jednoho roku
Rozpočtového plánování	ekonomická	<ul style="list-style-type: none">– běžné i kapitálové výdaje určené na výrobní účely– výdaje na výstavbu
	sociální	<ul style="list-style-type: none">– běžné a kapitálové výdaje na vzdělání– na péči o zdraví– výdaje na provoz sociálních zařízení– kapitálové výdaje – vznik sociálních zařízení

6.1 Běžné výdaje

Za běžné výdaje (provozní) považujeme ty, které se každoročně opakují. Jedná se o platy zaměstnanců, nákup materiálu, nákup energií, nájemné, nákup materiálu či výdaje spojené s opravou vybavení. [11]

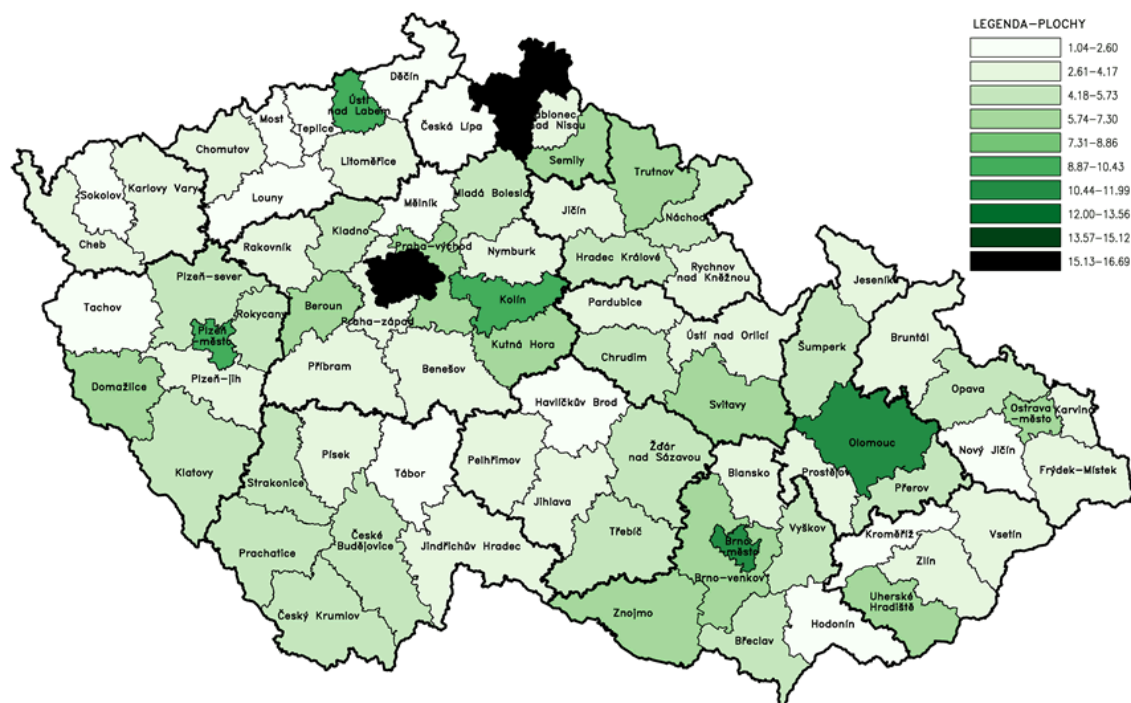
6.2 Kapitálové výdaje

Kapitálové výdaje slouží k financování dlouhodobých investic, které zpravidla přesahují období jednoho rozpočtového roku. Z pohledu investice se jedná o jednorázové výdaje, protože finanční prostředky jsou vynaloženy na konkrétní investici. [12]

7 Zadluženost obcí

Zadluženost obcí v České republice představuje významný aspekt jejich hospodaření a reflektuje nejen úroveň ekonomického řízení jednotlivých samospráv, ale i širší makroekonomické podmínky. Rozpočty obcí, zejména těch menších, vykazují vyšší náchylnost k meziročním výkyvům, což ztěžuje efektivní plánování splácení závazků a přispívá k jejich finanční zranitelnosti. Vlivem legislativních změn a proměn ekonomického prostředí došlo k výrazným posunům v objemu a struktuře obecních dluhů, což si vyžaduje detailní analýzu. [11]

Územní samosprávný celek (obec, kraj nebo hlavní město Praha) je povinen vést své hospodaření tak, aby celková výše jeho dluhu v daném roce nepřesáhla 60% průměrného objemu jeho příjmů za uplynulé čtyři rozpočtové roky. [23]

Obrázek 7-1 Zadluženost obcí podle okresů v přepočtu na 1 obyvatele (v tis. Kč) (zdroj: [24])

7.1 Struktura dluhu obcí

Dluh obcí v České republice vzniká zejména prostřednictvím bankovních úvěrů, emisí komunálních dluhopisů a přijetím finančních výpomocí. Bankovní úvěry tvoří největší část dluhu, přičemž hlavními věřiteli jsou Česká spořitelna, Komerční banka a Československá obchodní banka. Tyto úvěry obvykle nabízejí výhodné podmínky, jako jsou nízké úrokové sazby a dlouhé doby splatnosti. Statutární města, jako jsou Praha, Brno, Ostrava a Plzeň, dominují v objemu dluhů, a často využívají i emisí komunálních dluhopisů k financování rozsáhlých projektů. Například Praha

realizovala emise dluhopisů v cizích měnách za účelem financování strategických investic. [11]

7.2 Příčiny zadlužení obcí

Zadlužení obcí je důsledkem několika klíčových faktorů. Mezi hlavní příčiny patří vysoké kapitálové výdaje na infrastrukturní projekty, které nejsou dostatečně kryty běžnými příjmy obcí. Tyto investice často přinášejí dlouhodobé benefity, avšak v krátkodobém horizontu znamenají značné finanční zatížení. Významný faktor představují problematická kritéria pro přidělování investičních dotací, která často vyžadují vysokou spoluúčast obcí. [11]

7.3 Dopady zadlužení

Zadlužení obcí má přímé dopady na jejich hospodaření, zejména v podobě omezené rozpočtové flexibility. Překročení udržitelné hranice dluhové služby může vést k redukci provozních výdajů nebo k nemožnosti financovat nové projekty. Malé obce jsou v tomto ohledu zranitelnější, protože jejich rozpočty často postrádají dostatečnou flexibilitu. Nadměrné zadlužení může vést až k insolvenční obce, případně k zavedení krizových opatření, jako je nucená správa. [11]

7.4 Statutární města jako hlavní dlužníci

Statutární města zaujímají dominantní podíl na celkové zadluženosti obcí. V roce 2014 činil dluh Prahy, Brna, Ostravy a Plzně celkem 33,5 mld. Kč, přičemž samotná Praha přispěla více než 10 mld. Kč. Tyto prostředky jsou primárně určeny na realizaci infrastrukturních a strategických projektů, které často vyžadují dlouhodobé financování. [11]

8 Praktická část

Praktická část se zaměřuje na analýzu sedmi měst, konkrétně hlavního města Prahy a statutárních měst Brna, Ostravy, Olomouce, Ústí nad Labem, Jihlavy a Karlových Varů mezi lety 2019-2023. Pro účely této analýzy jsou použity skutečné hodnoty. Hodnoty, které jsou vyjádřeny v tisíci Kč mají tuhle informaci označenou v popisku grafu. Přesné hodnoty schválených i skutečných rozpočtů jsou uvedeny v přílohách č. 1–6. Počet obyvatel lze nalézt v příloze č. 4, tyto hodnoty jsou použity k vyjádření příjmů a výdajů na obyvatele daného města. Díky tomu, že příjmů a výdajů je velké množství, tak byly v praktické části vybrány, pouze příjmy a výdaje, které přispívají do municipálního rozpočtu nejvíce.

Města jsou rozdělena podle kategorií příjmů a počtu obyvatel. Hlavní město Praha není srovnáváno s žádným jiným městem, ale je zahrnuto do analýzy, aby bylo možné ilustrovat její specifické postavení v rámci hospodaření municipalit. V závěrečném srovnání je Praha uvedena v tabulkách a grafech pouze jako ukázka objemu financí, se kterými hospodaří. Praha má zároveň nejvyšší přepočítací koeficient ze všech měst, a to 4,0641.

Statutární města Brno a Ostrava jsou analyzována společně, protože se jedná o druhé a třetí největší město České republiky. Obě tato města mají stejný přepočítací koeficient rozpočtového určení, který činí 2,2961. Další srovnávanou dvojicí jsou statutární města Olomouc a Ústí nad Labem. Tato města mají podobný počet obyvatel, velikost i objem finančních prostředků, se kterými hospodaří. Poslední dvojici tvoří statutární města Jihlava a Karlovy Vary, která jsou analyzována společně, protože se jedná o nejmenší krajská města v České republice.

8.1 Hlavní město Praha

Praha je hlavní město České republiky a zároveň největší sídelní celek. Současná podoba města vznikala postupně během více než jednoho tisíciletí. Rozloha Prahy činí 496 km² a její populace dosahuje přibližně 1 385 000 obyvatel (2024). Území města je rozsáhlé a nabízí významné historické památky, které se soustředí především v jeho centrálních částech (zejména Praha 1 a Praha 2). Naopak v okrajových oblastech převládají moderní rezidenční čtvrti, sídliště, obchodní centra. Praha plní roli sídla vlády České republiky a je spravována Magistrátem hlavního města Prahy, jenž vykonává funkce krajského i obecního úřadu. Administrativně je město rozděleno na 57 městských částí, které jsou dále seskupeny do 22 správních obvodů. [25]

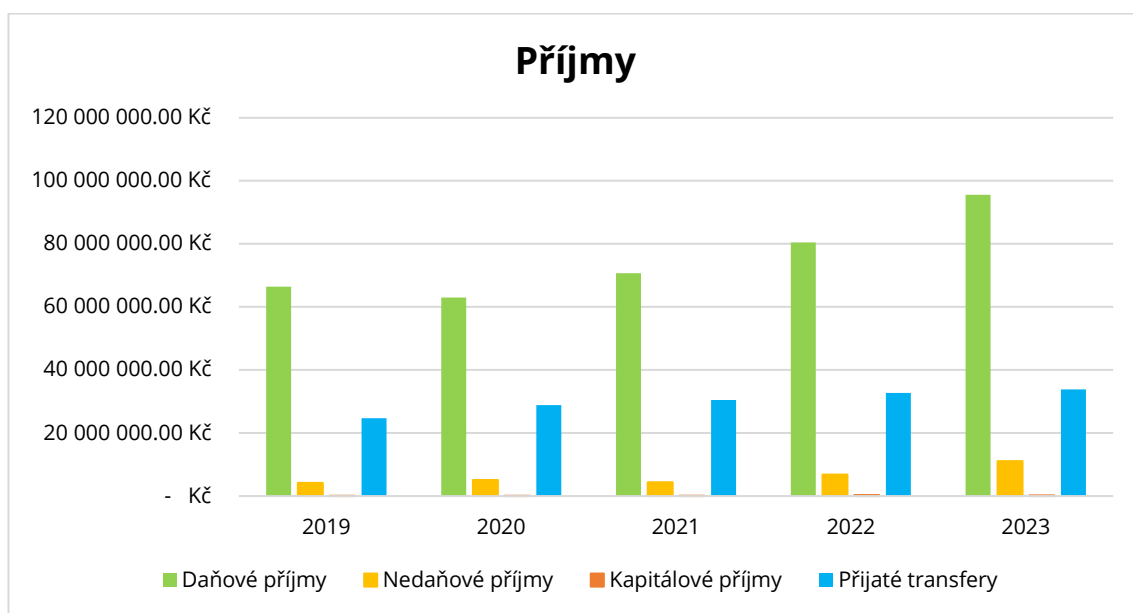
Praha představuje jeden z nejvyspělejších a nejbohatších regionů nejen v České republice, ale také v rámci celé Evropy. Region vykazuje vysokou životní úroveň, přičemž statistiky Eurostatu uvádějí, že v roce 2022 byla Praha čtvrtým nejbohatším regionem v Evropě, s hrubým domácím produktem na obyvatele dosahujícím 207 % průměru Evropské unie. Podle indexu kvality života, zveřejněného v roce 2024 se, Praha umístila na druhém místě mezi českými městy. [26,27]

8.1.1 Příjmy

Hlavní město Praha zaznamenalo během sledovaného období nárůst příjmů o 32,3 %, a to z 95,35 mld. Kč v roce 2019 na 140,78 mld. Kč v roce 2023.

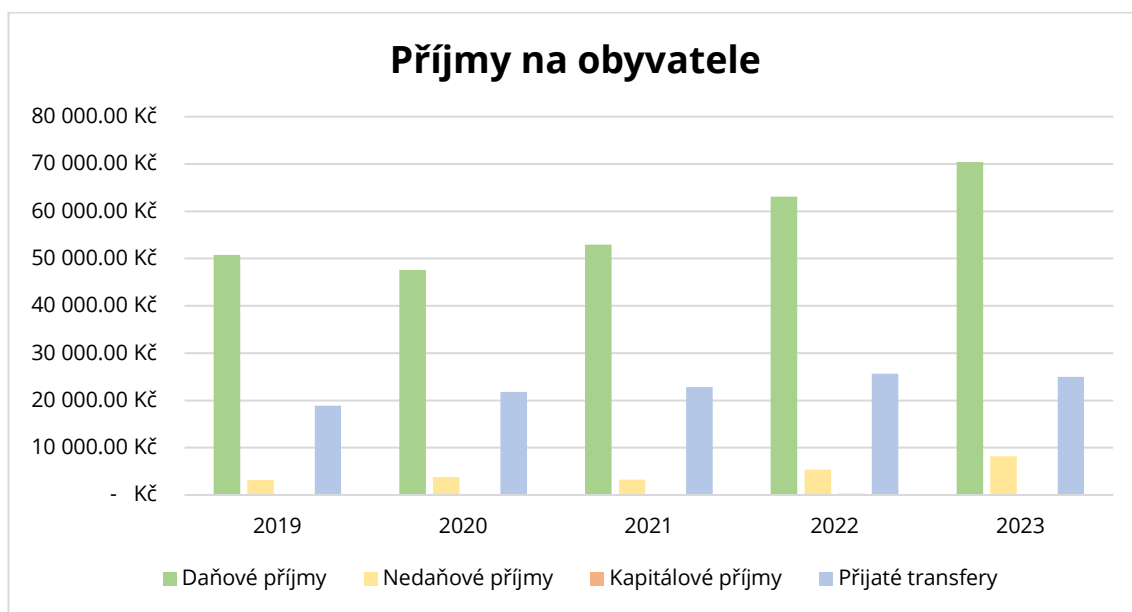
Daňové příjmy představují nejvýznamnější složku příjmové části rozpočtu, tvořící 66–69,5 % v průběhu sledovaného období. Mezi hlavní daňové příjmy patří daň z příjmu fyzických osob, daň z příjmu právnických osob a daň z přidané hodnoty, které dohromady tvoří přibližně 90 % celkových daňových příjmů.

Druhou největší složkou příjmů rozpočtu jsou přijaté transfery, které se na celkových příjmech podílely 24–29,5 % v uvedeném období. Největší část přijatých transferů tvoří neinvestiční transfery ze státního rozpočtu, které představovaly 70–90 % této kategorie. Nedaňové příjmy jsou třetí nejvýznamnější složkou rozpočtu, s podílem 3,5–7,8 % v analyzovaném období. Nejvýznamnější podíl na těchto příjmech má výnos z finančního majetku, který v roce 2022 dosáhl 80 % z celkových nedaňových příjmů. Kapitálové příjmy tvoří nejmenší část celkových příjmů rozpočtu.

Graf 8-1 Příjmy hlavního města Prahy v tis. Kč. (zdroj: [28-36], zpracování: vlastní)

Příjmy na obyvatele v hlavním městě Praze jsou nejen nejvyšší ze všech analyzovaných měst, ale také nejvyšší v celé České republice. Tento stav je ovlivněn jak ekonomickou silou Prahy, tak jejím rozpočtovým určením daní, díky kterému má město nejvyšší koeficient přerozdělování sdílených daní. V roce 2019 dosáhly příjmy na obyvatele v Praze částky 72 863 Kč, zatímco v roce 2023 vzrostly na 103 719 Kč. Praha se tak stala prvním českým městem, které překonalo hranici 100 000 Kč příjmů na obyvatele. Ve sledovaném období se příjmy na obyvatele v hlavním městě zvýšily o 30 855 Kč, což představuje nárůst o 29,74 %.

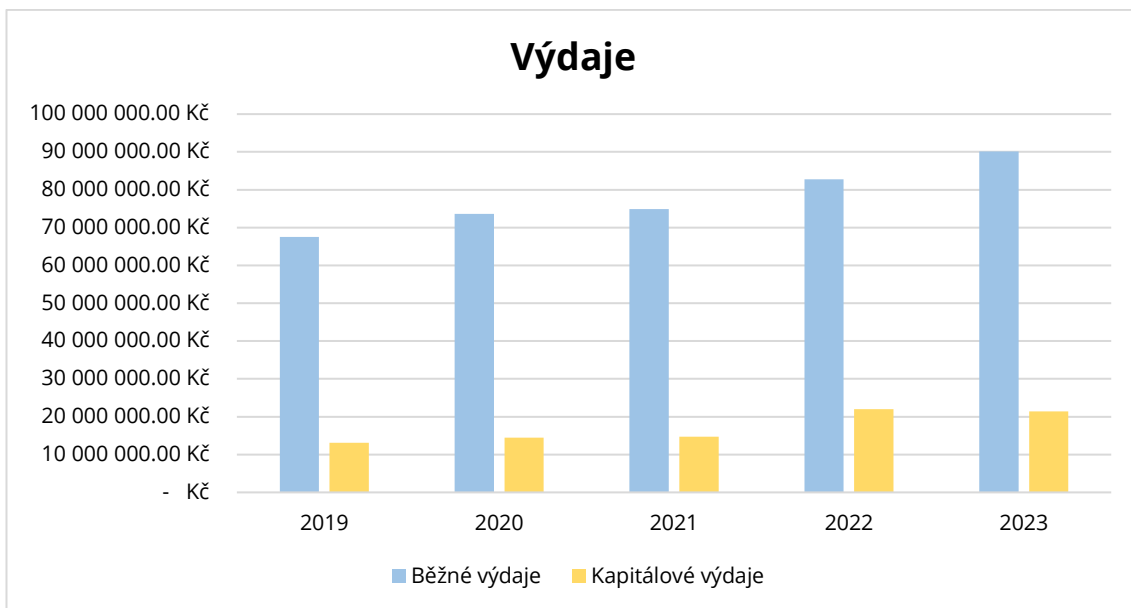
Graf 8-2 Příjmy hlavního města Prahy na obyvatele (zdroj: [28-41], zpracování: vlastní)

8.1.2 Výdaje

Hlavní město Praha zaznamenalo během sledovaného období nárůst výdajů o 27,6 %, a to z 80,68 mld. Kč v roce 2019 na 111,51 mld. Kč v roce 2023.

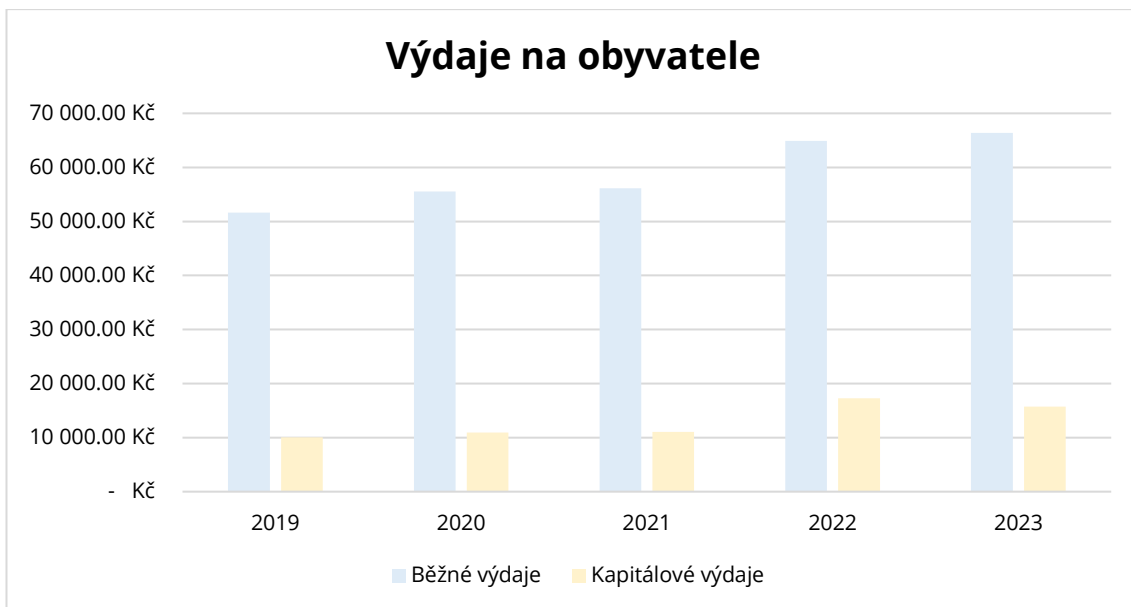
Běžné výdaje představují 79–83,5 % všech výdajů města ve sledovaném období. Největší část těchto výdajů tvoří výdaje na neinvestiční nákupy a související výdaje, neinvestiční transfery veřejnoprávními osobám, převody mezi peněžními fondy téže osoby a platby daní, které dosahují přibližně 84 % podílu. V roce 2023 však tento podíl klesl na 58 % v důsledku výrazného poklesu výdajů na neinvestiční nákupy a související výdaje.

Kapitálové výdaje tvoří ve sledovaném období 16,5–22,5 % všech výdajů hlavního města Prahy. Největší část těchto výdajů je alokována na investiční nákupy a související výdaje a investiční transfery, které se podílí přibližně 99 % na celkových kapitálových výdajích, což je konzistentní trend po celé sledované období.

Graf 8-3 Výdaje hlavního města Prahy v tis. Kč. (zdroj: [42-46], zpracování: vlastní)

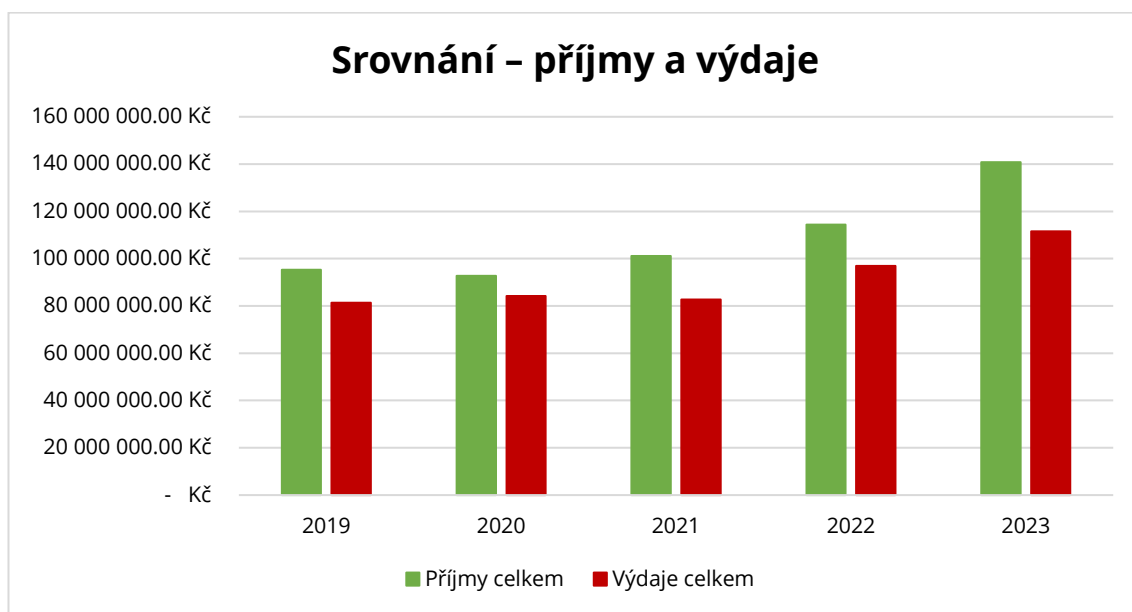
Výdaje na obyvatele v hlavním městě Praze jsou nejen nejvyšší ze všech analyzovaných měst, ale také nejvyšší v celé České republice. Tento stav je ovlivněn velikostí, města, turismem, robustní technickou infrastrukturou, kulturou a vzdělávacími institucemi. V roce 2019 dosáhly výdaje na obyvatele v Praze částky 61 655 Kč, zatímco v roce 2023 vzrostly na 82 155 Kč. Ve sledovaném období se výdaje na obyvatele v hlavním městě zvýšily o 20 499 Kč, což představuje nárůst o 24,95 %.

Graf 8-4 Výdaje hlavního města Prahy na obyvatele (zdroj: [37-46], zpracování: vlastní)

8.1.3 Srovnání – příjmy a výdaje

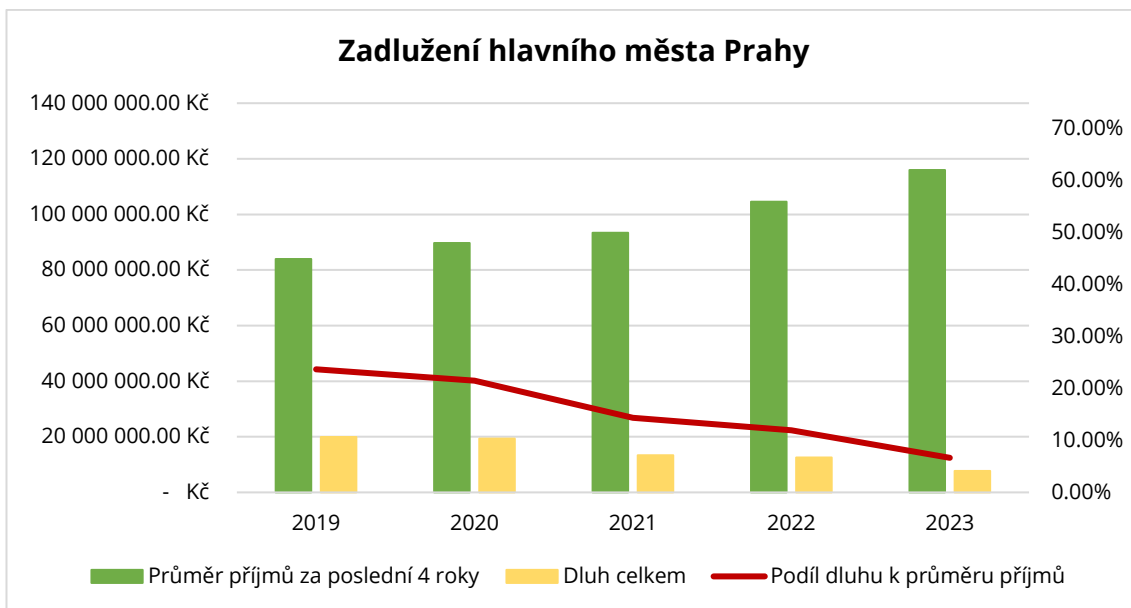
Příjmy, znázorněné zelenými sloupci, vykazují v průběhu sledovaného období postupný růst. Výdaje, reprezentované červenými sloupci, také rostou. Díky tomuto vývoji hlavní město Praha ve sledovaném období nečelilo deficitnímu rozpočtu. Jak lze z grafu vyčíst v roce 2020 se příjmy zvýšili pouze nepatrně oproti výdajům. Tento stav mohl být ovlivněn dopady pandemie covidu-19.

Graf 8-5 Srovnání příjmů a výdajů hlavního města Praha v tis. Kč. (zdroj: [28-36] [42-46], zpracování: vlastní)

8.1.4 Zadluženost

Zadlužení hlavního města Prahy dosáhlo ve sledovaném období maxima v roce 2019, kdy dluh se pohyboval okolo 19,92 mld. Kč, což k průměru příjmů za poslední čtyři roky představovalo 23,7% zadlužení města. Během sledovaného období byl patrný trend postupného snižování zadlužení. Nejvýraznější pokles dluhu nastal mezi lety 2020 a 2021, kdy se dluh snížil o 5,94 mld. Kč, což odpovídá 7,2% poklesu. V roce 2023 je dluh hlavního města Prahy 7,72 mld. Kč a zadlužení vůči příjmům je 6,6 %.

Graf 8-6 Zadlužení hlavního města Prahy v tis. Kč. (zdroj: [47-51], zpracování: vlastní)

8.2 Statutární město Brno

Brno je druhým největším městem České republiky co do počtu obyvatel tak i rozlohy a zároveň největším městem na Moravě. Historicky bylo hlavním městem Moravy a v současnosti je administrativním centrem Jihomoravského kraje. Rozloha města činí 230,18 km² a jeho populace dosahuje přibližně 401 000 obyvatel (2024). [52]

Brno je významným centrem soudní moci České republiky, neboť hostí sídla Ústavního soudu, Nejvyššího soudu, Nejvyššího správního soudu a Nejvyššího státního zastupitelství. Kromě toho zde sídlí klíčové státní orgány s celostátní kontrolní pravomocí, jako je například veřejný ochránce práv nebo Úřad pro ochranu hospodářské soutěže.

Správa města Brna je organizována na základě statutu města, přičemž ji vykonává magistrát vedený primátorem. Mezi významné orgány patří také zastupitelstvo města, rada města a sněm starostů. Územní členění Brna zahrnuje 29 samosprávných městských částí.

Podle indexu kvality života zveřejněného v roce 2024 se Brno umístila na desátém místě mezi českými městy. [27]

8.2.1 Příjmy

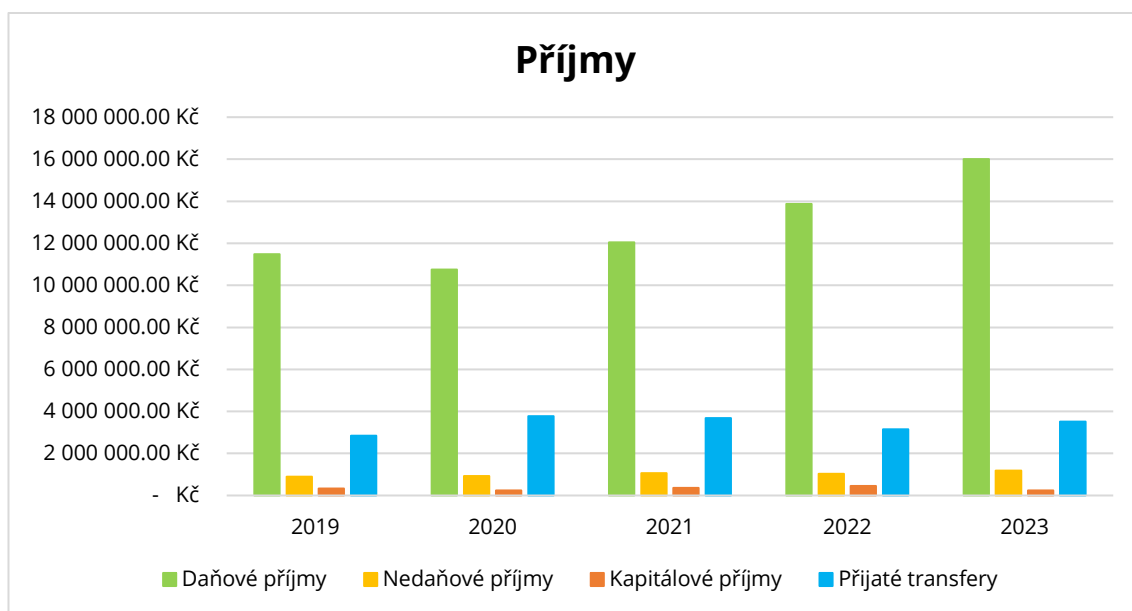
Statutární město Brno zaznamenalo během sledovaného období nárůst příjmů o 25,8 %, a to z 15,54 mld. Kč v roce 2019 na 20,94 mld. Kč v roce 2023.

Daňové příjmy představují nejvýznamnější složku příjmové části rozpočtu, tvořící 68,5-76,4 % v průběhu sledovaného období. Mezi hlavní daňové příjmy patří daň z příjmu fyzických osob, daň z příjmu právnických osob a daň z přidané hodnoty, které dohromady tvoří přibližně 94 % celkových daňových příjmů.

Druhou největší složkou příjmů rozpočtu jsou přijaté transfery, které se na celkových příjmech podílely 18-24 % v uvedeném období. Největší část přijatých transferů tvoří převody z vlastních fondů hospodářské (podnikatelské) činnosti, které představovaly 35-50 % této kategorie.

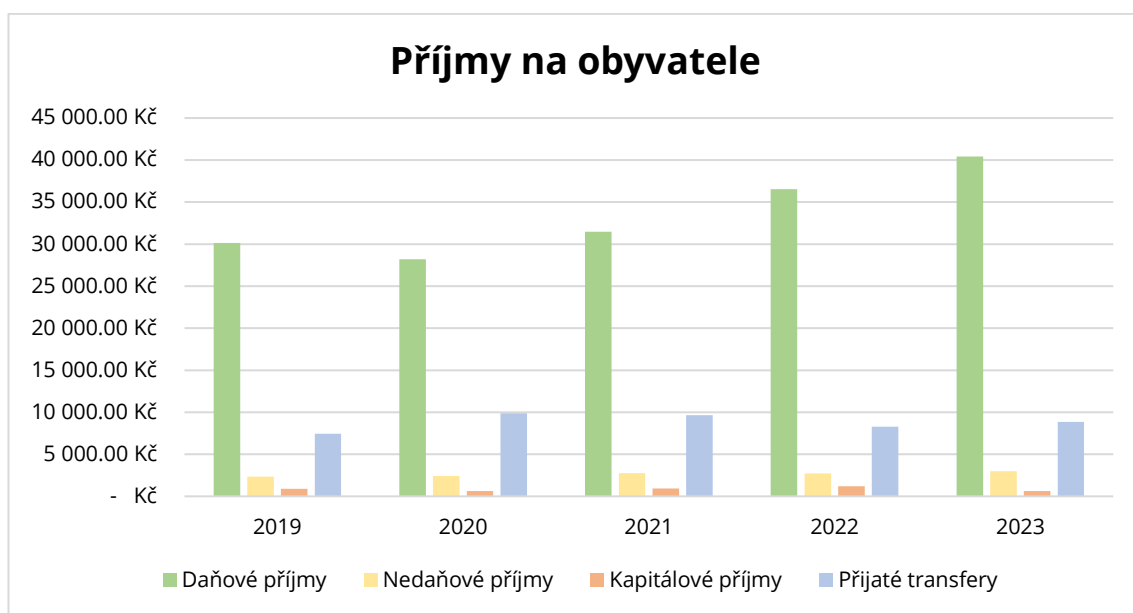
Nedaňové příjmy jsou třetí nejvýznamnější složkou rozpočtu, s podílem 5,6–6,2 % v analyzovaném období. Nejvýznamnější podíl na těchto příjmech mají příjmy z pronájmu majetku, který tvoří okolo 28 % z celkových nedaňových příjmů.

Kapitálové příjmy tvoří nejmenší část celkových příjmů rozpočtu a podílí se 1,1-2,4 %.

Graf 8-7 Příjmy statutárního města Brna v tis. Kč. (zdroj: [53-57], zpracování: vlastní)

V roce 2019 dosáhly příjmy na obyvatele v statutárním městě Brně částky 40 832 Kč, zatímco v roce 2023 vzrostly na 52 873 Kč. Ve sledovaném období se příjmy na obyvatele v městě Brně zvýšily o 12 041 Kč, což představuje nárůst o 22,77 %.

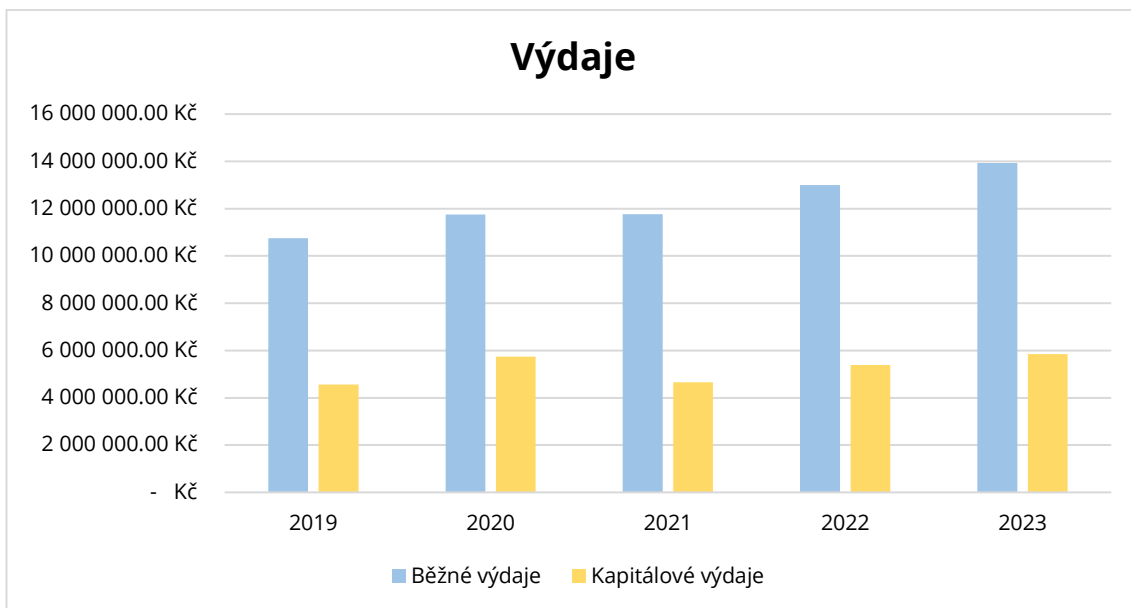
Graf 8-8 Příjmy statutárního města Brna na obyvatele (zdroj: [37-41] [53-57], zpracování: vlastní)

8.2.2 Výdaje

Statutární město Brno zaznamenalo během sledovaného období nárůst výdajů o 22,5 %, a to z 15,31 mld. Kč v roce 2019 na 19,77 mld. Kč v roce 2023.

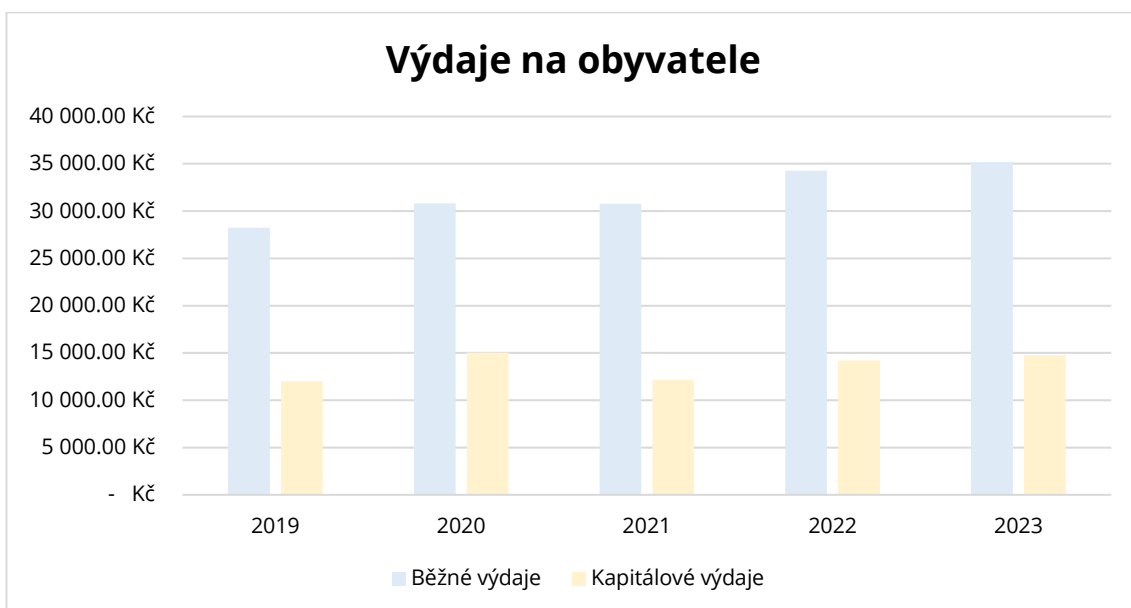
Běžné výdaje během sledovaného období představovaly přibližně 70 % celkových výdajů. Největší podíl na těchto výdajích tvořily výdaje na neinvestiční nákupy a související výdaje, stejně jako neinvestiční transfery veřejnoprávním osobám, převody mezi peněžními fondy téže osoby a platby daní. V letech 2019–2021 tyto položky tvořily 74 % všech běžných výdajů. V letech 2022 a 2023 však jejich podíl klesl na 55 %, což bylo způsobeno snížením výdajů na neinvestiční nákupy a související výdaje a současným zvýšením neinvestičních transferů soukromoprávním osobám.

Kapitálové výdaje tvoří zhruba 30 % celkových výdajů města Brna. Největší podíl na kapitálových výdajích mají investiční nákupy a související výdaje, spolu s investičními transfery, které se ve sledovaném období pohybovaly v rozmezí 86–99 % kapitálových výdajů.

Graf 8-9 Výdaje statutárního města Brna v tis. Kč. (zdroj: [58-62], zpracování: vlastní)

V roce 2019 dosáhly výdaje na obyvatele v statutárním městě Brně částky 40 235 Kč, zatímco v roce 2023 vzrostly na 49 925 Kč. Ve sledovaném období se výdaje na obyvatele v městě Brně zvýšily o 9 690 Kč, což představuje nárůst o 19,41 %.

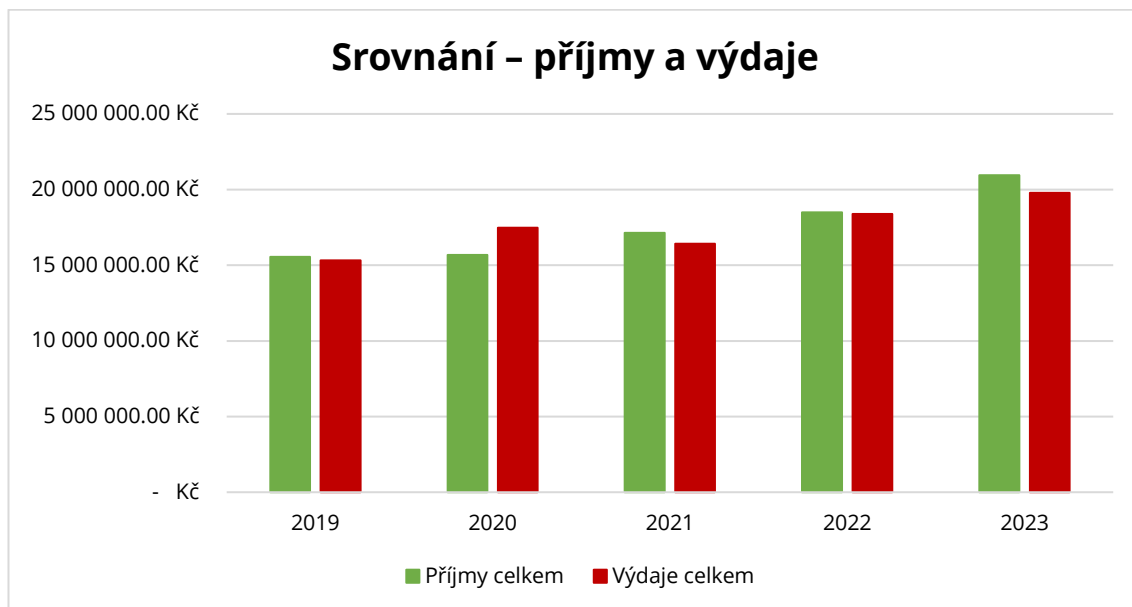

Graf 8-10 Výdaje statutárního města Brna na obyvatele (zdroj: [37-41] [58-62], zpracování: vlastní)

8.2.3 Srovnání – příjmy a výdaje

Příjmy, znázorněné zelenými sloupci, vykazují v průběhu sledovaného období postupný růst, avšak v roce 2020 byl tento růst minimální. Výdaje, reprezentované červenými sloupci, také rostou, přičemž v roce 2020 převýšily příjmy, což vedlo k deficitnímu hospodaření rozpočtu města. Tento stav mohl být ovlivněn dopady

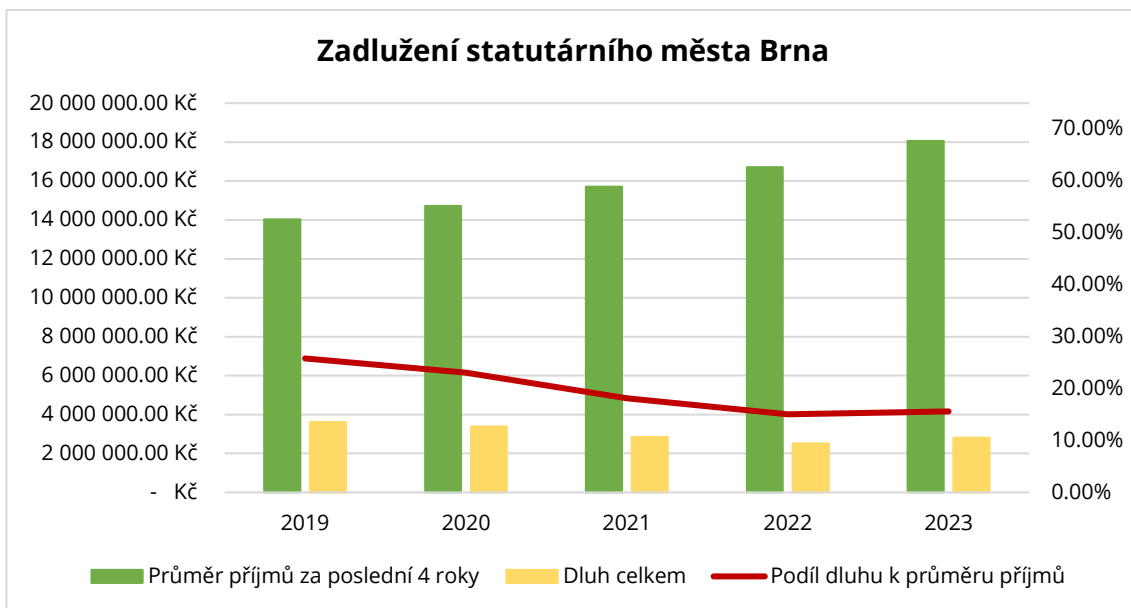
pandemie covidu-19. V letech 2021 až 2023 lze pozorovat postupné zvyšování jak příjmů, tak výdajů. Výdaje v roce 2021 zaznamenaly pokles oproti předešlému roku, avšak v následujících letech opět vykazují rostoucí trend.

Graf 8-11 Srovnání příjmů a výdajů statutárního města Brna v tis. Kč. (zdroj: [53-62], zpracování: vlastní)

8.2.4 Zadluženost

Zadlužení statutárního města Brna dosáhlo ve sledovaném období maxima v roce 2019, kdy se dluh pohyboval okolo 3,62 mld. Kč, což k průměru příjmů za poslední čtyři roky představovalo 25,81% zadlužení města. Mezi lety 2020 a 2022 dluh klesal a nastalo snížení k průměru příjmů o 8,03 %. V následujícím roce 2023 dluh opět vzrostl. V roce 2023 dosáhl dluh statutárního města Brna 2,82 mld. Kč, přičemž zadlužení vůči příjmům činilo 15,61 %.

Graf 8-12 Zadlužení statutárního města Brna v tis. Kč. (zdroj: [63-67], zpracování: vlastní)

8.2.5 Příklad dobré praxe

V České republice neexistuje jeden konkrétní zákon, který by přesně definoval, jak mají vypadat příjmy a výdaje obecního (municipálního) rozpočtu, ale tato oblast je upravena několika právními předpisy a pravidly, které určují rámec hospodaření obcí a měst.

Ze všech analyzovaných měst má nejlépe zpracovaný závěrečný účet statutární město Brno. Jeho závěrečný účet je přehledný, dostupný v jednom souhrnném dokumentu a snadno dohledatelný. Brno navíc rozděluje své výdaje do jednotlivých sekcí, jako jsou doprava, školství nebo bezpečnost, což občanům umožňuje snadno zjistit, kolik město vynakládá na různé oblasti veřejných služeb.

Pro lepší přehlednost město také uvádí výdaje přepočtené na jednoho obyvatele, což zjednodušuje jejich interpretaci. Klíčové nebo nejvýznamnější výdaje města jsou detailně zpracovány a uvedeny v příloze č. 6.

8.3 Statutární město Ostrava

Ostrava je třetím největším městem České republiky, jak co do počtu obyvatel, tak i co do rozlohy. V současnosti je administrativním centrem Moravskoslezského kraje. Rozloha města činí 214,22 km² a jeho populace dosahuje přibližně 285 000 obyvatel (2024). [52]

Ostrava, která se historicky rozvinula jako centrum hornického a hutnického průmyslu. Po roce 1989 však město prošlo zásadními změnami, kdy restrukturalizace průmyslu vedla k útlumu důlní činnosti.

Podle indexu kvality života zveřejněného v roce 2024 se Ostrava umístila na 121.–140. místě mezi českými městy. [27]

8.3.1 Příjmy

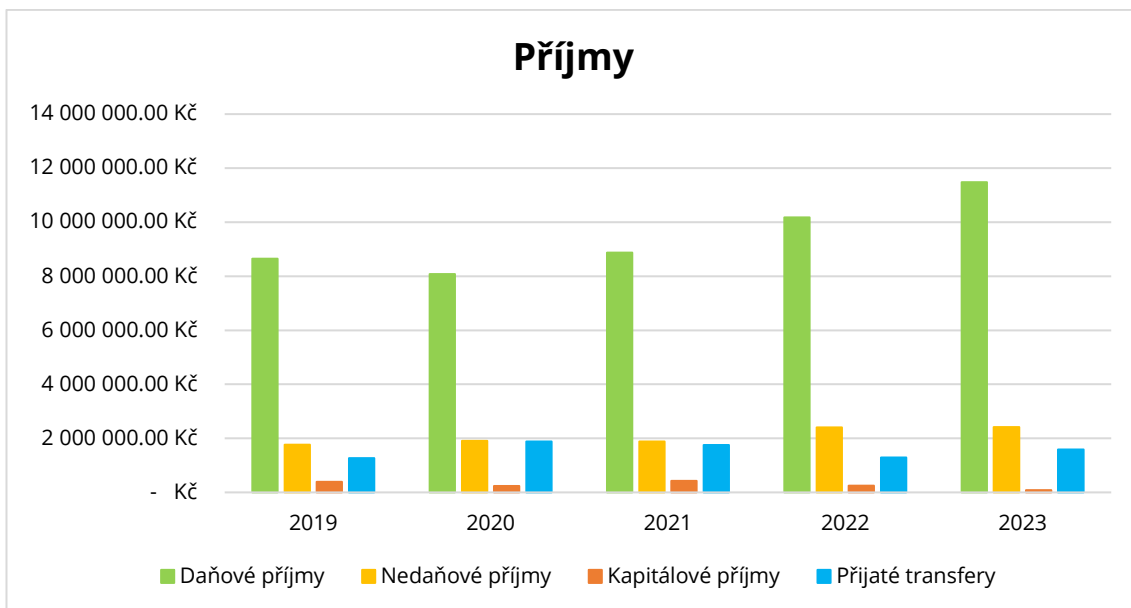
Statutární město Ostrava zaznamenalo během sledovaného období nárůst příjmů o 11,16 %, a to z 13,82 mld. Kč v roce 2019 na 15,56 mld. Kč v roce 2023.

Daňové příjmy představují nejvýznamnější složku příjmové části rozpočtu, tvořící 59,85–73,72 % v průběhu sledovaného období. Mezi hlavní daňové příjmy patří daň z příjmu fyzických osob, daň z příjmu právnických osob a daň z přidané hodnoty, které dohromady tvoří přibližně 94 % celkových daňových příjmů.

Nedaňové příjmy jsou druhou nejvýznamnější složkou rozpočtu, s podílem 12,72–17,04 % v analyzovaném období. Nejvýznamnější podíl na těchto příjmech mají příjmy z pronájmu majetku, který tvoří 49-62 % z celkových nedaňových příjmů.

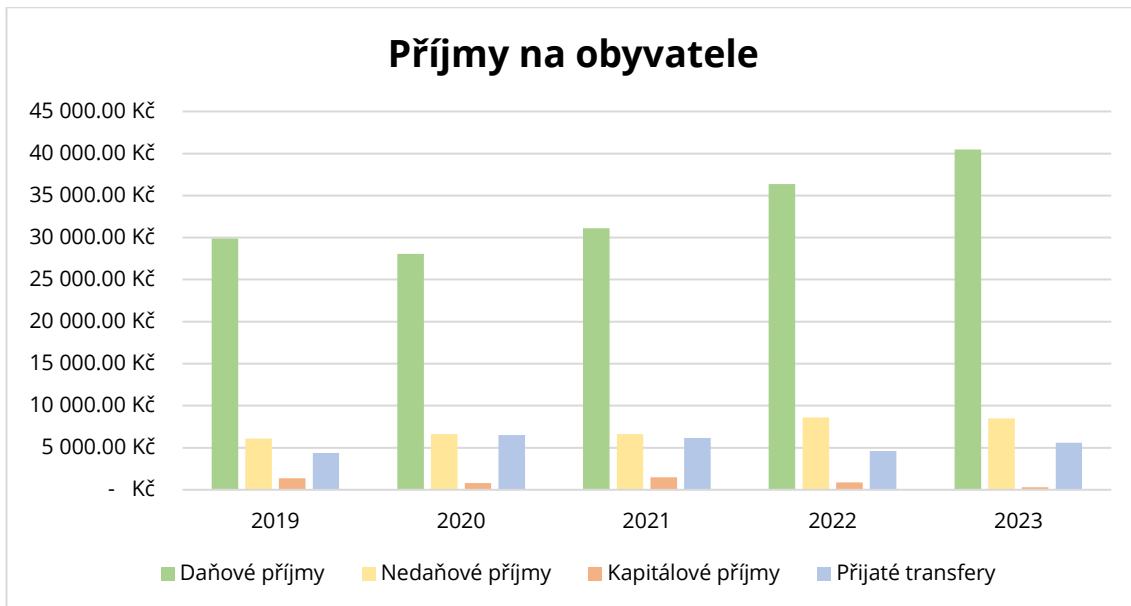
Třetí největší složkou příjmů rozpočtu jsou přijaté transfery, které se na celkových příjmech podílely 9,15-15,53 % v uvedeném období. Největší část přijatých transferů tvoří ostatní neinvestiční přijaté transfery ze státního rozpočtu, které představovaly 22-39 % této kategorie.

Kapitálové příjmy tvoří nejmenší část celkových příjmů rozpočtu a podílejí se 0,57–2,84 %.

Graf 8-13 Příjmy statutárního města Ostrava v tis. Kč. (zdroj: [68-77], zpracování: vlastní)

V roce 2019 dosáhly příjmy na obyvatele ve statutárním městě Ostrava částky 41 730 Kč, zatímco v roce 2023 vzrostly na 54 900 Kč. Ve sledovaném období se příjmy na obyvatele ve městě Ostrava zvýšily o 13 170 Kč, což představuje nárůst o 23,98 %.

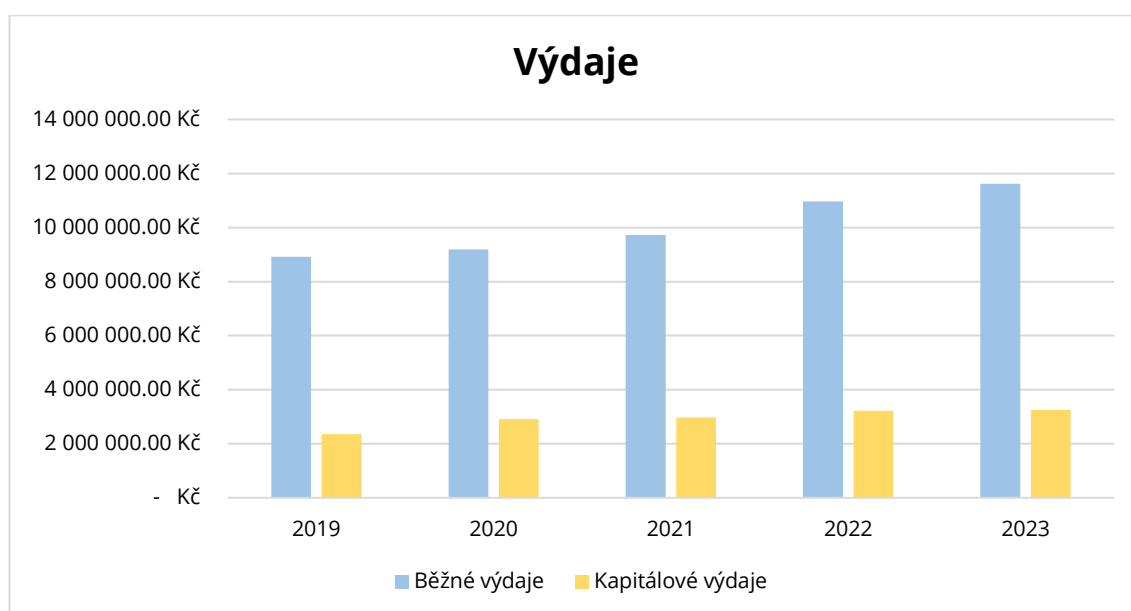
Graf 8-14 Příjmy statutárního města Ostrava na obyvatele (zdroj: [37-41] [68-77], zpracování: vlastní)

8.3.2 Výdaje

Statutární město Ostrava zaznamenalo během sledovaného období nárůst výdajů o 24,20 %, a to z 11,27 mld. Kč v roce 2019 na 14,87 mld. Kč v roce 2023.

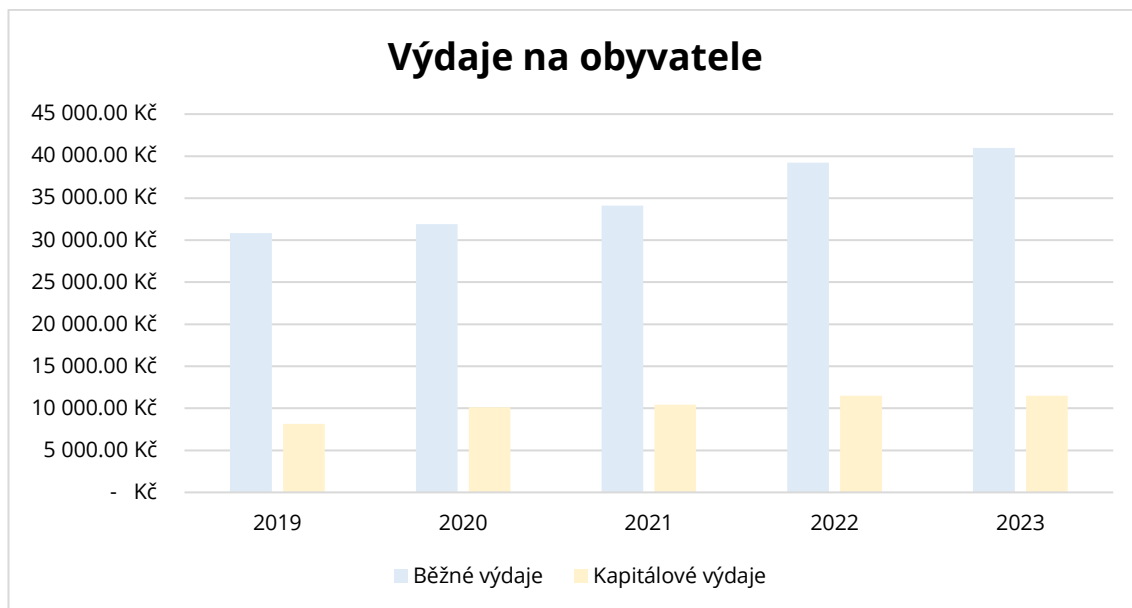
Běžné výdaje během sledovaného období představovaly přibližně 77 % celkových výdajů. Největší podíl na těchto výdajích tvořily výdaje na neinvestiční nákupy a související výdaje, stejně jako neinvestiční transfery veřejnoprávním osobám, převody mezi peněžními fondy téže osoby a platby daní. V letech 2019–2021 tyto položky tvořily 69,89–87,32 % všech běžných výdajů. V letech 2022 a 2023 však jejich podíl klesl na 51,50–53,57 %, což bylo způsobeno snížením výdajů na neinvestiční nákupy a související výdaje a současným zvýšením neinvestičních transferů soukromoprávním osobám.

Kapitálové výdaje tvoří zhruba 23 % celkových výdajů města Ostrava. Největší podíl na kapitálových výdajích mají investiční nákupy a související výdaje, spolu s investičními transfery, které se ve sledovaném období pohybovaly v rozmezí 96-100 % kapitálových výdajů.

Graf 8-15 Výdaje statutárního města Ostrava v tis. Kč. (zdroj: [78-82], zpracování: vlastní)

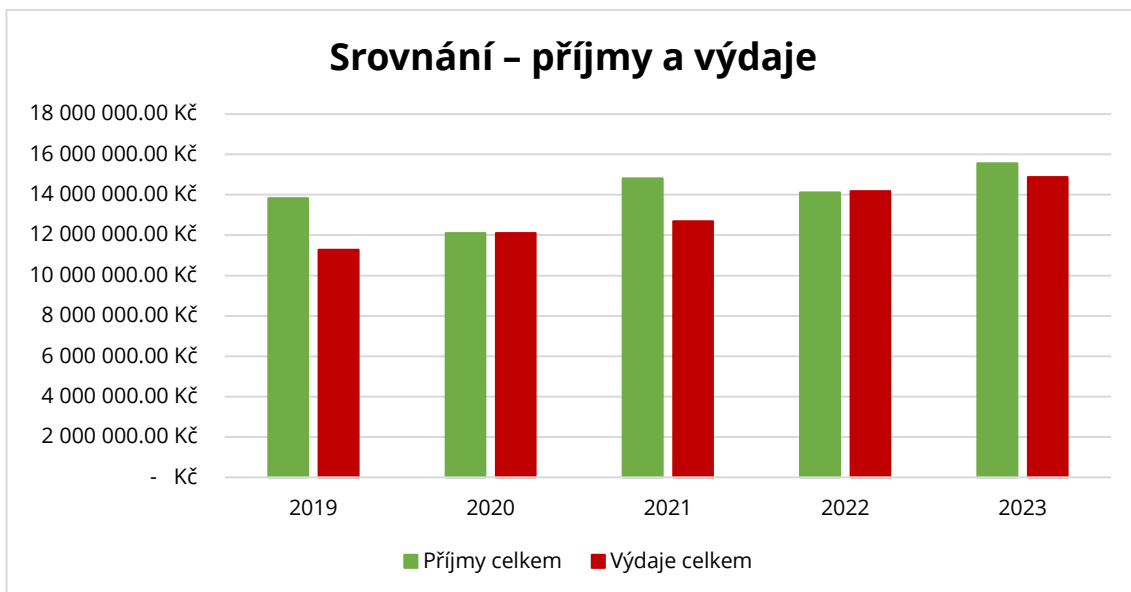
V roce 2019 dosáhly výdaje na obyvatele ve statutárním městě Ostrava částky 38 998 Kč, zatímco v roce 2023 vzrostly na 52 472 Kč. Ve sledovaném období se výdaje na obyvatele ve městě Ostrava zvýšily o 13 474 Kč, což představuje nárůst o 25,68 %.

Graf 8-16 Výdaje statutárního města Ostrava na obyvatele (zdroj: [37-41] [78-82], zpracování: vlastní)

8.3.3 Srovnání – příjmy a výdaje

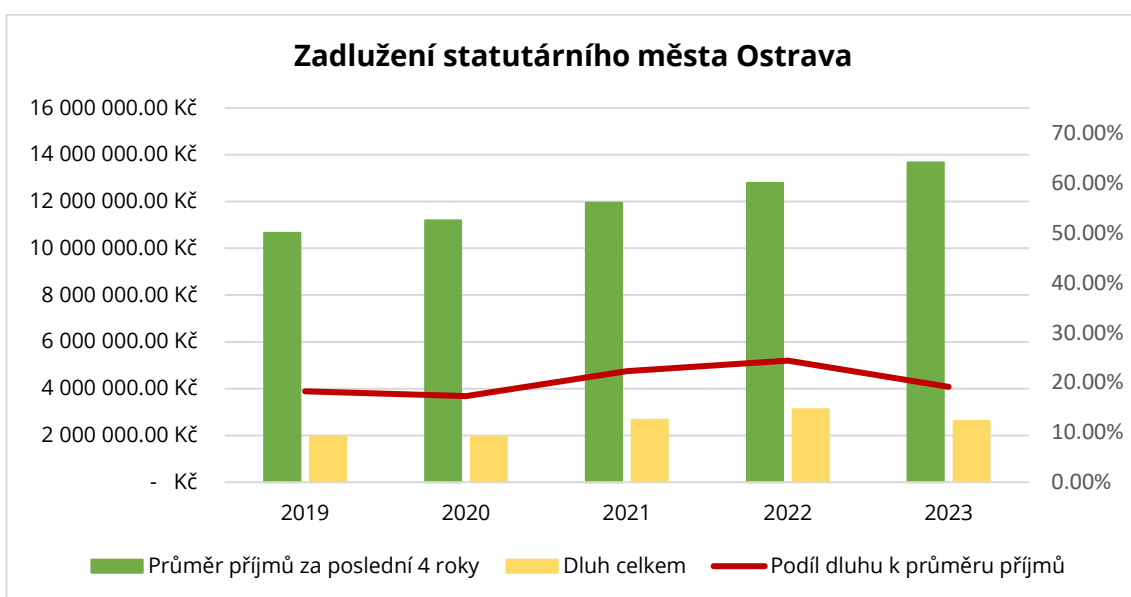
Příjmy, znázorněné zelenými sloupci, vykazují v průběhu sledovaného období postupný růst, avšak v roce 2020 se příjmy propadly o více než 1,72 mld. Kč. Přestože došlo k výraznému poklesu příjmů, rozpočet zůstal vyrovnaný a nedošlo k jeho deficitnímu hospodaření. Výdaje, znázorněné červenými sloupci, postupně rostly, s výjimkou roku 2020, kdy byl zaznamenán výraznější nárůst. Tento vývoj mohl být ovlivněn důsledky pandemie covidu-19. V období mezi lety 2021 a 2022 nastal opětovný pokles příjmů a současně zvýšení výdajů. Toto zvýšení bylo natolik výrazné, že město Ostrava mělo v roce 2022 deficitní rozpočet.

Graf 8-17 Srovnání příjmů a výdajů statutárního města Ostrava v tis. Kč. (zdroj: [68-82], zpracování: vlastní)

8.3.4 Zadluženost

Zadlužení statutárního města Ostrava dosáhlo svého maxima ve sledovaném období v roce 2022, kdy činilo přibližně 3,12 mld. Kč, což představuje zadlužení ve výši 24,37 % průměrných příjmů města za poslední čtyři roky. Mezi lety 2019 a 2020 došlo ke snížení zadlužení, přičemž v roce 2020 dosáhl dluh své nejnižší hodnoty za celé sledované období, a to 1,93 mld. Kč. Naopak v letech 2021 a 2022 byl zaznamenán nárůst dluhu, přičemž jeho zvýšení během těchto dvou let činilo 1,18 mld. Kč. V roce 2023 zadlužení města dosáhlo 2,61 mld. Kč, což představuje zadlužení ve výši 19,13 % vzhledem k jeho příjmům.

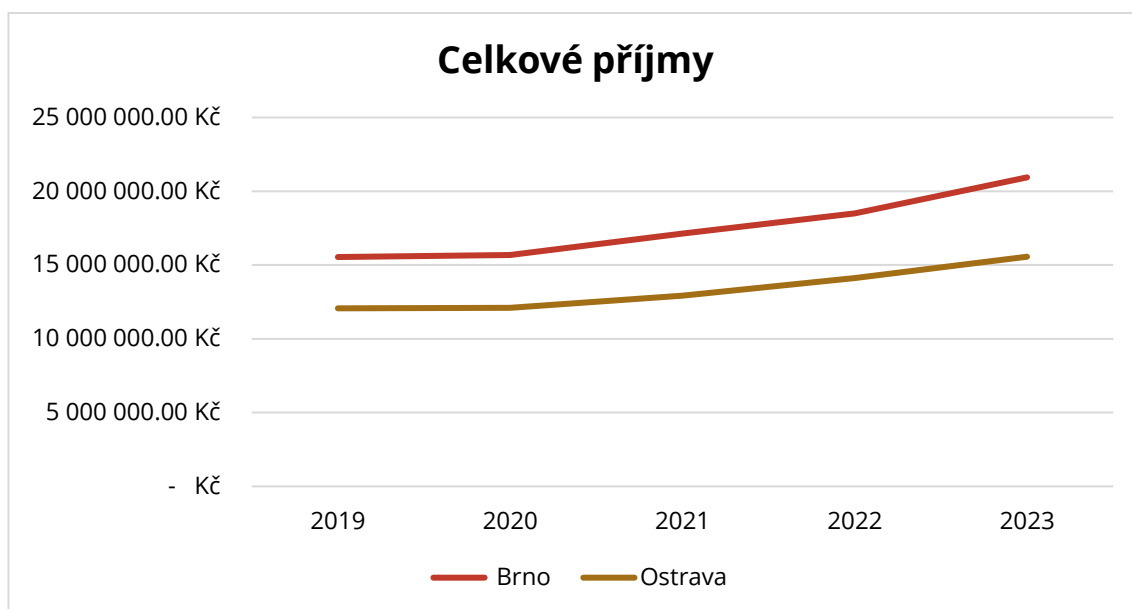
Graf 8-18 Zadlužení statutárního města Ostrava v tis. Kč. (zdroj: [83-87], zpracování: vlastní)

8.4 Srovnání statutárních měst Brno a Ostrava

Statutární města Brno a Ostrava jsou druhým a třetím největším městem České republiky. Díky jejich velikosti, ekonomickému významu a správnímu postavení představují vhodné subjekty ke vzájemnému porovnání. Obě města se vyznačují podobnou strukturou rozpočtového určení daní, stejným přepočítacím koeficientem (2,2961) a zároveň mají srovnatelný rozsah veřejných služeb.

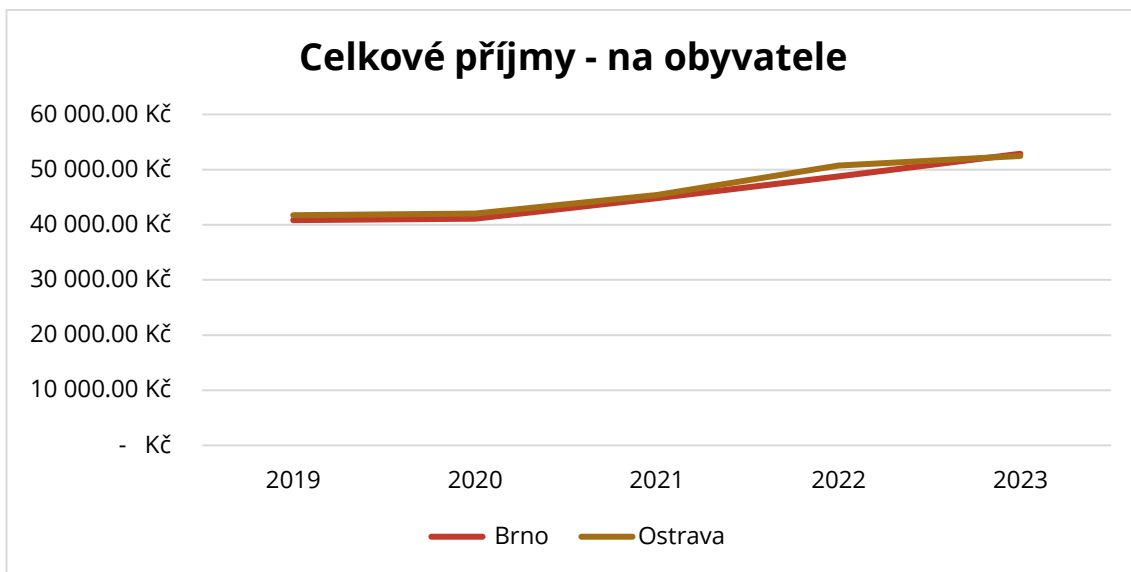
8.4.1 Příjmy

Graf znázorňuje srovnání celkových příjmů statutárních měst Brna a Ostravy v letech 2019–2023. Příjmy Brna a Ostravy byly v letech 2019 a 2020 téměř identické. Od roku 2021 dochází v příjmech Brna k výraznému růstu a v roce 2023 dosahují příjmy města téměř 21 mld. Kč. Příjmy Ostravy od roku 2021 vykazují pozvolný a stabilní růst, ale ve všech letech zůstávají nižší než příjmy Brna. Rozdíl mezi oběma městy se od roku 2021 postupně zvětšuje, což lze přičítat rychlejšímu růstu příjmů Brna.

Graf 8-19 Srovnání statutárních měst Brno a Ostrava - celkové příjmy v tis. Kč. (zdroj: [53-57] [68-77], zpracování: vlastní)

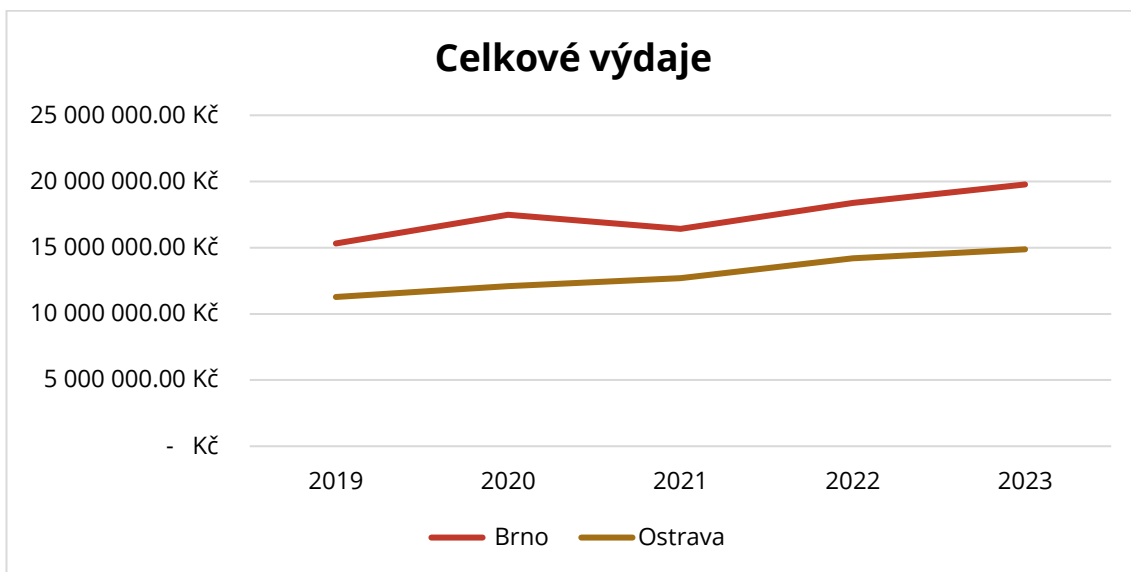
Graf zobrazuje srovnání celkových příjmů na obyvatele statutárních měst Brna a Ostravy v letech 2019–2023. Příjmy na obyvatele města Brna a Ostravy vykazují velmi podobný vývoj s postupným růstem. Mezi lety 2019 a 2020 je patrný pozvolný nárůst příjmů na obyvatele v obou městech, přičemž hodnoty zůstávají téměř totožné. Toto může být způsobeno pandemií covidu-19. V letech 2019–2022 měla Ostrava na obyvatele mírně vyšší příjmy než Brno. V roce 2023 však Brno Ostravu v příjmech na obyvatele překonalo, když příjmy na obyvatele činily 52 873,13 Kč ve srovnání s 52 472,90 Kč v Ostravě. Tento rozdíl je, stejně jako v předchozích letech, minimální.

Graf 8-20 Srovnání statutárních měst Brno a Ostrava - celkové příjmy na obyvatele (zdroj: [37-41] [53-57] [68-77], zpracování: vlastní)

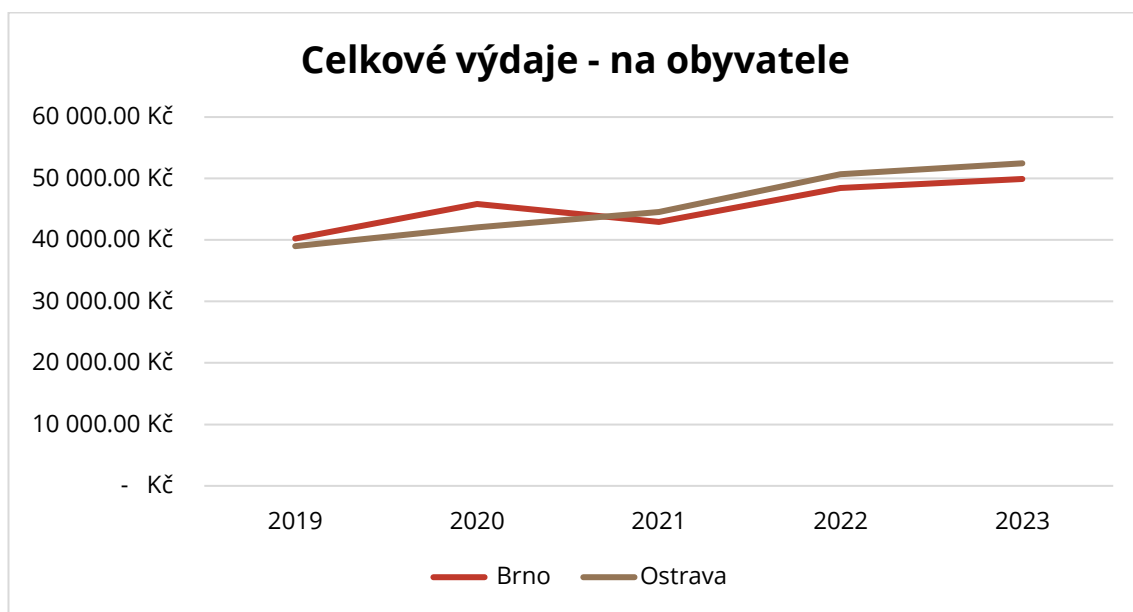
8.4.2 Výdaje

Graf znázorňuje srovnání celkových výdajů statutárních měst Brna a Ostravy v letech 2019–2023. Statutární město Brno zaznamenalo výrazný nárůst výdajů v roce 2020, což bylo spojeno s dopady pandemie covidu-19. V následujícím roce došlo k výraznějšímu poklesu výdajů, po kterém však jejich hodnota opět kontinuálně rostla. Naopak výdaje Ostravy se během celého sledovaného období zvyšovaly postupně a plynule. Rozdíl mezi výdaji obou měst se nejvíce projevil v letech 2022 a 2023, kdy výdaje Brna rostly rychlejším tempem. Brno vykazuje dynamičtější nárůst výdajů, zatímco Ostrava se vyznačuje stabilnějším a pozvolnějším růstem.

Graf 8-21 Srovnání statutárních měst Brno a Ostrava - celkové výdaje v tis. Kč. (zdroj: [58-62] [78-82], zpracování: vlastní)

Graf zobrazuje srovnání celkových výdajů na obyvatele statutárních měst Brna a Ostravy v letech 2019–2023. Výdaje na obyvatele v Brně zaznamenaly v roce 2020 nárůst, v souvislosti s výdaji spojenými s pandemií covidu-19, avšak v roce 2021 došlo k jejich mírnému poklesu, po kterém následoval stabilní růst až do roku 2023. Naopak výdaje na obyvatele v Ostravě rostly během celého sledovaného období kontinuálně a stabilně. V letech 2019–2022 byly výdaje na obyvatele v Brně mírně vyšší než v Ostravě, ale v roce 2023 Ostrava Brno mírně překonala. Rozdíl mezi oběma městy však zůstává velmi malý.

Graf 8-22 Srovnání statutárních měst Brno a Ostrava – celkové výdaje na obyvatele (zdroj: [37-41] [58-62] [78-82], zpracování: vlastní)

8.4.3 Zadlužení

Průměrné příjmy za poslední čtyři roky v obou městech kontinuálně rostou celé sledované období. Vzhledem k vyšším průměrným příjmům města Brna má Brno schopnost zvládat vyšší dluhovou zátěž než město Ostrava. Celé sledované období má Brno vyšší dluh než město Ostrava, ale podíl města Brna dluhů k příjmům byl nižší. Zatímco město Brno během celého sledovaného období postupně snižovalo svůj dluh, Ostrava naopak v letech 2021 a 2022 svůj dluh navyšovala. V roce 2023 se dluh Ostravy snížil, avšak v pěti letém srovnání je dluh procentní podíl dluhu větší než v roce 2019.

8.5 Statutární město Olomouc

Olomouc je šestým největším městem do počtu obyvatel a osmým největším městem co se týče rozlohy. V současnosti je administrativním centrem Olomouckého kraje. Rozloha města činí 103,33 km² a jeho populace dosahuje přibližně 102 000 obyvatel (2024). [52]

Olomouc byla historicky jedním z nejvýznamnějších královských měst na území českých zemí. Díky své strategické poloze, bohatým duchovním, kulturním a řemeslným tradicím se po staletí stala přirozeným centrem Moravy. [88]

Podle indexu kvality života zveřejněného v roce 2024 se Olomouc umístila na 41. – 61. místě mezi českými. [27]

8.5.1 Příjmy

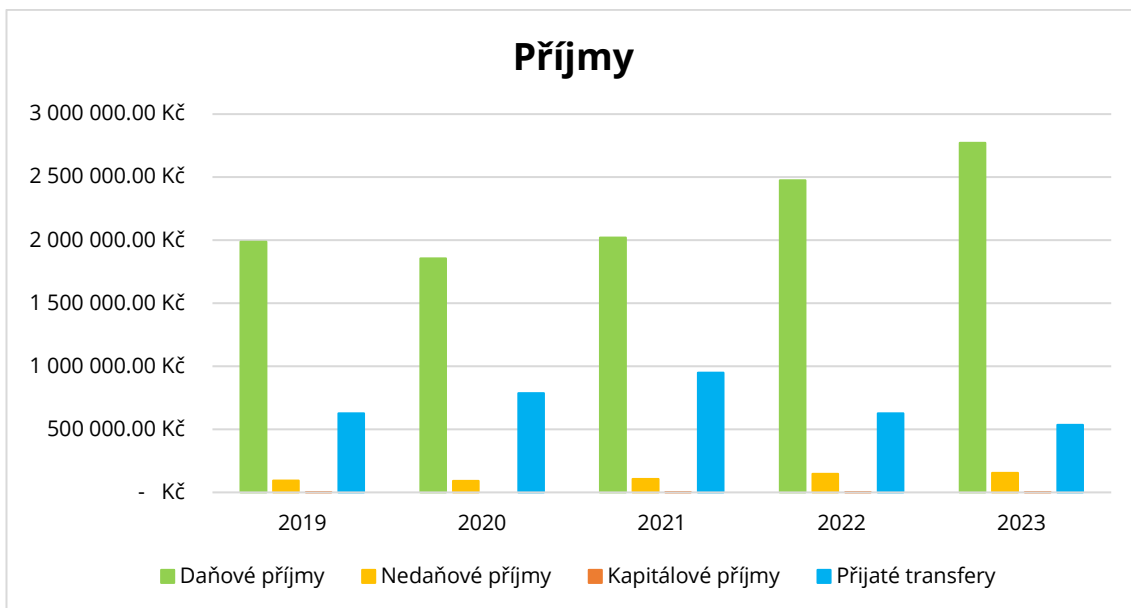
Statutární město Olomouc zaznamenalo během sledovaného období nárůst příjmů o 21,75 %, a to z 2,70 mld. Kč v roce 2019 na 3,46 mld. Kč v roce 2023.

Daňové příjmy představují nejvýznamnější složku příjmové části rozpočtu, tvořící 65,68-80,08 % v průběhu sledovaného období. Mezi hlavní daňové příjmy patří daň z příjmu fyzických osob, daň z příjmu právnických osob a daň z přidané hodnoty, které dohromady tvoří přibližně 83 % celkových daňových příjmů.

Druhou největší složkou příjmů rozpočtu jsou přijaté transfery, které se na celkových příjmech podílely 15,47-30,85 % v uvedeném období. Největší část přijatých transferů tvoří převody z vlastních fondů hospodářské (podnikatelské) činnosti, které představovaly 5-49 % této kategorie.

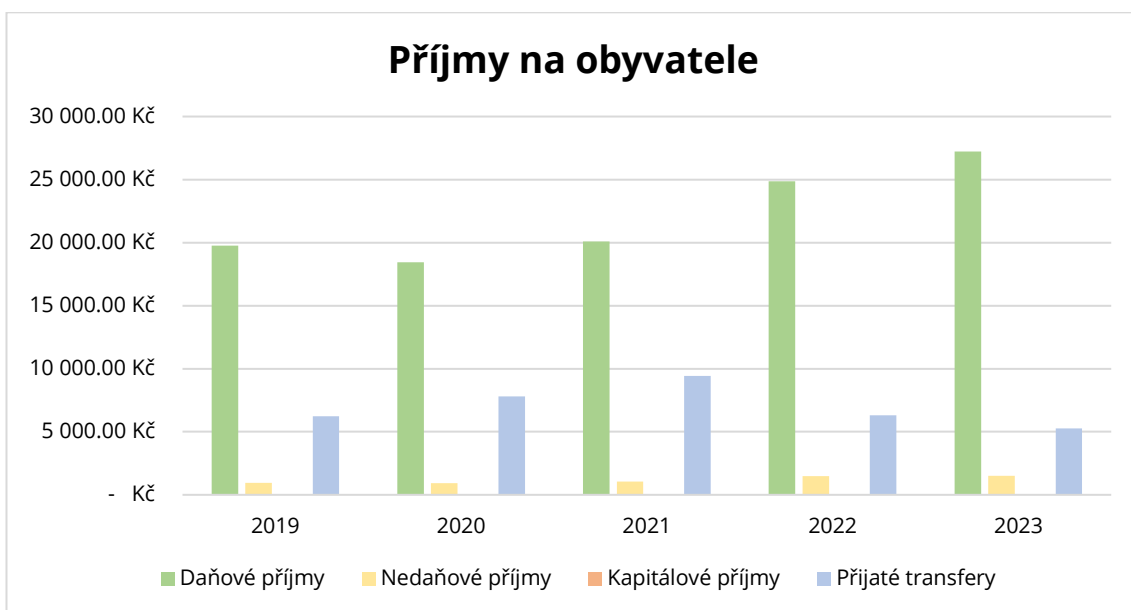
Nedaňové příjmy jsou třetí nejvýznamnější složkou rozpočtu, s podílem 3,38-4,50 % v analyzovaném období. Nejvýznamnější podíl na těchto příjmech mají příjmy z vlastní činnosti, který tvoří 19-40 % z celkových nedaňových příjmů.

Kapitálové příjmy tvoří nejmenší část celkových příjmů rozpočtu a podílí méně než 1 %.

Graf 8-23 Příjmy statutárního města Olomouc v tis. Kč. (zdroj: [89-98], zpracování: vlastní)

V roce 2019 dosáhly příjmy na obyvatele v statutárním městě Olomouc částky 26 946 Kč, zatímco v roce 2023 vzrostly na 33 998 Kč. Ve sledovaném období se příjmy na obyvatele v městě Olomouc zvýšily o 7 051 Kč, což představuje nárůst o 20,74 %.

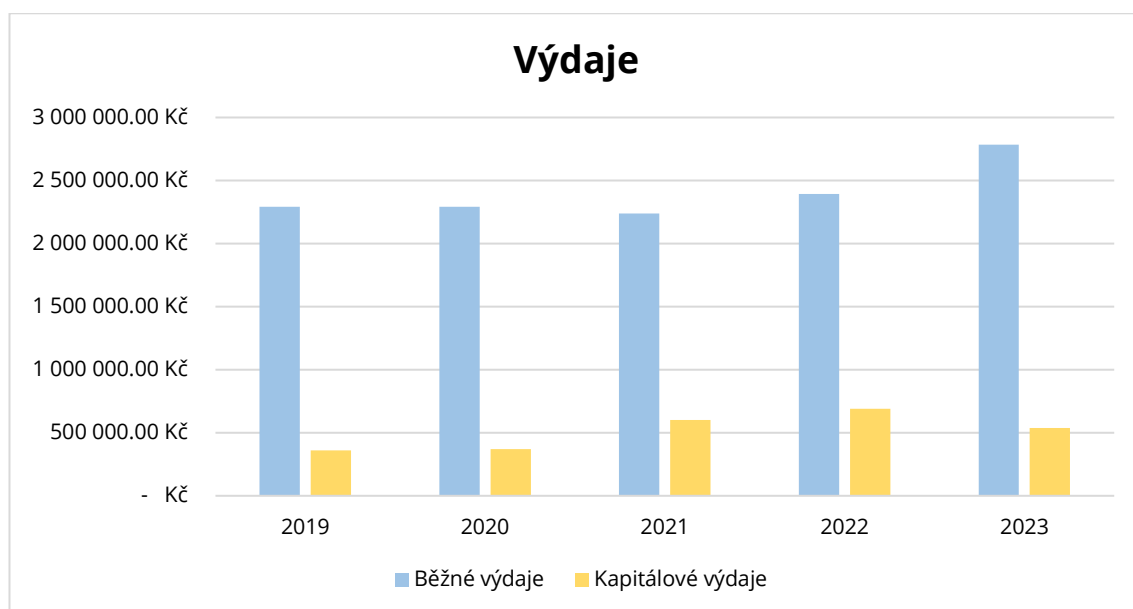
Graf 8-24 Příjmy statutárního města Olomouc na obyvatele (zdroj: [37-41] [89-98], zpracování: vlastní)

8.5.2 Výdaje

Statutární město Olomouc zaznamenalo během sledovaného období nárůst výdajů o 20,18 %, a to z 2,65 mld. Kč v roce 2019 na 3,2 mld. Kč v roce 2023.

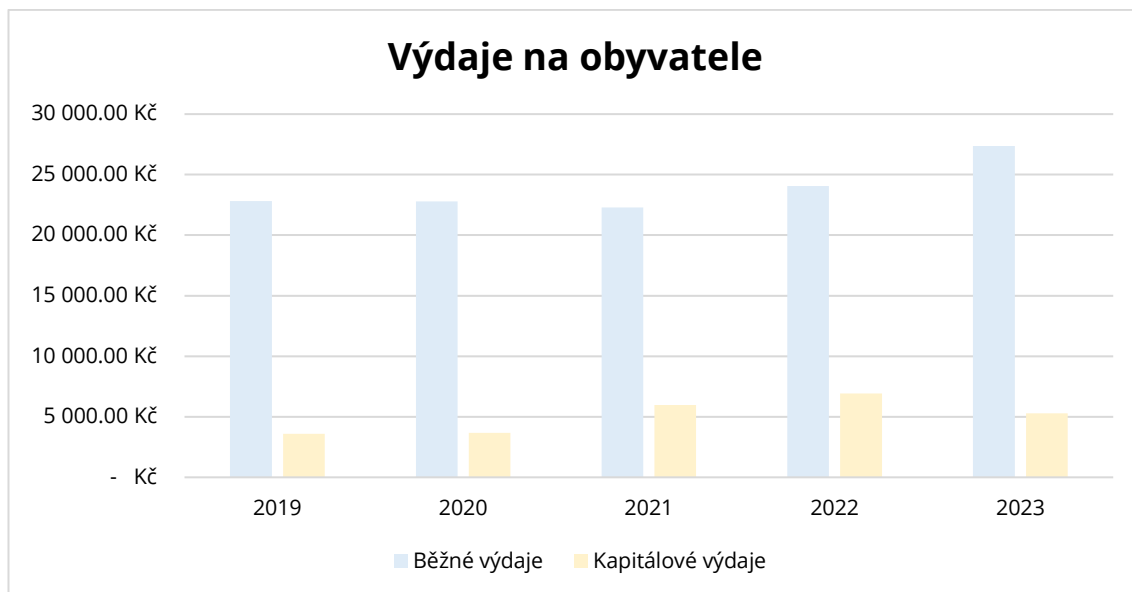
Běžné výdaje během sledovaného období představovaly přibližně 82 % celkových výdajů. Největší podíl na těchto výdajích tvořily výdaje na neinvestiční nákupy a související výdaje, stejně jako neinvestiční transfery veřejnoprávním osobám, převody mezi peněžními fondy téže osoby a platby daní. V letech 2019–2021 tyto položky tvořily 69,74-71,12 % všech běžných výdajů. V letech 2022 a 2023 však jejich podíl klesl na 57,45-58,74 %, což bylo způsobeno snížením výdajů na neinvestiční nákupy a související výdaje a současným zvýšením neinvestičních transferů soukromoprávním osobám.

Kapitálové výdaje tvoří zhruba 18 % celkových výdajů města Olomouc. Největší podíl na kapitálových výdajích mají investiční nákupy a související výdaje, spolu s investičními transfery, které se ve sledovaném období pohybovaly v rozmezí 96-100 % kapitálových výdajů.

Graf 8-25 Výdaje statutárního města Olomouc v tis. Kč. (zdroj: [99-103], zpracování: vlastní)

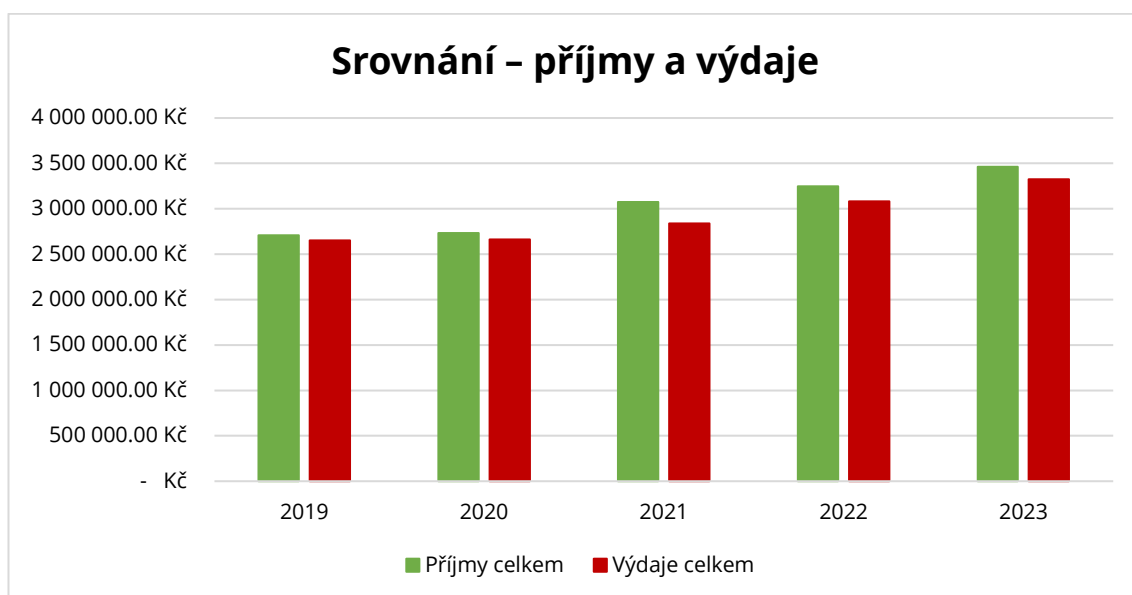
V roce 2019 dosáhly výdaje na obyvatele v statutárním městě Olomouc částky 26 392 Kč, zatímco v roce 2023 vzrostly na 32 645 Kč. Ve sledovaném období se výdaje na obyvatele v městě Olomouc zvýšily o 6 252 Kč, což představuje nárůst o 19,15 %.

Graf 8-26 Výdaje statutárního města Olomouc na obyvatele (zdroj: [37-41] [99-103], zpracování: vlastní)

8.5.3 Srovnání – příjmy a výdaje

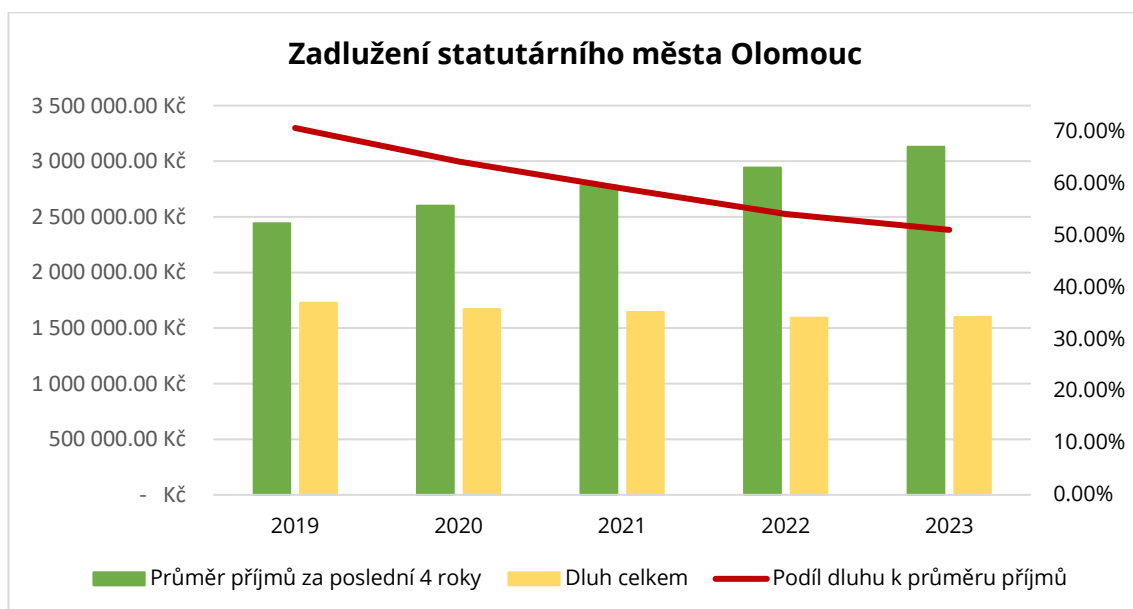
Příjmy, znázorněné zelenými sloupci, vykazují v průběhu sledovaného období postupný růst, avšak v roce 2020 byl tento růst minimální. Výdaje, reprezentované červenými sloupci, také rostou, přičemž v roce 2020 jsou také minimální. Tento stav mohl být ovlivněn dopady pandemie covidu-19. V letech 2021 až 2023 lze pozorovat postupné zvyšování jak příjmů. Výdaje v roce 2021 zaznamenaly pokles oproti předešlému roku, avšak v následujících letech opět vykazují rostoucí trend. Během sledovaného období se město nedostalo do deficitního hospodaření.

Graf 8-27 Srovnání příjmů a výdajů statutárního města Olomouc v tis. Kč. (zdroj: [89-103], zpracování: vlastní)

8.5.4 Zadluženost

Zadlužení statutárního města Olomouc dosáhlo ve sledovaném období maxima v roce 2019, kdy se dluh pohyboval okolo 1,72 mld. Kč., což k průměru příjmů za poslední čtyři roky představovalo 70,69 % zadlužení města. Toto zadlužení je nejvyšší ze všech analyzovaných měst. Ve sledovaném období byl zaznamenán postupný trend snižování zadlužení, který byl způsoben uplatněním dluhové brzdy. Tato pravidla se aplikují, pokud zadlužení obce přesáhne 60 % průměrných příjmů za poslední čtyři roky, což byl případ města v letech 2019 a 2022. V důsledku toho mělo město povinnost každoročně snížit svůj dluh o 5 %, dokud nepoklesl pod hranici 60 %. Tento cíl se městu podařilo splnit, když v roce 2021 činilo zadlužení vůči průměru příjmů 59,07 %. V roce 2023 dosahuje dluh statutárního města Olomouc hodnoty 1,59 mld. Kč, což odpovídá zadlužení ve výši 51,06 % vůči průměrným příjmům.

Graf 8-28 Zadlužení statutárního města Olomouc v tis. Kč. (zdroj: [104-108], zpracování: vlastní)

8.6 Statutární město Ústí nad Labem

Ústí nad Labem je desáté největší město do počtu obyvatel tak i rozlohy. V současnosti je administrativním centrem Ústeckého kraje. Rozloha města činí 93,97 km² a jeho populace dosahuje přibližně 91 300 obyvatel (2024). [52]

Podle indexu kvality života zveřejněného v roce 2024 se Ústí nad Labem umístila na 141. – 160. místě mezi českými městy. [27]

8.6.1 Příjmy

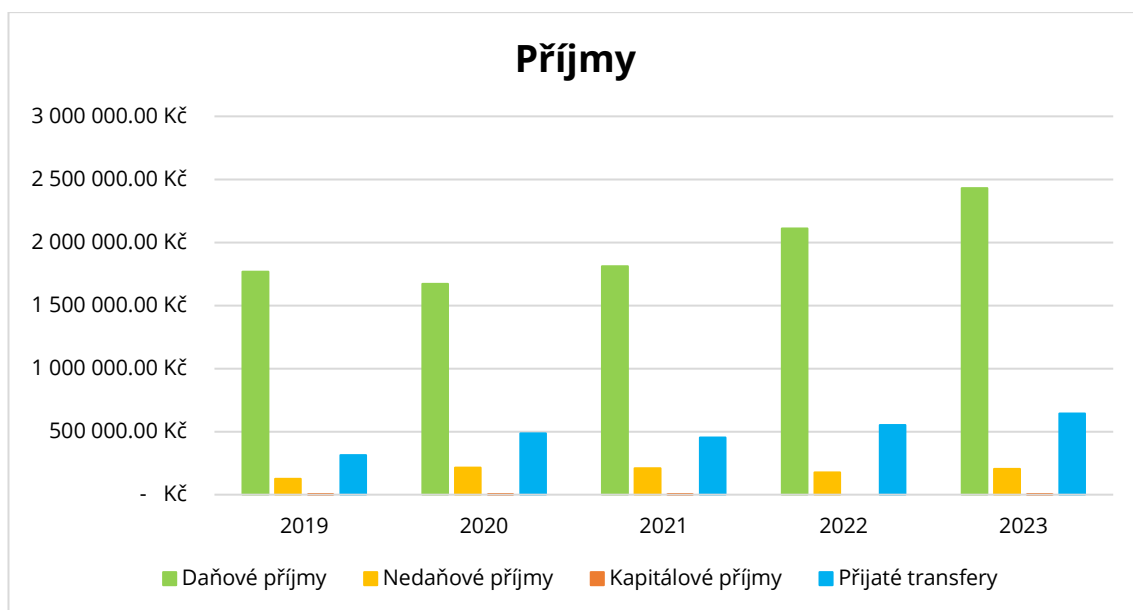
Statutární město Ústí nad Labem zaznamenalo během sledovaného období nárůst příjmů o 32,69 %, a to z 2,20 mld. Kč v roce 2019 na 3,28 mld. Kč v roce 2023.

Daňové příjmy představují nejvýznamnější složku příjmové části rozpočtu, tvořící 70,51-80,11 % v průběhu sledovaného období. Mezi hlavní daňové příjmy patří daň z příjmu fyzických osob, daň z příjmu právnických osob a daň z přidané hodnoty, které dohromady tvoří přibližně 87 % celkových daňových příjmů.

Druhou největší složkou příjmů rozpočtu jsou přijaté transfery, které se na celkových příjmech podílely 14,25-20,49 % v uvedeném období. Největší část přijatých transferů tvoří neinvestiční přijaté transfery od krajů, které představovaly 35-55 % této kategorie.

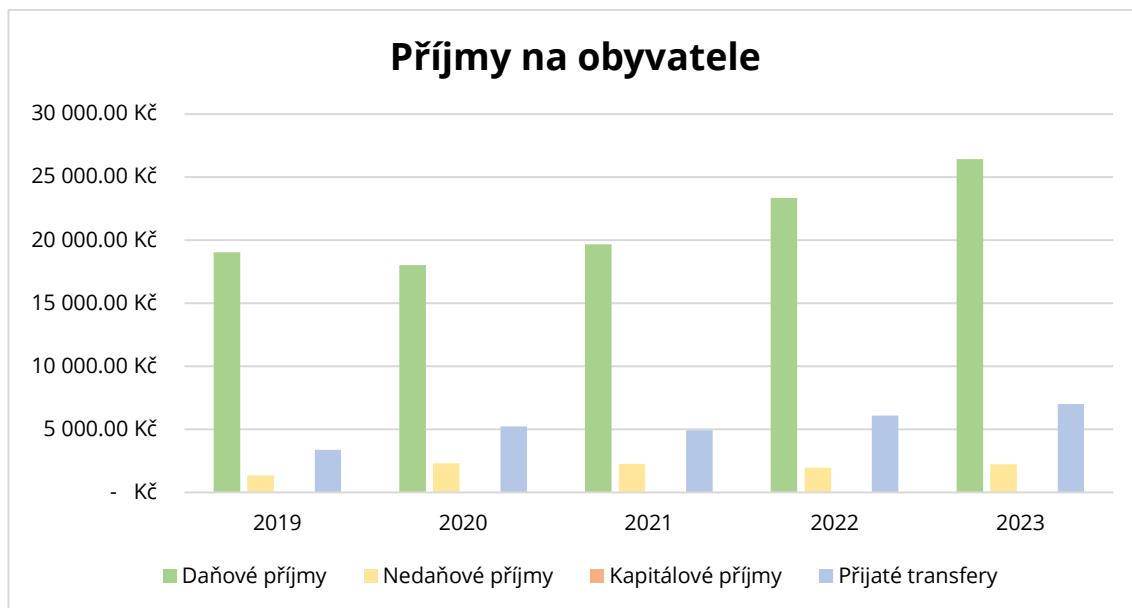
Nedaňové příjmy jsou třetí nejvýznamnější složkou rozpočtu, s podílem 5,64-9,00 % v analyzovaném období. Nejvýznamnější podíl na těchto příjmech mají jiné nedaňové příjmy, který tvoří 10-60 % z celkových nedaňových příjmů.

Kapitálové příjmy tvoří nejmenší část celkových příjmů rozpočtu a podílí méně než 1 %.

Graf 8-29 Příjmy statutárního města Ústí nad Labem v tis. Kč. (zdroj: [109-118], zpracování: vlastní)

V roce 2019 dosáhly příjmy na obyvatele v statutárním městě Ústí nad Labem částky 23 759 Kč, zatímco v roce 2023 vzrostly na 35 679 Kč. Ve sledovaném období se příjmy na obyvatele v městě Ústí nad Labem zvýšily o 11 920 Kč, což představuje nárůst o 33,41 %.

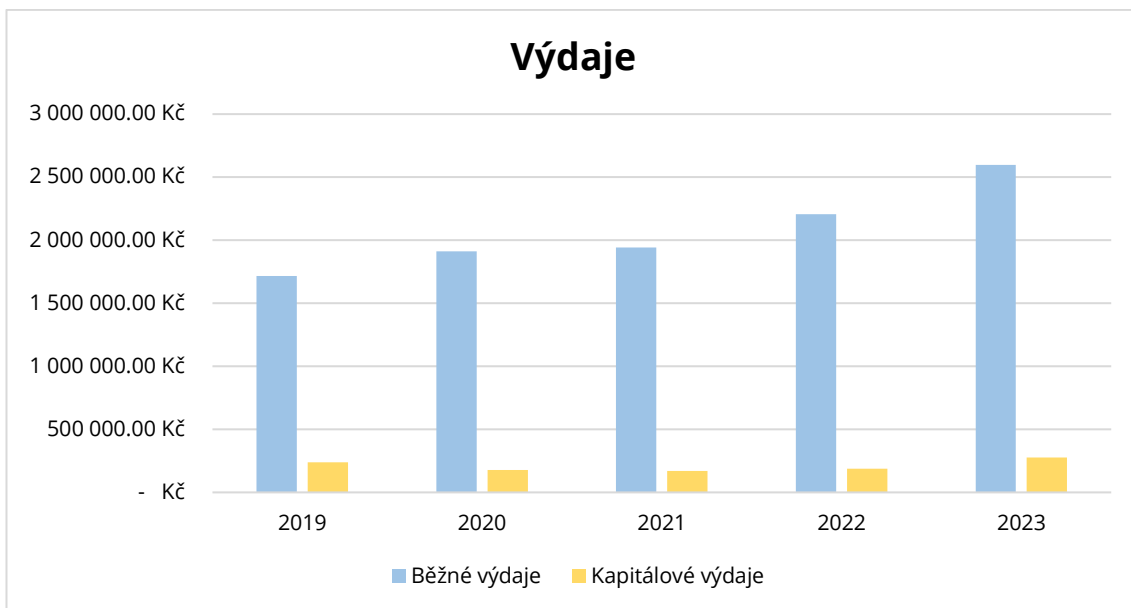
Graf 8-30 Příjmy statutárního města Ústí nad Labem na obyvatele (zdroj: [37-41] [109-118], zpracování: vlastní)

8.6.2 Výdaje

Statutární město Ústí nad Labem zaznamenalo během sledovaného období nárůst výdajů o 32,63 %, a to z 1,93 mld. Kč v roce 2019 na 2,87 mld. Kč v roce 2023.

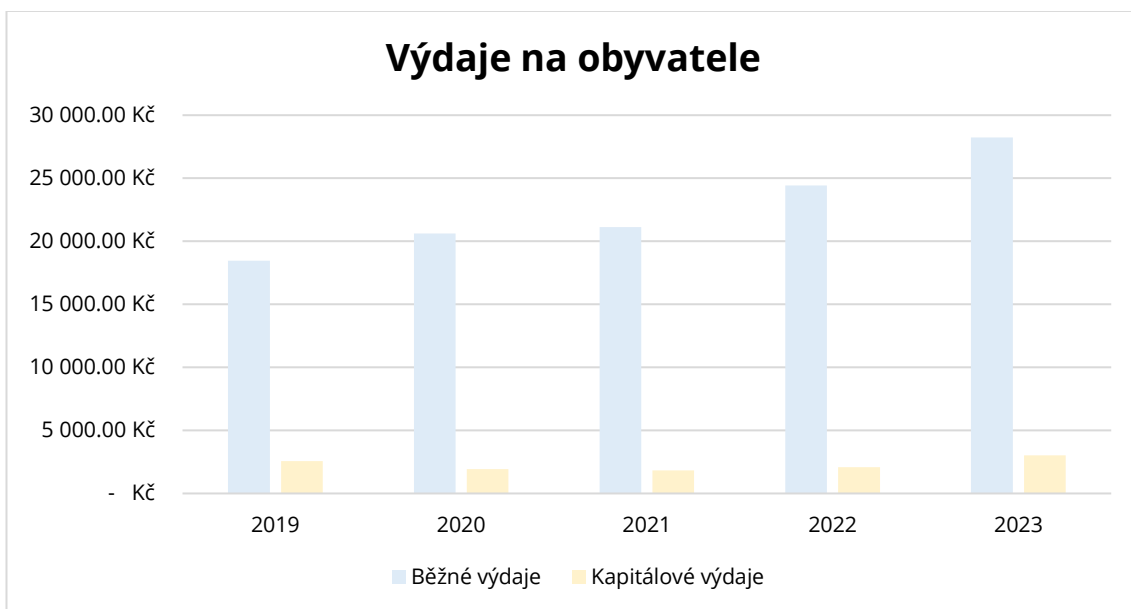
Běžné výdaje během sledovaného období představovaly přibližně 91 % celkových výdajů. Největší podíl na těchto výdajích tvořily výdaje na neinvestiční nákupy a související výdaje, stejně jako neinvestiční transfery veřejnoprávním osobám, převody mezi peněžními fondy téže osoby a platby daní. V letech 2019–2021 tyto položky tvořily 78,5 % všech běžných výdajů. V letech 2022 a 2023 však jejich podíl klesl na 53,04-58,54 %, což bylo způsobeno snížením výdajů na neinvestiční nákupy a související výdaje a současným zvýšením neinvestičních transferů soukromoprávním osobám.

Kapitálové výdaje tvoří zhruba 9 % celkových výdajů města Ústí nad Labem. Největší podíl na kapitálových výdajích mají investiční nákupy a související výdaje, spolu s investičními transfery, které se ve sledovaném období pohybovaly v rozmezí 97-100 % kapitálových výdajů.

Graf 8-31 Výdaje statutárního města Ústí nad Labem v tis. Kč. (zdroj: [119-123], zpracování: vlastní)

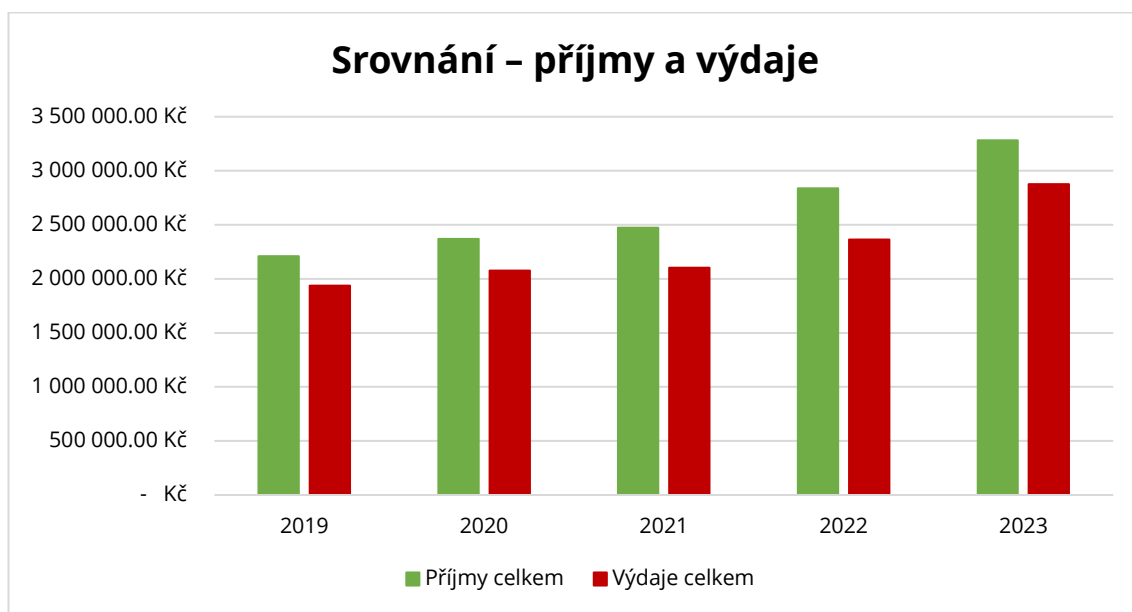
V roce 2019 dosáhly výdaje na obyvatele v statutárním městě Ústí nad Labem částky 21 023 Kč, zatímco v roce 2023 vzrostly na 31 260 Kč. Ve sledovaném období se výdaje na obyvatele v městě Ústí nad Labem zvýšily o 10 237 Kč, což představuje nárůst o 32,75 %.

Graf 8-32 Výdaje statutárního města Ústí nad Labem na obyvatele (zdroj: [37-41] [119-123], zpracování: vlastní)

8.6.3 Srovnání – příjmy a výdaje

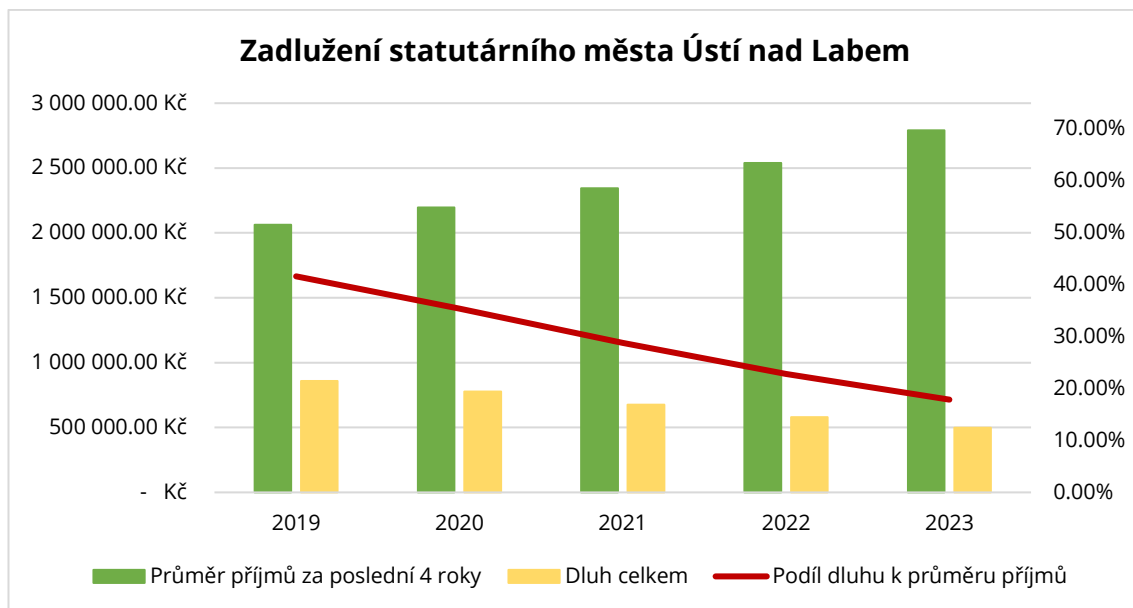
Příjmy, znázorněné zelenými sloupci, vykazují v průběhu sledovaného období postupný růst, avšak v roce 2020 byl tento růst minimální. Výdaje, reprezentované červenými sloupci, také rostou, přičemž v roce 2020 jsou také minimální. Tento stav mohl být ovlivněn dopady pandemie covidu-19. V letech 2021 až 2023 lze pozorovat postupné zvyšování jak příjmů. Výdaje v roce 2021 zaznamenaly pokles oproti předešlému roku, avšak v následujících letech opět vykazují rostoucí trend. Během sledovaného období se město nedostalo do deficitního hospodaření.

Graf 8-33 Srovnání příjmů a výdajů statutárního města Ústí nad Labem v tis. Kč. (zdroj: [109-123], zpracování: vlastní)

8.6.4 Zadluženost

Zadlužení statutárního města Ústí nad Labem dosáhlo ve sledovaném období maxima v roce 2019, kdy se dluh pohyboval okolo 858,65 mil. Kč., což k průměru příjmů za poslední čtyři roky představovalo 41,64 % zadlužení města. Během sledovaného období byl patrný trend postupného snižování zadlužení. Nejvýraznější pokles dluhu nastal mezi lety 2020 a 2021, kdy se dluh snížil o 102,04 mil. Kč, což odpovídá 6,60% poklesu. V roce 2023 je dluh statutárního města Ústí nad Labem 498,89 mil. Kč a zadlužení vůči příjmům je 17,87%.

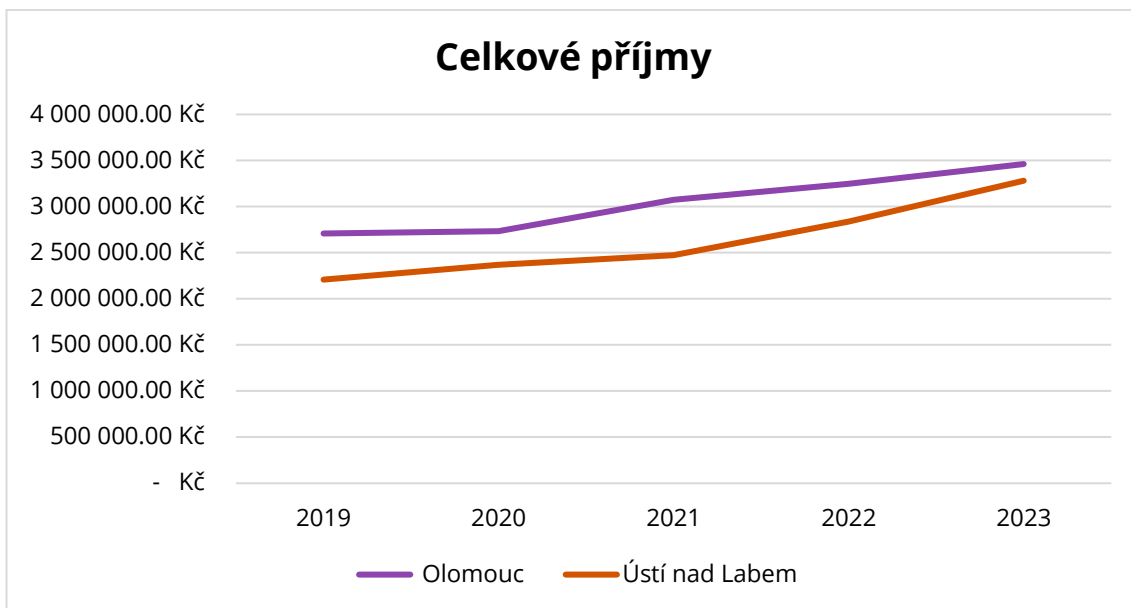
Graf 8-34 Zadlužení statutárního města Ústí nad Labem v tis. Kč. (zdroj: [124-128], zpracování: vlastní)

8.7 Srovnání statutárních měst Olomouc a Ústí nad Labem

Statutární města Olomouc a Ústí nad Labem byla zvolena na základě jejich podobného počtu obyvatel, velikosti a objemu finančních prostředků, se kterými hospodaří. Tato města zastupují středně velká krajská města s odlišnými regionálními podmínkami. Porovnání těchto dvou měst poskytuje příležitost analyzovat vliv geografické polohy, regionální ekonomické situace.

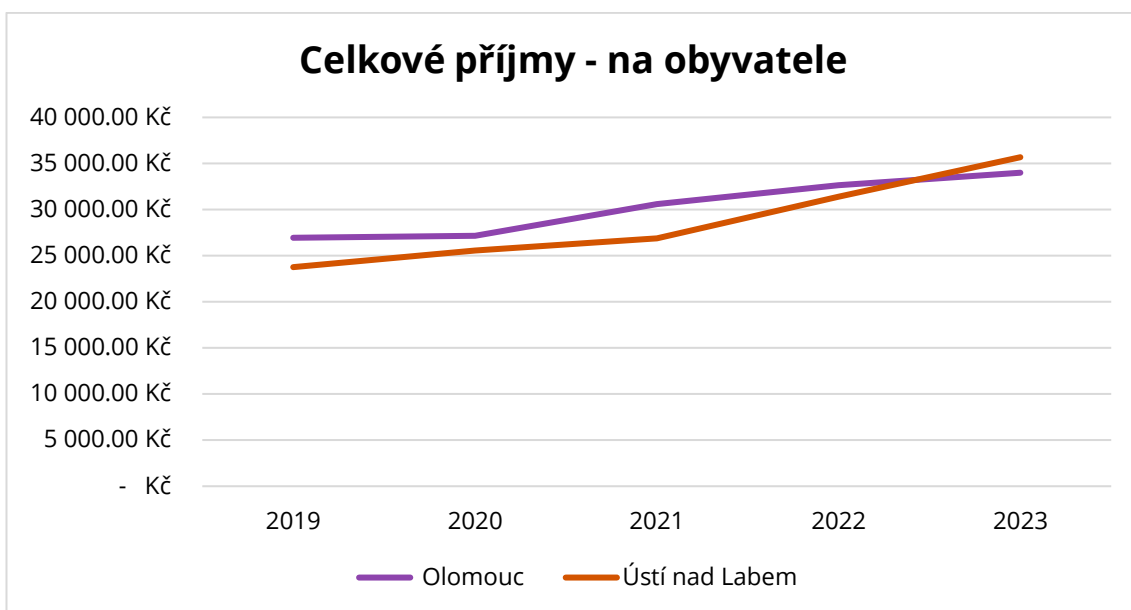
8.7.1 Příjmy

Graf znázorňuje srovnání celkových příjmů statutárních měst Olomouce a Ústí nad Labem v letech 2019–2023. Příjmy Olomouce v roce 2020 se snížily z důvodu pandemie covidu-19. Ústí nad Labem snížení příjmů v době pandemie nezažilo. Zbylé roky obě města vykazují pozvolný a stabilní růst. Rozdíl mezi oběma městy se od roku 2021 postupně zmenšuje, což lze přičítat rychlejšímu růstu příjmů Ústí nad Labem.

Graf 8-35 Srovnání statutárních měst Olomouc a Ústí nad Labem – celkové příjmy v tis. Kč. (zdroj: [89-98] [109-118], zpracování: vlastní)

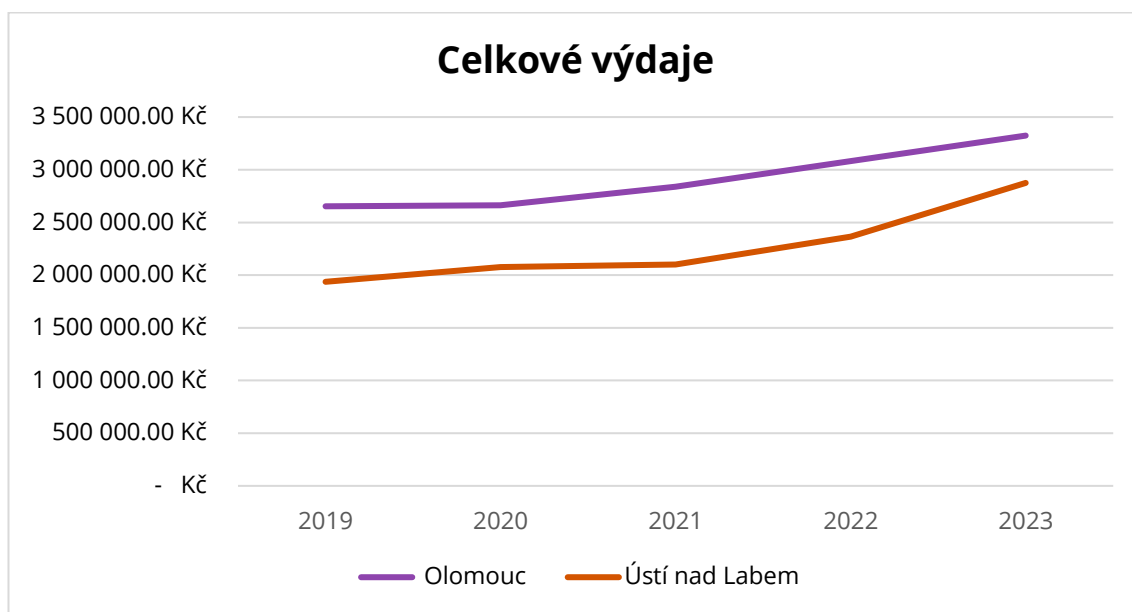
Graf zobrazuje srovnání celkových příjmů na obyvatele statutárních měst Olomouc a Ústí nad Labem v letech 2019–2023. Stejně jako v grafu 8-45 lze vidět že v roce, že příjmy na obyvatele města Olomouc klesly a zbylé roky pozvolně rostou. U města Ústí nad Labem můžeme vidět postupné zvyšování příjmů na obyvatele celé analyzované období. V roce 2023 avšak Ústí nad Labem Olomouc v příjmech na obyvatele překonalo, když příjmy na obyvatele činily 35679,49 Kč ve srovnání s 33 998,08 Kč v Olomouci.

Graf 8-36 Srovnání statutárních měst Olomouc a Ústí nad Labem – celkové příjmy na obyvatele (zdroj: [37-41] [89-98] [109-118], zpracování: vlastní)

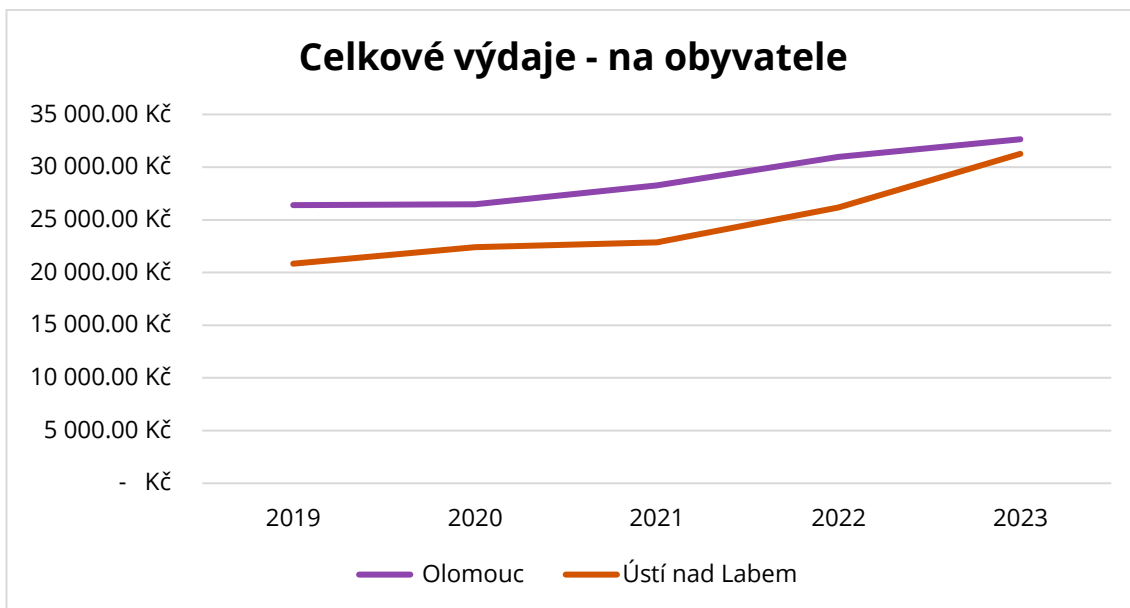
8.7.2 Výdaje

Graf znázorňuje srovnání celkových výdajů statutárních měst Olomouc a Ústí nad Labem v letech 2019–2023. Statutární město Olomouc zaznamenalo stagnaci výdajů v roce 2020, což bylo spojeno s dopady pandemie covidu-19. V následujících letech výdaje města Olomouc postupně rostou. Výdaje města Ústí nad Labem plynule rostou až do roku 2022. v roce můžeme vidět velké navýšení výdajů města. Tento trend kopíruje trend zvyšování příjmů města. Ústí nad Labem vykazuje dynamičtější nárůst výdajů, zatímco Olomouc se vyznačuje stabilnějším a pozvolnějším růstem.

Graf 8-37 Srovnání statutárních měst Olomouc a Ústí nad Labem – celkové výdaje v tis. Kč. (zdroj: [99-103] [119-123], zpracování: vlastní)

Graf zobrazuje srovnání celkových výdajů na obyvatele statutárních měst Olomouc a Ústí nad Labem v letech 2019–2023. Výdaje města Olomouc v roce 2020 stagnovala, avšak další roky můžeme opět sledovat postupný růst výdajů města. Naopak výdaje na obyvatele v Ústí nad Labem rostly během celého sledovaného období kontinuálně a lze stejně jako u příjmů vidět velký skok ve výdajích na obyvatele v letech 2021 až 2023. Rozdíl mezi oběma městy však zůstává velmi malý.

Graf 8-38 Srovnání statutárních měst Olomouc a Ústí nad Labem – celkové výdaje na obyvatele (zdroj: [37-41] [99-103] [119-123], zpracování: vlastní)

8.7.3 Zadlužení

Město Olomouc má v absolutních hodnotách vyšší průměrně příjmy než Ústí nad Labem, přičemž obě města vykazují postupný a stabilní růst průměru příjmu za poslední čtyři roky. Olomouc měla během celého sledovaného období velmi vysokou úroveň dluhu, zejména v letech 2019 a 2020. V těchto letech město překročilo povolenou hranici 60% podílu dluhu k průměru příjmů, což vedlo k uplatnění dluhové brzdy v municipálním rozpočtu. Dluhová brzda zůstala v platnosti, dokud podíl dluhu neklesl pod 60 %, což se podařilo dosáhnout v roce 2021. Město Ústí nad Labem celé sledované období snižuje podíl dluhu k příjmům. Ústí nad Labem dosáhlo v roce 2023 nižšího podílu dluhu vůči příjmům (17,87 %) než Olomouc (51,06 %), což naznačuje relativně lepší finanční stabilitu Ústí nad Labem vůči jeho příjmům.

8.8 Statutární město Jihlava

Jihlava je šestnáctým největším městem do počtu obyvatel a čtrnáctým největším městem co se týče rozlohy. V současnosti je administrativním centrem Olomouckého kraje. Rozloha města činí 103,33 km² a jeho populace dosahuje přibližně 54 000 obyvatel (2024). [52]

Podle indexu kvality života zveřejněného v roce 2024 se Jihlava umístila na 41. – 60. místě mezi českými městy. [27]

8.8.1 Příjmy

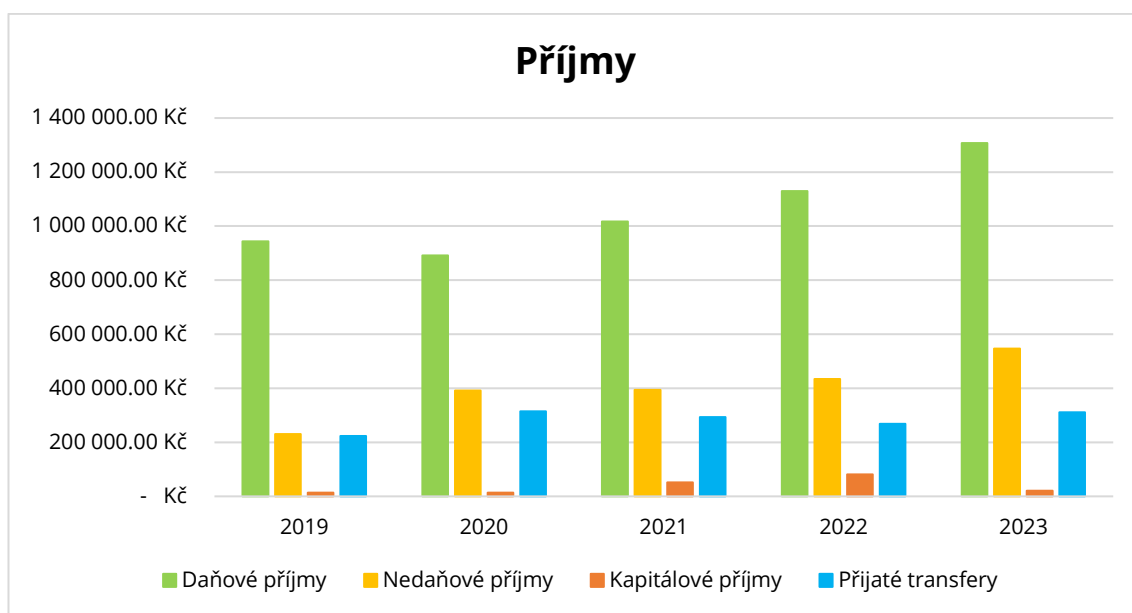
Statutární město Jihlava zaznamenalo během sledovaného období nárůst příjmů o 35,49 %, a to z 1,41 mld. Kč v roce 2019 na 2,18 mld. Kč v roce 2023.

Daňové příjmy představují nejvýznamnější složku příjmové části rozpočtu, tvořící 55,31-66,91 % v průběhu sledovaného období. Mezi hlavní daňové příjmy patří daň z příjmu fyzických osob, daň z příjmu právnických osob a daň z přidané hodnoty, které dohromady tvoří přibližně 88 % celkových daňových příjmů.

Nedaňové příjmy jsou druhou nejvýznamnější složkou rozpočtu, s podílem 16,33-25,01 % v analyzovaném období. Nejvýznamnější podíl na těchto příjmech mají příjmy z pronájmu majetku, který tvoří 24-52 % z celkových nedaňových příjmů.

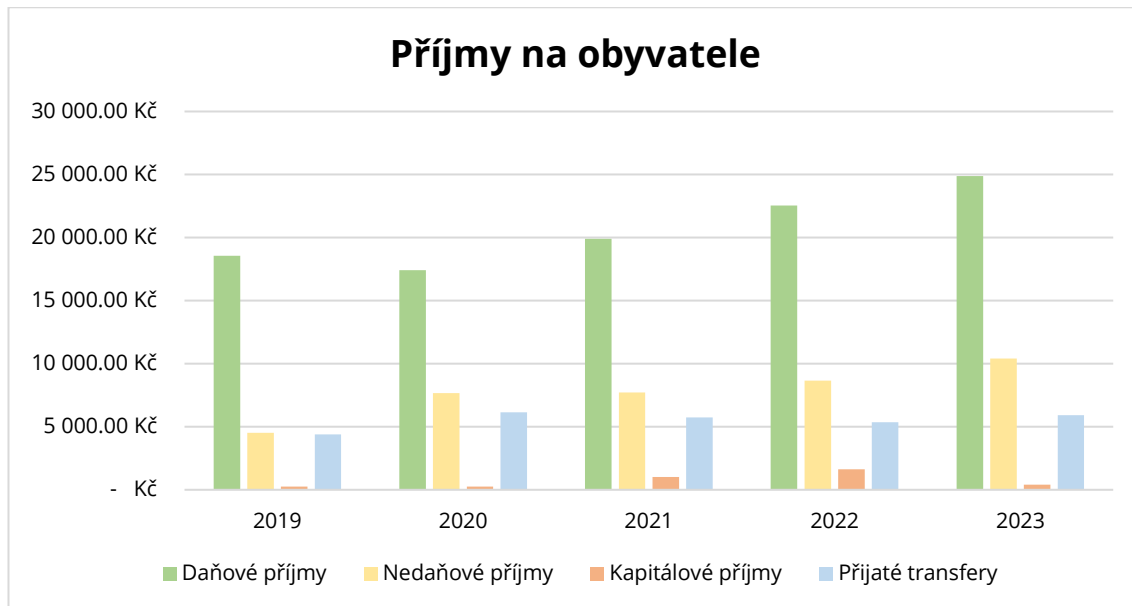
Třetí největší složkou příjmů rozpočtu jsou přijaté transfery, které se na celkových příjmech podílely 14,22-19,54 % v uvedeném období. Největší část přijatých transferů tvoří ostatní investiční přijaté transfery ze státního rozpočtu, které představovaly 8-65 % této kategorie.

Kapitálové příjmy tvoří nejmenší část celkových příjmů rozpočtu a podílí se 0,82-4,27 %.

Graf 8-39 Příjmy statutárního města Jihlava v tis. Kč. (zdroj: [129-138], zpracování: vlastní)

V roce 2019 dosáhly příjmy na obyvatele v statutárním městě Jihlava částky 27 746 Kč, zatímco v roce 2023 vzrostly na 41 622 Kč. Ve sledovaném období se příjmy na obyvatele v městě Jihlava zvýšily o 13 876 Kč, což představuje nárůst o 33,34 %.

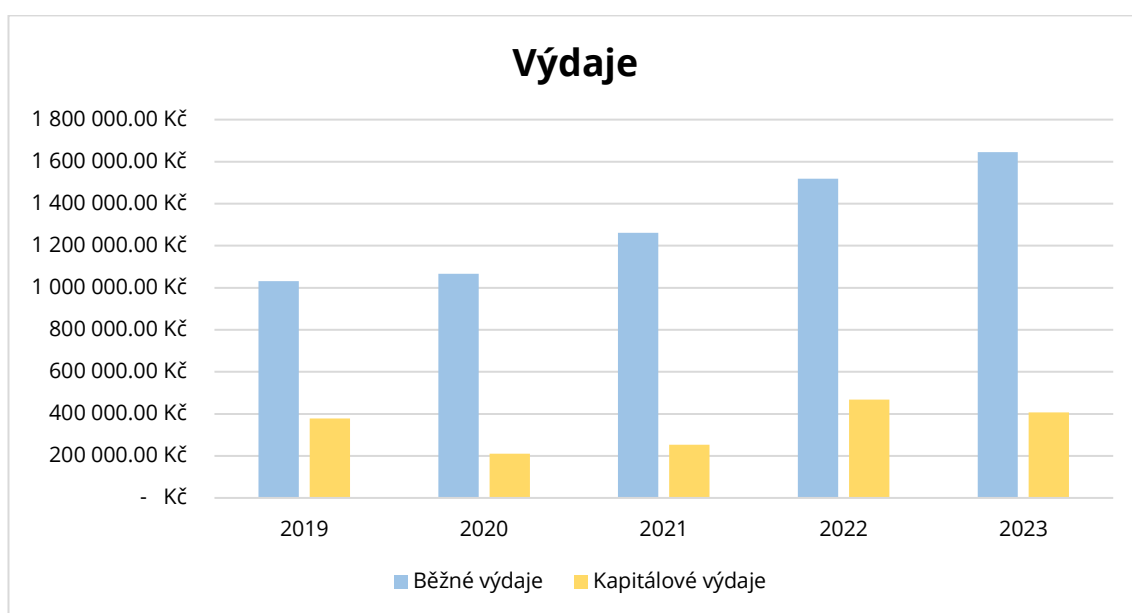
Graf 8-40 Příjmy statutárního města Jihlava na obyvatele (zdroj: [37-41] [129-138], zpracování: vlastní)

8.8.2 Výdaje

Statutární město Jihlava zaznamenalo během sledovaného období nárůst výdajů o 32,63 %, a to z 1,93 mld. Kč v roce 2019 na 2,87 mld. Kč v roce 2023.

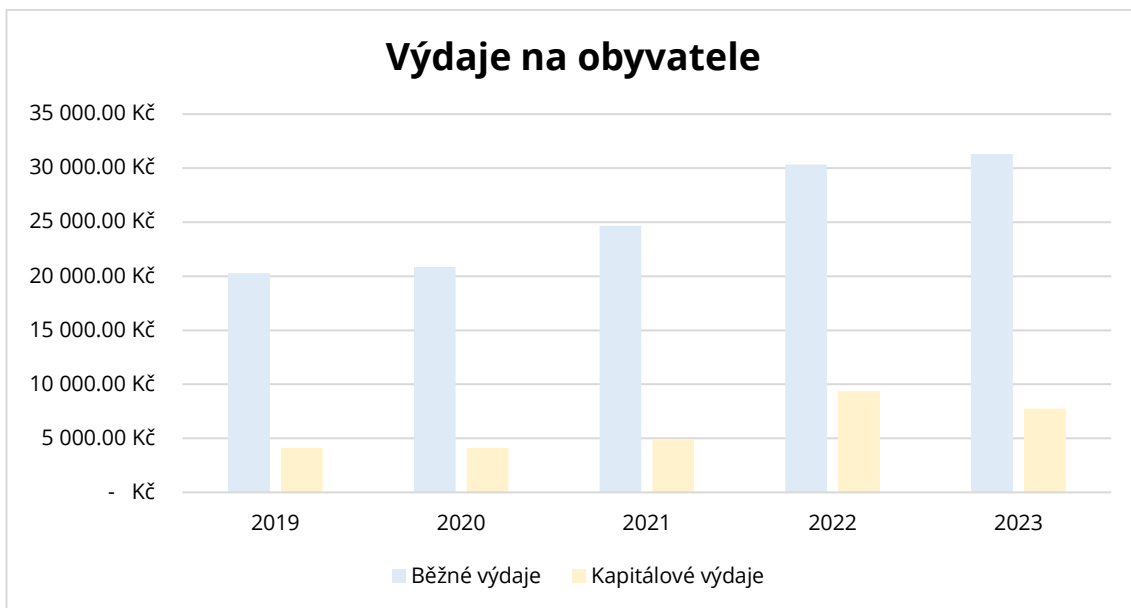
Běžné výdaje během sledovaného období představovaly přibližně 79 % celkových výdajů. Největší podíl na těchto výdajích tvořily výdaje na neinvestiční nákupy a související výdaje, stejně jako neinvestiční transfery veřejnoprávním osobám, převody mezi peněžními fondy téže osoby a platby daní. V letech 2019–2023 tyto položky tvořily 52,79-70,37 % všech běžných výdajů.

Kapitálové výdaje tvoří zhruba 21 % celkových výdajů města Jihlava. Největší podíl na kapitálových výdajích mají investiční nákupy a související výdaje, spolu s investičními transfery, které se ve sledovaném období pohybovaly v rozmezí 98-100 % kapitálových výdajů.

Graf 8-41 Výdaje statutárního města Jihlava v tis. Kč. (zdroj: [139-143], zpracování: vlastní)

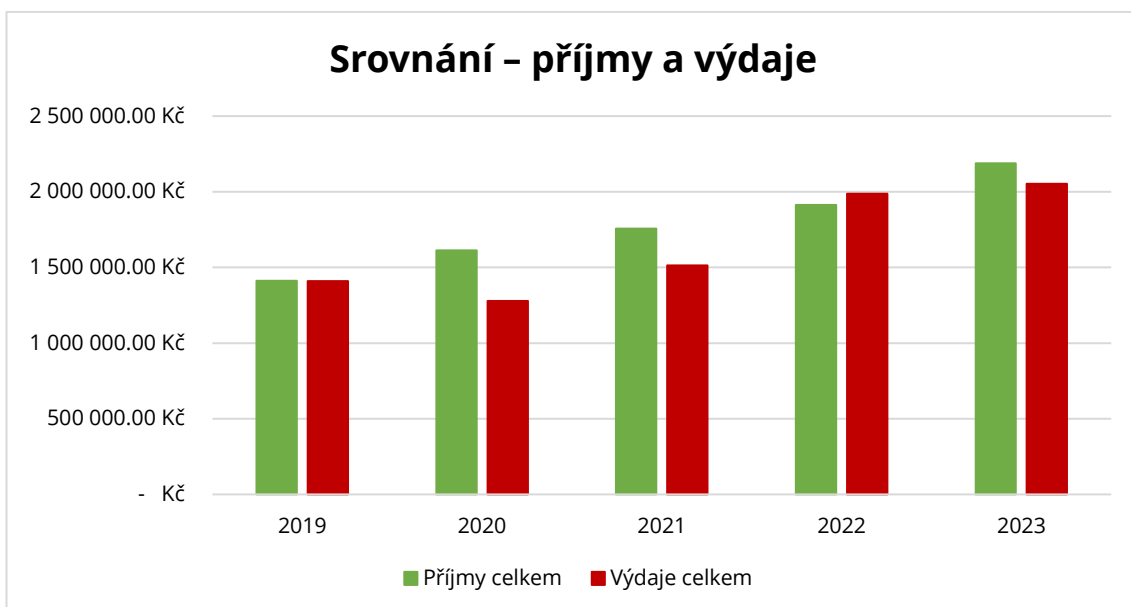
V roce 2019 dosáhly výdaje na obyvatele v statutárním městě Jihlava částky 24 397 Kč, zatímco v roce 2023 vzrostly na 39 067 Kč. Ve sledovaném období se výdaje na obyvatele v městě Jihlava zvýšily o 14 670 Kč, což představuje nárůst o 37,55 %.

Graf 8-42 Výdaje statutárního města Jihlava na obyvatele (zdroj: [37-41] [139-143], zpracování: vlastní)

8.8.3 Srovnání – příjmy a výdaje

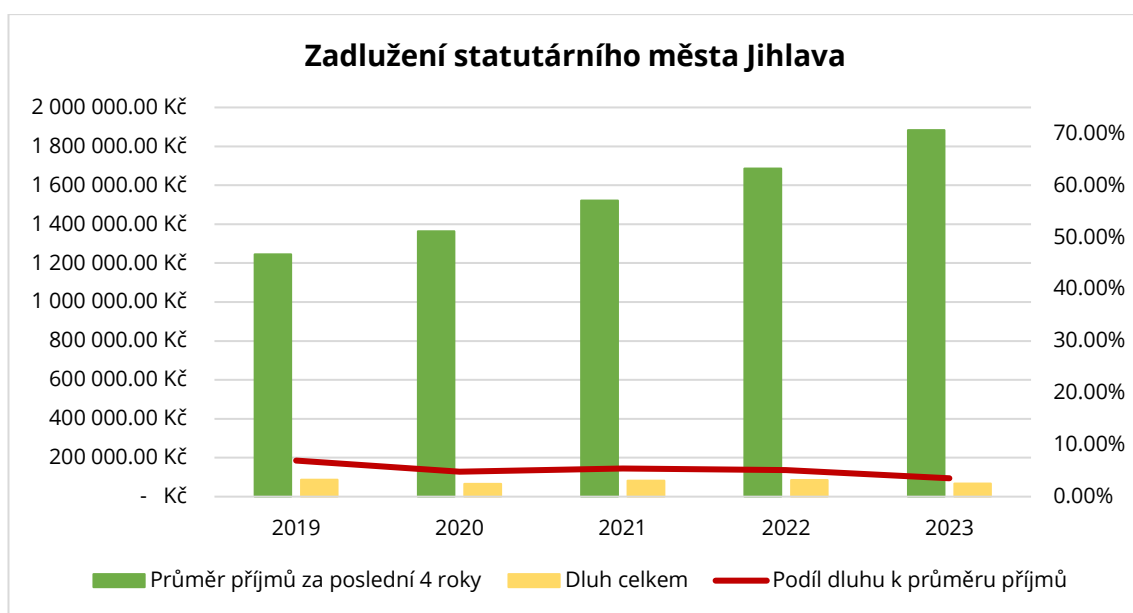
Příjmy, znázorněné zelenými sloupci, vykazují v průběhu sledovaného období postupný růst. Výdaje, reprezentované červenými sloupci, také rostou. Pandemie covidu-19 neměla na municipální rozpočet nijaký vliv, v grafu lze vidět, že příjmy i výdaje celé období postupně rostou. Město se za sledované období nedostalo do deficitu.

Graf 8-43 Srovnání příjmů a výdajů statutárního města Jihlava v tis. Kč. (zdroj: [129-143], zpracování: vlastní)

8.8.4 Zadluženost

Zadlužení statutárního města Jihlava dosáhlo ve sledovaném období maxima v roce 2019, kdy se dluh pohyboval okolo 86,59 mil. Kč., což k průměru příjmů za poslední čtyři roky představovalo 6,95 % zadlužení města. Během sledovaného období byl patrný trend postupného snižování zadlužení. Statutární město Jihlava měla ze všech analyzovaných měst nejmenší podíl dluhu k průměru příjmů za celé sledované období 5 let. V roce 2023 je dluh statutárního města Jihlava 66,64 mil. Kč a zadlužení vůči příjmům je 3,54%.

Graf 8-44 Zadlužení statutárního města Jihlava v tis. Kč. (zdroj: [144-148], zpracování: vlastní)

8.9 Statutární město Karlovy Vary

Karlovy Vary je dvacátým největším městem do počtu obyvatel a patnáctým největším městem co se týče rozlohy. V současnosti je administrativním centrem Olomouckého kraje. Rozloha města činí 59,08 km² a jeho populace dosahuje přibližně 49 300 obyvatel (2024). [52]

Podle indexu kvality života zveřejněného v roce 2024 se Ústí nad Labem umístila na 161. – 180. místě mezi českými městy a jedná se tak o nejhůře hodnocené statutární město. [27]

8.9.1 Příjmy

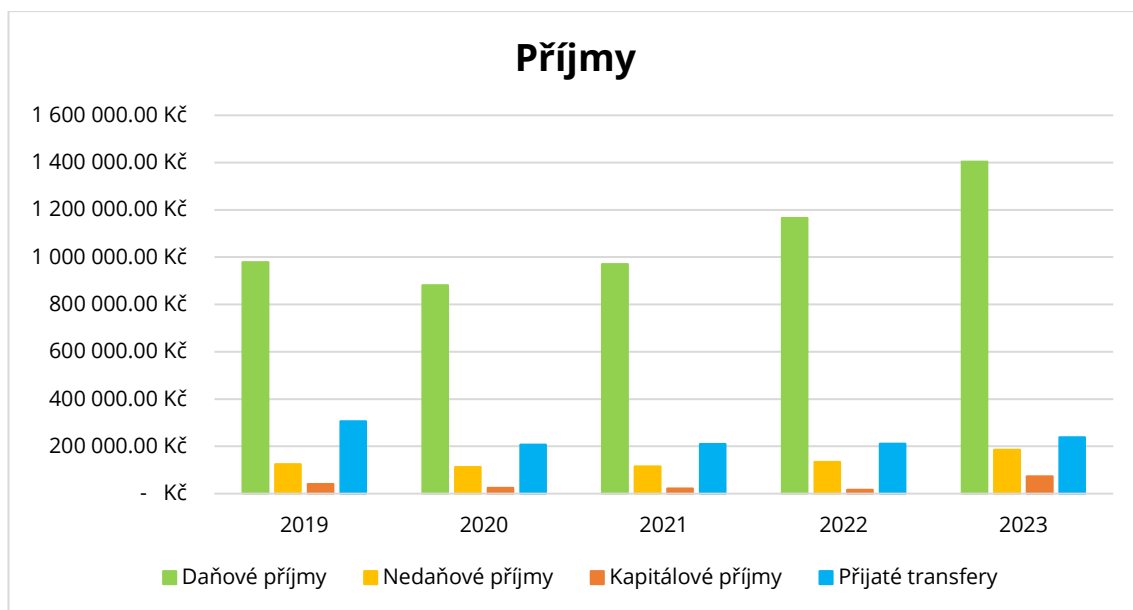
Statutární město Karlovy Vary zaznamenalo během sledovaného období nárůst příjmů o 23,71 %, a to z 1,45 mld. Kč v roce 2019 na 1,90 mld. Kč v roce 2023.

Daňové příjmy představují nejvýznamnější složku příjmové části rozpočtu, tvořící 67,50-76,28 % v průběhu sledovaného období. Mezi hlavní daňové příjmy patří daň z příjmu fyzických osob, daň z příjmu právnických osob a daň z přidané hodnoty, které dohromady tvoří přibližně 78 % celkových daňových příjmů.

Druhou největší složkou příjmů rozpočtu jsou přijaté transfery, které se na celkových příjmech podílely 12,52-21,09 % v uvedeném období. Největší část přijatých transferů tvoří ostatní investiční přijaté transfery ze státního rozpočtu, které představovaly 20-40 % této kategorie.

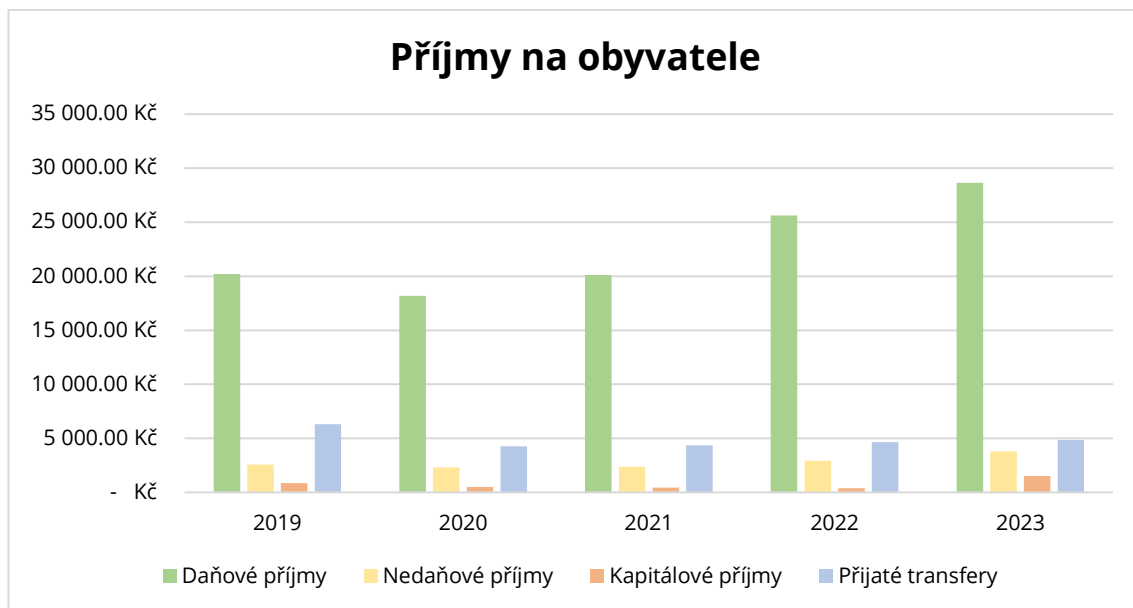
Nedaňové příjmy jsou třetí nejvýznamnější složkou rozpočtu, s podílem 8,57-9,79 % v analyzovaném období. Nejvýznamnější podíl na těchto příjmech mají příjmy z vlastní činnosti, který tvoří 12-40 % z celkových nedaňových příjmů.

Kapitálové příjmy tvoří nejmenší část celkových příjmů rozpočtu a podílí se 1,11-3,87 %.

Graf 8-45 Příjmy statutárního města Karlovy Vary v tis. Kč. (zdroj: [149-158], zpracování: vlastní)

V roce 2019 dosáhly příjmy na obyvatele v statutárním městě Karlovy Vary částky 29 915 Kč, zatímco v roce 2023 vzrostly na 38 781 Kč. Ve sledovaném období se příjmy na obyvatele v městě Karlovy Vary zvýšily o 8 866 Kč, což představuje nárůst o 22,86 %.

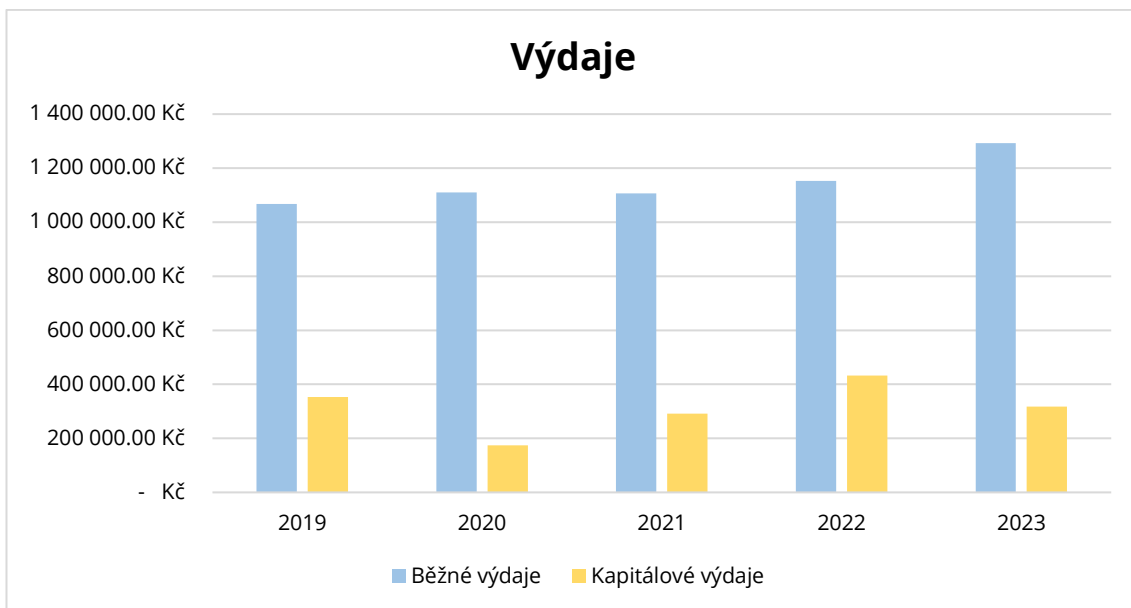
Graf 8-46 Příjmy statutárního města Karlovy Vary na obyvatele (zdroj: [37-41] [149-158], zpracování: vlastní)

8.9.2 Výdaje

Statutární město Karlovy Vary zaznamenalo během sledovaného období nárůst výdajů o 11,75 %, a to z 1,45 mld. Kč v roce 2019 na 1,90 mld. Kč v roce 2023.

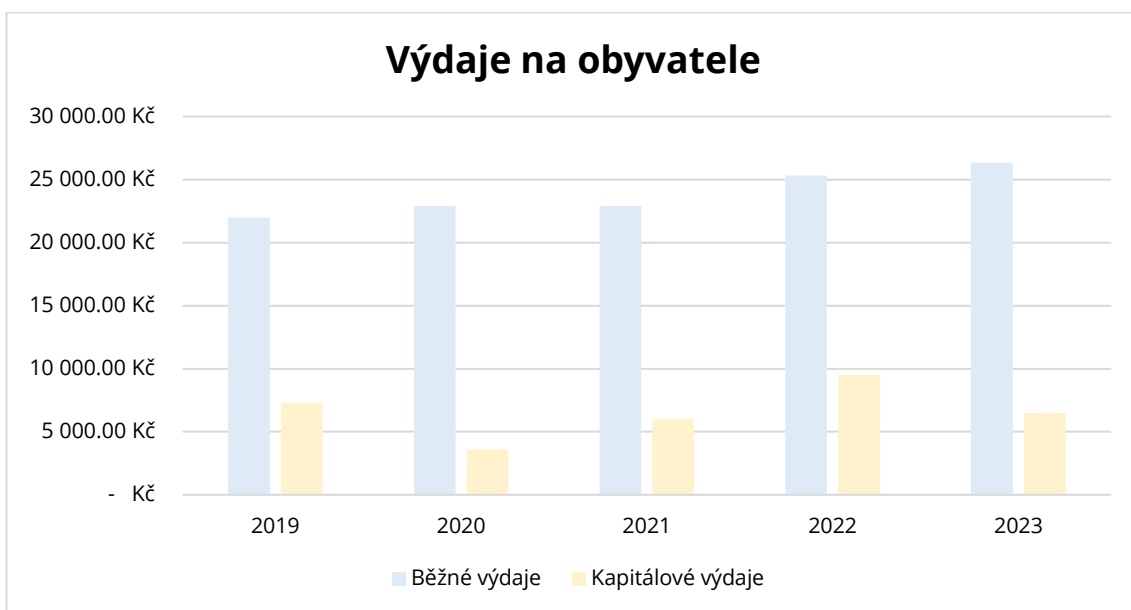
Běžné výdaje během sledovaného období představovaly přibližně 78 % celkových výdajů. Největší podíl na těchto výdajích tvořily výdaje na neinvestiční nákupy a související výdaje, stejně jako neinvestiční transfery veřejnoprávním osobám, převody mezi peněžními fondy téže osoby a platby daní. V letech 2019–2021 tyto položky tvořily 63 % všech běžných výdajů. V letech 2022 a 2023 však jejich podíl klesl na 54,05-55,24 %, což bylo způsobeno snížením výdajů na neinvestiční nákupy a související výdaje a současným zvýšením neinvestičních transferů soukromoprávním osobám.

Kapitálové výdaje tvoří zhruba 22 % celkových výdajů města Karlovy Vary. Největší podíl na kapitálových výdajích mají investiční nákupy a související výdaje, spolu s investičními transfery, které se ve sledovaném období pohybovaly v rozmezí 84-94 % kapitálových výdajů.

Graf 8-47 Výdaje statutárního města Karlovy Vary v tis. Kč. (zdroj: [159-163], zpracování: vlastní

V roce 2019 dosáhly výdaje na obyvatele v statutárním městě Karlovy Vary částky 29 290 Kč, zatímco v roce 2023 vzrostly na 32 825 Kč. Ve sledovaném období se výdaje na obyvatele v městě Karlovy Vary zvýšily o 3 534 Kč, což představuje nárůst o 10,77 %.

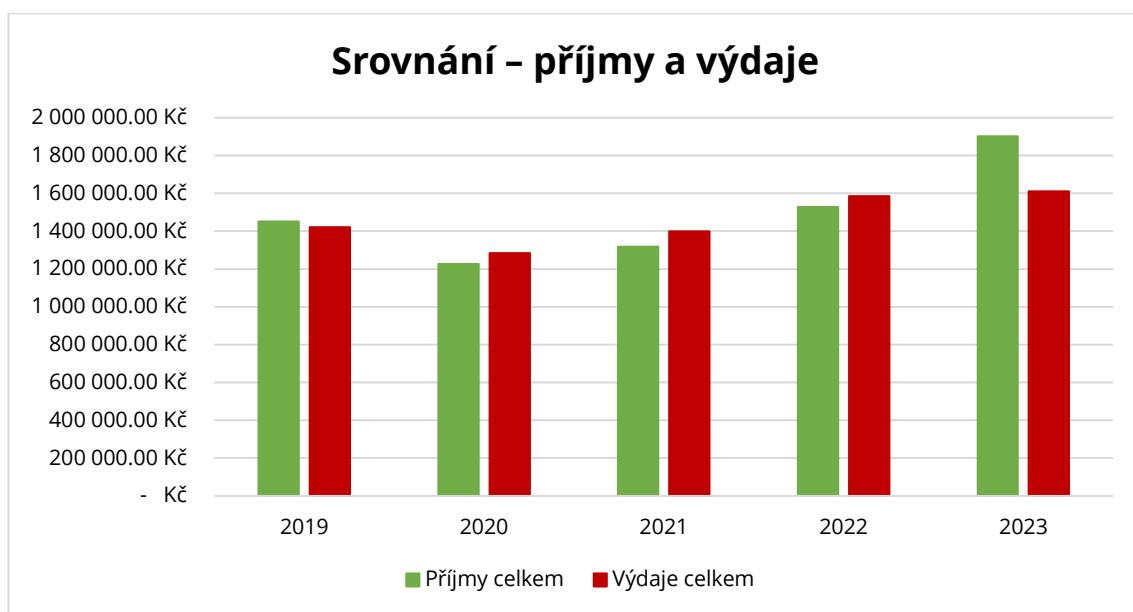
Graf 8-48 Výdaje statutárního města Karlovy Vary na obyvatele (zdroj: [37-41] [159-163], zpracování: vlastní

8.9.3 Srovnání – příjmy a výdaje

Příjmy, znázorněné zelenými sloupci, vykazují v průběhu sledovaného období postupný růst, avšak v roce 2020 a 2021 se příjmy městu snížili. Výdaje,

reprezentované červenými sloupci, také rostou, avšak v roce 2020 a 2021 se výdaje městu snížili. Tento stav mohl být ovlivněn dopady pandemie covidu-19. Municipální rozpočet se na před covidové hodnoty zpátky vrátil až v roce 2022. V roce 2023 můžeme vidět výrazný nárůst příjmů oproti nižšímu zvýšení výdajů. Město se za sledované období dostalo do deficitu v roce 2019.

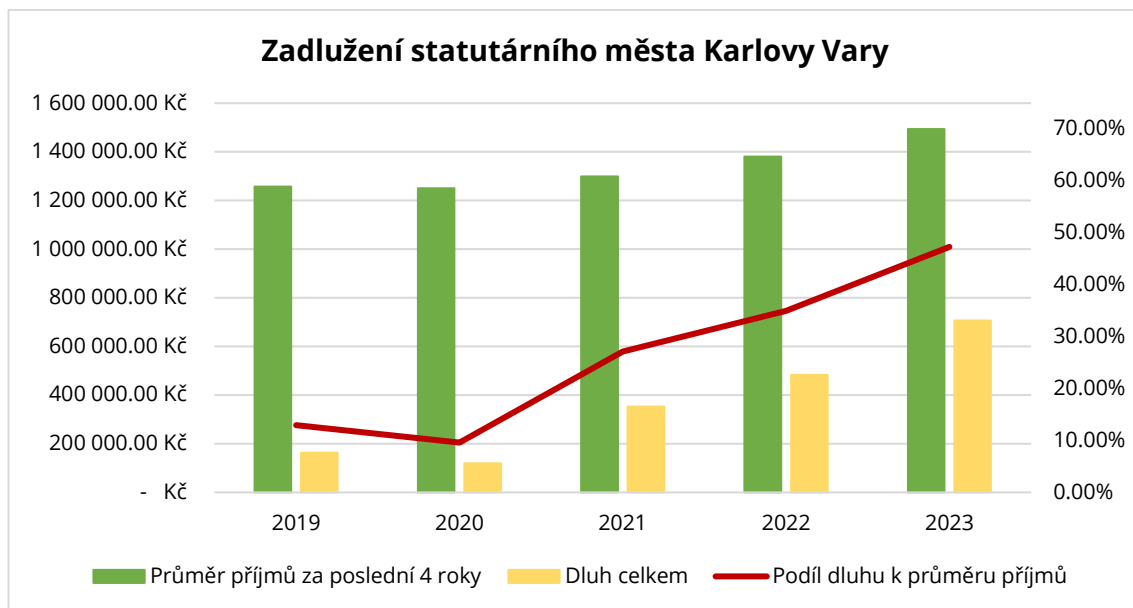
V letech 2021 až 2023 lze pozorovat postupné zvyšování jak příjmů. Výdaje v roce 2021 zaznamenaly pokles oproti předešlému roku, avšak v následujících letech opět vykazují rostoucí trend. Město se za sledované období nedostalo do deficitu.

Graf 8-49 Srovnání příjmů a výdajů statutárního města Karlovy Vary v tis. Kč. (zdroj: [149-163], zpracování: vlastní)

8.9.4 Zadluženost

Zadlužení statutárního města Karlovy Vary dosáhlo ve sledovaném období maxima v roce 2023, kdy se dluh pohyboval okolo 706,87 mil. Kč., což k průměru příjmů za poslední čtyři roky představovalo 47,31 % zadlužení města. Mezi lety 2019 s 2020 nastalo snížení dluhu, ale od roku 2021 jde město jiným trendem než všechny ostatní analyzovaná města a svůj dluh zvyšuje. Největší zvýšení dluhu proběhlo mezi lety 2021 a 2022, kdy se dluh zvýšil o 232,52 mil. Kč, což odpovídá 17,54% zvýšení.

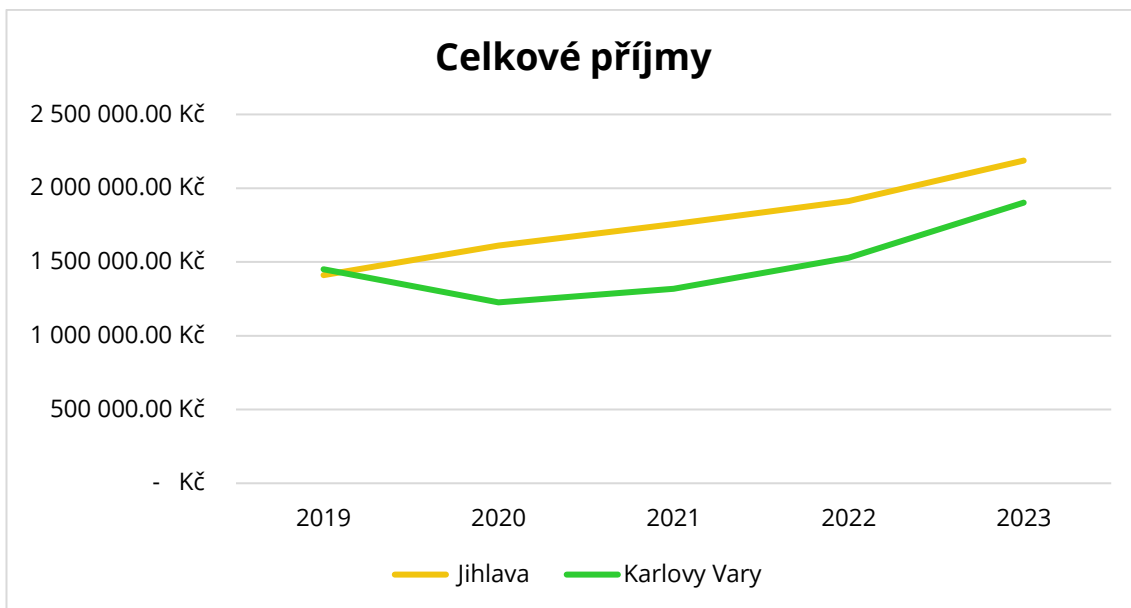
Graf 8-50 Zadlužení statutárního města Karlovy Vary v tis. Kč. (zdroj: [164-168], zpracování: vlastní)

8.10 Srovnání statutárních měst Jihlava a Karlovy Vary

Karlovy Vary a Jihlava jsou nejmenší krajská města v České republice. Byla zvolena pro srovnání kvůli své velikosti, menším rozpočtům a specifickým výzvám, kterým čelí jako krajská města s omezenějšími zdroji a menší populací. Analýza těchto měst umožňuje zhodnotit, jak se nejmenší krajská města vypořádávají s financováním a správou veřejných služeb v porovnání s většími městy.

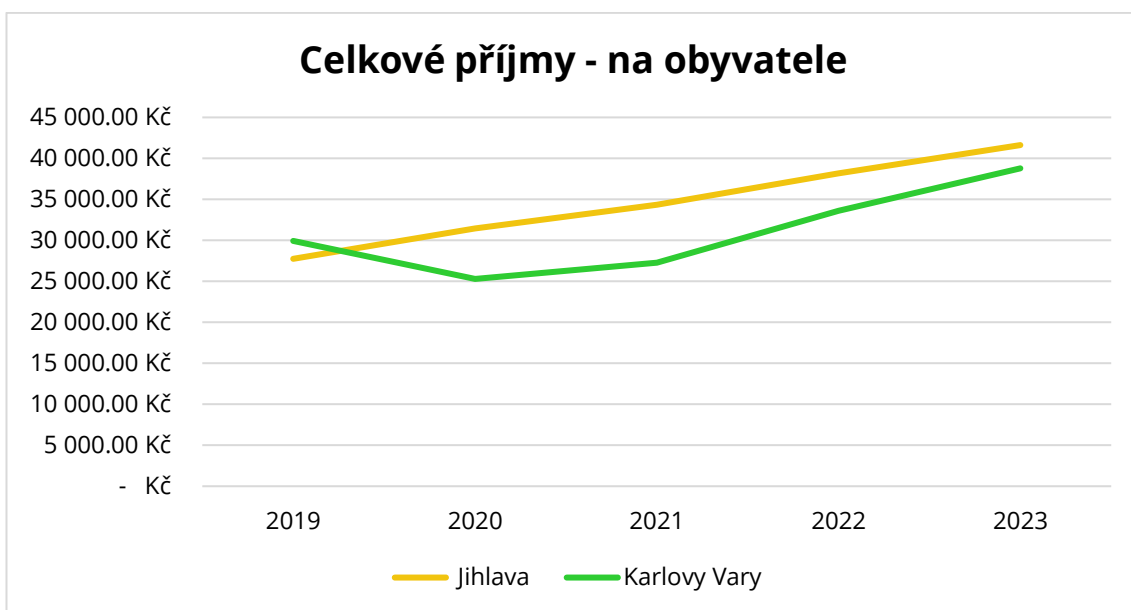
8.10.1 Příjmy

Graf znázorňuje srovnání celkových příjmů statutárních měst Jihlava a Karlovy Vary v letech 2019–2023. Příjmy města Karlovy Vary byly v roce 2019 větší než města Jihlavy, avšak pandemie covidu-19 výrazně municipálnímu rozpočtu Karlovým Varům velmi ublížila. Díky pandemii se snížili příjmy městu o více než 220 mil. Kč. Další roky můžeme vidět pozvolný nárůst příjmů, ale na před covidové hodnoty se město dostalo až v roce 2022. Oproti tomu rozpočet Jihlavy nebyl pandemií nijak ovlivněn a příjmy stabilně rostou. Rozdíl mezi oběma městy se od roku 2021 postupně snižuje, což lze přičítat rychlejšímu růstu příjmů Karlovy Vary.

Graf 8-51 Srovnání Jihlava a Karlovy Vary – celkové příjmy v tis. Kč. (zdroj: [129-138] [149-148], zpracování: vlastní)

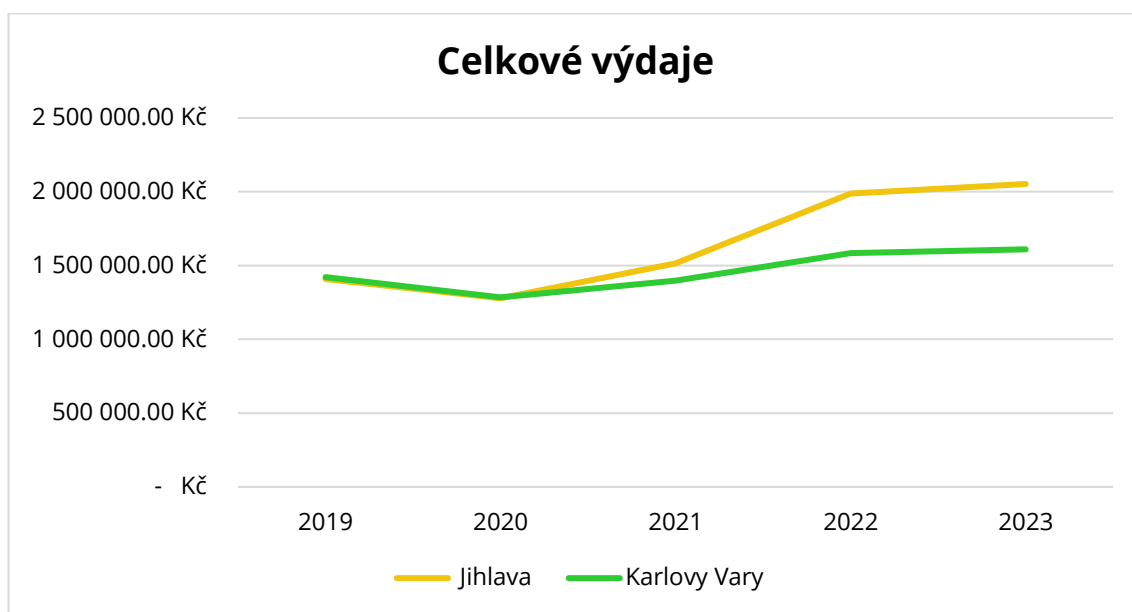
Graf zobrazuje srovnání celkových příjmů na obyvatele statutárních měst Jihlava a Karlovy Vary v letech 2019–2023. Příjmy na obyvatele města Karlovy Vary byly v roce 2019 větší než města Jihlavy, avšak pandemie covidu-19 výrazně municipálnímu rozpočtu Karlovým Varům velmi ublížila. Díky pandemii se snížili příjmy městu v roce 2020 o více než 4 600 Kč. Na před covidové příjmy na obyvatele Karlovy Vary dosáhli až v roce 2022. Naopak rozpočet Jihlavy celé sledované období roste a v roce 2023 je rozdíl příjmů na obyvatele 2 840 Kč ve prospěch města Jihlava.

Graf 8-52 Srovnání Jihlava a Karlovy Vary – celkové příjmy na obyvatele (zdroj: [37-41] [129-138] [149-148], zpracování: vlastní)

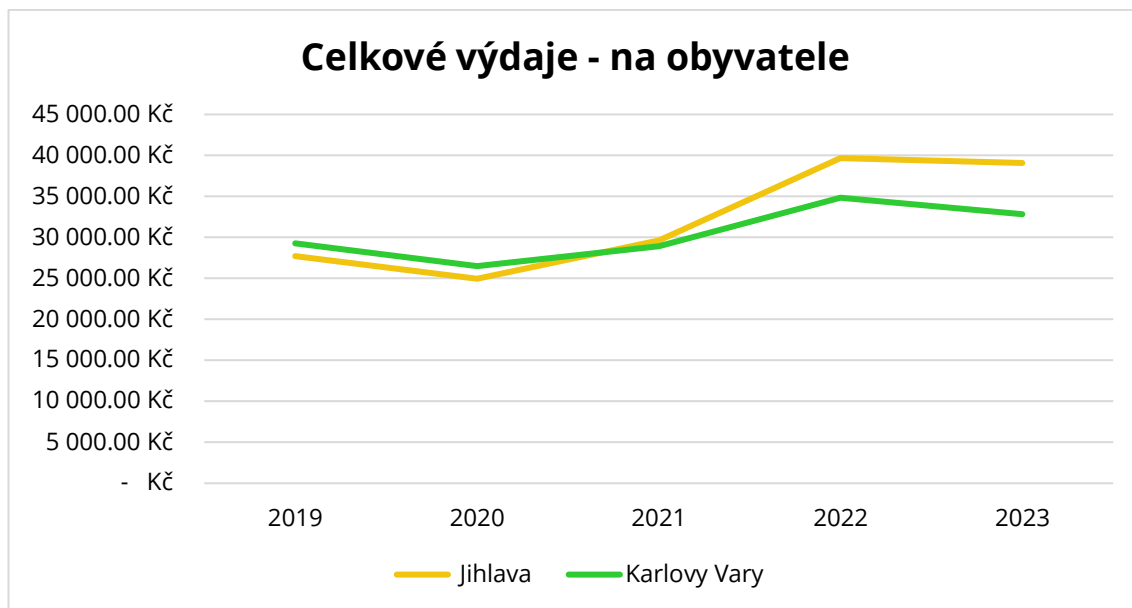
8.10.2 Výdaje

Graf znázorňuje srovnání celkových výdajů statutárních měst Jihlava a Karlovy Vary v letech 2019–2023. Statutární města Jihlava a Karlovy Vary zaznamenala v roce 2020 propad výdajů. V následujících letech však město Jihlava vykazovalo výraznější tempo růstu výdajů, zatímco Karlovy Vary zaznamenávaly postupný a plynulý nárůst výdajů během zbylého sledovaného období. Rozdíl mezi výdaji obou měst se nejvíce projevil v letech 2021–2023, kdy výdaje Jihlavy rostly rychlejším tempem. Jihlava vykazuje dynamičtější nárůst výdajů, zatímco Karlovy Vary se vyznačuje stabilnějším a pozvolnějším růstem.

Graf 8-53 Srovnání Jihlava a Karlovy Vary – celkové výdaje v tis. Kč. (zdroj: [139-143] [159-163], zpracování: vlastní)

Graf zobrazuje srovnání celkových výdajů na obyvatele statutárních měst Jihlava a Karlovy Vary v letech 2019–2023. roce 2019 měly Karlovy Vary vyšší výdaje na obyvatele než Jihlava. Tato situace se opakovala i v roce 2020, přičemž u obou měst došlo ke snížení výdajů na obyvatele. V roce 2021 byl rozdíl mezi výdaji obou měst minimální, pouhá 2 % ve prospěch Jihlavy. V roce 2022 však došlo k výraznému nárůstu výdajů na obyvatele, který se v roce 2023 mírně snížil

Graf 8-54 Srovnání Jihlava a Karlovy Vary – celkové výdaje na obyvatele (zdroj: [37-41] [139-143] [159-163], zpracování: vlastní)

8.10.3 Zadlužení

Průměrné příjmy Jihlavy během sledovaného období stabilně rostly. Průměrné příjmy Karlovým Varům během sledovaného období stabilně rostly, kromě roku 2020, kdy příjmy mírně poklesli. Jihlava udržuje nízkou a stabilní úroveň dluhu, zatímco Karlovy Vary čelí výraznému nárůstu zadlužení. Karlovy Vary zaznamenaly během sledovaného období zvyšující se dluh a podíl dluhu vůči příjmům, což svědčí o nárůstu finanční zátěže města. Jihlava vykazuje pokles relativního zadlužení, zatímco Karlovy Vary za stejné období zaznamenaly jeho nárůst na téměř polovinu svých průměrných příjmů.

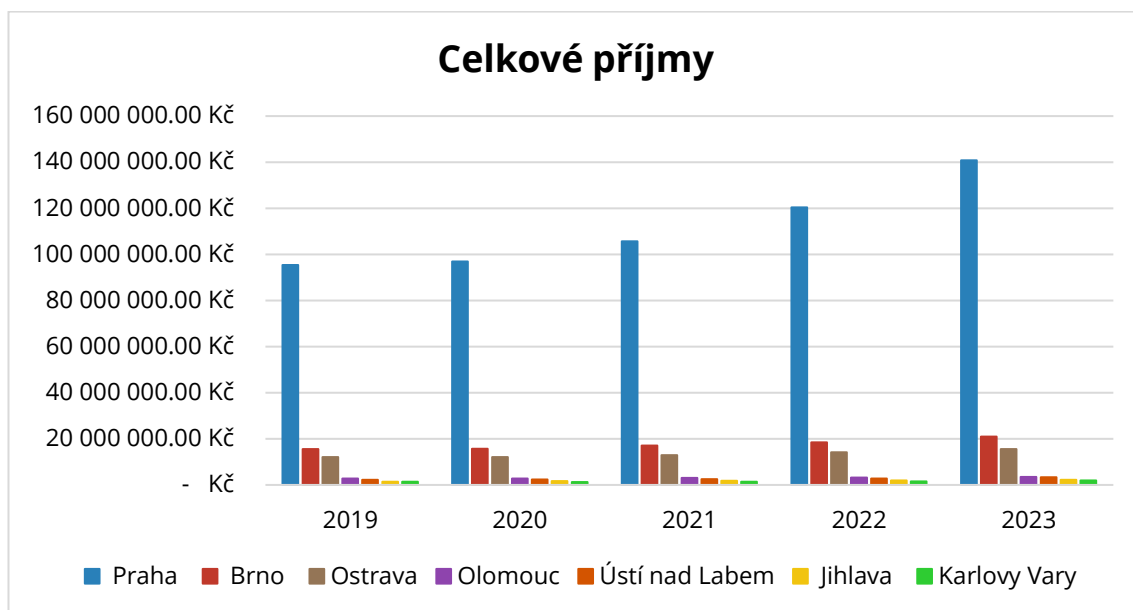
8.11 Srovnání všech měst

Srovnání zahrnuje všechna analyzovaná města, včetně hlavního města Prahy, které je do analýzy zařazeno díky svému specifickému postavení v municipálním hospodaření. Jeho zařazení umožňuje zdůraznit rozdíly mezi Prahou a ostatními městy. Pořadí měst poskytuje jasnou strukturu pro vzájemné srovnání, a to nejen z hlediska velikosti, ale také ekonomické výkonnosti. Kombinace ukazatelů, jako jsou příjmy a výdaje, je uspořádána od největšího k nejmenšímu, což umožňuje přehled o postavení jednotlivých měst.

8.11.1 Příjmy

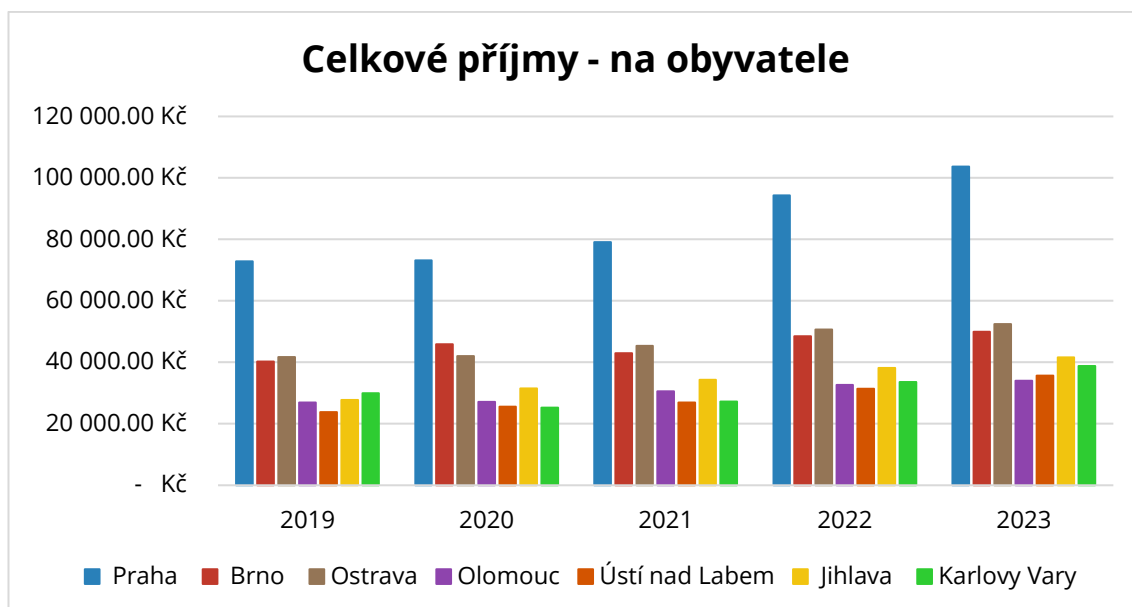
Graf zobrazuje celkové příjmy jednotlivých měst v tisících Kč v období 2019–2023. Hlavní město Praha vykazuje po celé sledované období nejvyšší příjmy, které každoročně rostou a vrcholí v roce 2023. Brno má druhé nejvyšší příjmy, přičemž zde je také patrný stabilní růst. Ostrava se řadí na třetí místo za Brno, rovněž s

kontinuálním nárůstem příjmů. Olomouc a Ústí nad Labem vykazují podobný vývoj s nižšími, ale stabilně rostoucími příjmy. Nejnížší příjmy na obyvatele mají Jihlava a Karlovy Vary, přičemž Karlovy Vary vykazují nejnižší hodnoty ze všech měst v celém sledovaném období. Celkově Praha dominuje v příjmech, zatímco Brno a Ostrava tvoří střední skupinu s vyššími příjmy. Naopak Olomouc, Ústí nad Labem, Jihlava a Karlovy Vary mají podstatně nižší příjmy, což odráží jejich menší ekonomický potenciál.

Graf 8-55 Celkové příjmy všech měst na obyvatele v tis. Kč. (zdroj: [28-36] [53-57] [68-77] [89-98] [109-118] [129-138] [149-158], zpracování: vlastní)

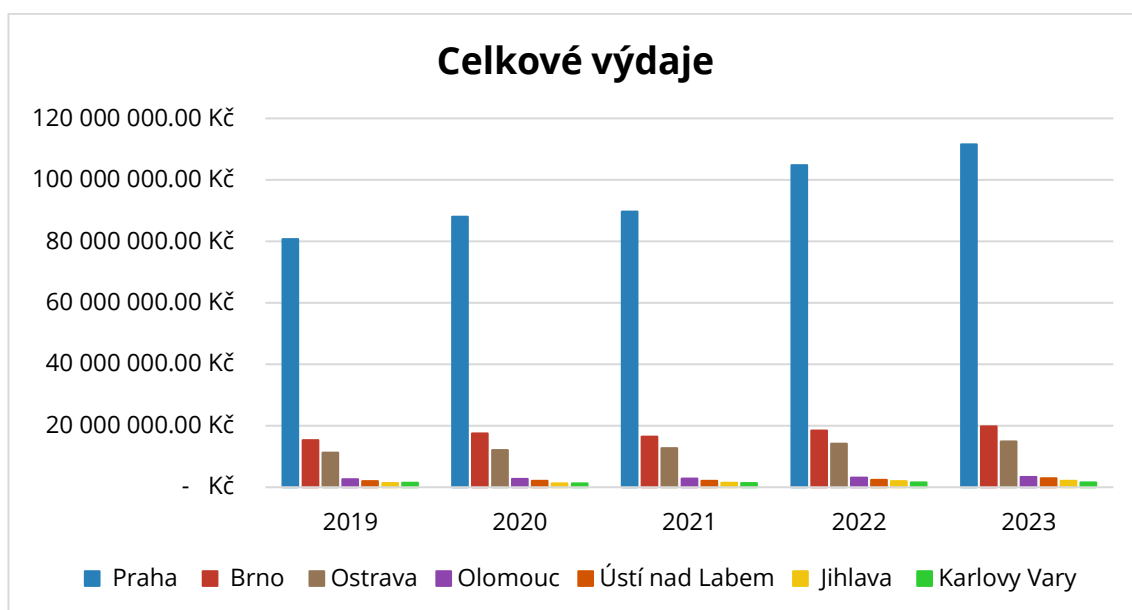
Graf znázorňuje celkové příjmy na obyvatele jednotlivých měst v tisících Kč v letech 2019–2023. Hlavní město Praha má po celé sledované období nejvyšší příjmy na obyvatele, které každoročně rostou a v roce 2023 dosahují svého maxima. Brno a Ostrava se nacházejí na druhém a třetím místě, přičemž jejich příjmy na obyvatele rostou stabilním tempem. Jihlava se v celkových příjmech na obyvatele nachází na čtvrtém místě a vykazuje velmi rychlý růst. Na pátém místě následují Karlovy Vary, které byly v roce 2019 na šestém místě, avšak jejich růst je velmi pomalý. V roce 2019 se na sedmém místě umístila Olomouc, která byla v roce 2023 předstižena Ústím nad Labem. Olomouc se tak stává městem s nejnižšími příjmy na obyvatele a vykazuje nejnižší ekonomický výkon mezi sledovanými městy.

Graf 8-56 Celkové příjmy všech měst na obyvatele (zdroj: [28-41] [53-57] [68-77] [89-98] [109-118] [129-138] [149-158], zpracování: vlastní)

8.11.2 Výdaje

Graf zobrazuje celkové výdaje jednotlivých měst v tisících Kč v období 2019–2023. Hlavní město Praha vykazuje po celé sledované období výrazně nejvyšší výdaje, které každoročně rostou a v roce 2023 dosahují svého maxima. Brno má druhé nejvyšší výdaje, přičemž i zde je patrný stabilní růst. Ostrava se řadí na třetí místo, rovněž s kontinuálním nárůstem výdajů. Olomouc a Ústí nad Labem mají nižší výdaje, které však vykazují stabilní růst během celého období. Jihlava a Karlovy Vary mají nejnižší výdaje ze všech sledovaných měst, přičemž Karlovy Vary vykazují nejnižší hodnoty v celém sledovaném období. Celkově Praha dominuje v absolutní výši výdajů, zatímco Brno a Ostrava tvoří skupinu s vyššími výdaji. Ostatní menší města, jako Olomouc, Ústí nad Labem, Jihlava a Karlovy Vary, mají podstatně nižší výdaje, což odpovídá jejich menším ekonomickým možnostem a velikosti.

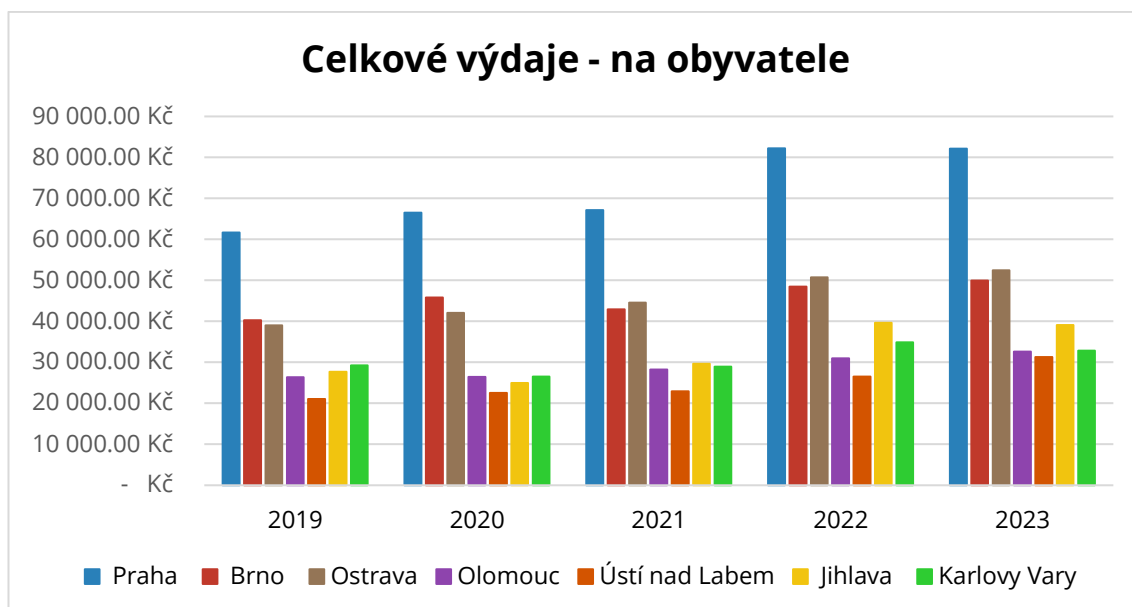

Graf 8-57 Celkové výdaje všech měst v tis. Kč. (zdroj: [42-46] [58-62] [78-82] [99-103] [119-123] [139-143] [159-163], zpracování: vlastní)

Graf zobrazuje celkové výdaje na obyvatele jednotlivých měst v tisících Kč v letech 2019–2023. Hlavní město Praha vykazuje nejvyšší výdaje na obyvatele po celé sledované období, přičemž hodnoty se postupně zvyšují a v roce 2023 dosahují svého maxima. Na druhém místě se nachází Brno, které rovněž vykazuje stabilní růst výdajů na obyvatele. Ostrava, která se umísťuje na třetím místě, vykazuje kontinuální růst výdajů, avšak s menší dynamikou než Praha a Brno.

Na čtvrtém místě se nachází Jihlava, která vykazuje rychlý růst výdajů na obyvatele, což ji odděluje od ostatních menších měst. Páté místo obsazují Karlovy Vary, avšak jejich růst je pomalý a stabilní. Ústí nad Labem a Olomouc se na počátku sledovaného období pohybovaly na nižších příčkách, přičemž v roce 2023 Ústí nad Labem předstihuje Olomouc. Olomouc se tak stává městem s nejnižšími výdaji na obyvatele mezi sledovanými městy.

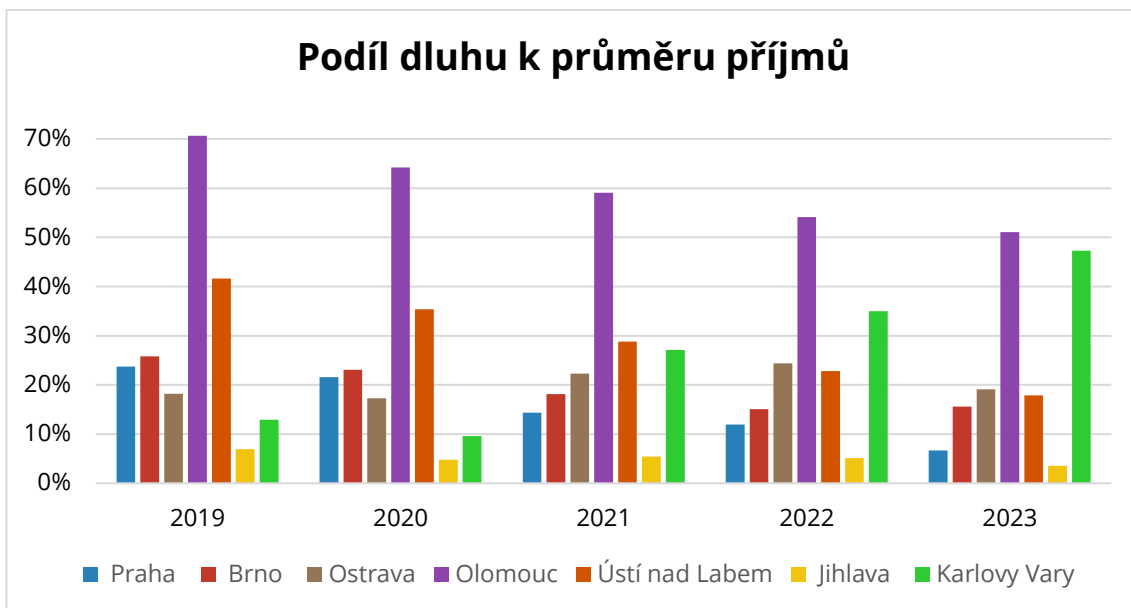
Celkově graf ilustruje, že Praha výrazně dominuje v absolutních výdajích na obyvatele, zatímco Brno a Ostrava tvoří střední skupinu. Menší města, jako Jihlava, Karlovy Vary, Ústí nad Labem a Olomouc, mají nižší výdaje na obyvatele, přičemž Olomouc zaostává nejvíce.

Graf 8-58 Celkové výdaje všech měst na obyvatele (zdroj: [37-46] [58-62] [78-82] [99-103] [119-123] [139-143] [159-163], zpracování: vlastní)

8.11.3 Zadlužení

Z grafu lze vyčíst, že hlavní město Praha, statutární města Brno a Ústí nad Labem postupně snižovala podíl dluhu k průměru příjmů během celého sledovaného období. Statutární město Ostrava zaznamenalo mezi lety 2019 a 2020 pokles zadlužení, avšak v následujících letech dluh rostl. Pětileté srovnání ukazuje nárůst dluhu o 0,92 %. Statutární město Olomouc hospodaří ze všech analyzovaných měst s největším dluhem. Jeho nejvyšší podíl na průměrných příjmech byl v roce 2019, kdy dosáhl 70,59 %. V následujících letech Olomouc dluh postupně snižovala a v roce 2023 činil 51,06 %. Přesto zůstává nejvíce zadluženým městem z analyzovaných. Pětileté srovnání ukazuje snížení dluhu o 19,64 %. Statutární město Jihlava vykazuje nejnižší podíl dluhu k příjmům i nejmenší dluh v absolutních hodnotách. Nejvyšší podíl dluhu byl v roce 2019, kdy činil 6,95 %, a nejnižší v roce 2023, kdy dosáhl 3,41 %. Díky těmto hodnotám se Jihlava jeví jako nejméně zadlužené město ze všech analyzovaných, což poukazuje na kvalitní a zodpovědné hospodaření města. Statutární město Karlovy Vary jde proti obecnému trendu snižování zadlužení. Po poklesu podílu dluhu mezi lety 2019 a 2020 následoval rapidní nárůst zadlužení v dalších letech. Pětileté srovnání ukazuje zvýšení podílu dluhu o 34,38 %. Celkově lze říci, že kromě Karlových Varů a Ostravy všechny ostatní analyzované města během sledovaného období snižovala svůj dluh.

Graf 8-59 Podíl dluhu k průměru příjmů (zdroj: [47-51] [63-67] [83-87] [104-108] [124-128] [144-148] [164-168], zpracování: vlastní)

9 Závěr

Teoretická část diplomové práce se zaměřila na popis klíčových aspektů územních samosprávných celků, včetně jejich rozpočtů, příjmů, výdajů, systému rozpočtového určení daní a problematiky zadlužení obcí. Praktická část následně analyzovala hospodaření sedmi vybraných municipalit, přičemž se zaměřila na jejich finanční situaci, strukturu příjmů a výdajů a míru zadlužení.

V teoretické části je druhá kapitola věnována základní charakteristice obcí i krajů jako územních samosprávných celků. Tato kapitola je rozdělena do tří částí: první se zaměřuje na definici a charakteristické znaky obce, druhá na členění obcí podle výkonu státní správy a tradičního členění, a třetí část se věnuje orgánům obce a jejich pravomocím. Další kapitola podrobně popisuje proces tvorby a schvalování obecního rozpočtu. Tato část poskytuje detailní pohled na postupy spojené s přípravou a schvalováním rozpočtového rámce obcí. Čtvrtá kapitola se věnuje příjmům obcí, které jsou členěny na daňové, nedaňové, kapitálové příjmy a přijaté transfery. Tyto kategorie příjmů jsou dále rozděleny do konkrétních typů, které jsou podrobně popsány z hlediska jejich charakteru a významu pro financování obecních rozpočtů. Pátá kapitola analyzuje vývoj daňových příjmů a změny legislativy týkající se rozpočtového určení daní. Tato část zdůrazňuje klíčové změny v systému financování obcí od vzniku samostatné České republiky a jejich dopady na obecní hospodaření. Následující kapitola se zabývá výdaji obcí, přičemž se zaměřuje na jejich rozdělení a charakteristiku jednotlivých typů výdajů. Poslední kapitola teoretické části se věnuje zadlužení obcí. Definuje strukturu dluhu, jeho příčiny a dopady na hospodaření obcí.

Tato práce tak komplexně mapuje teoretické základy obecního hospodaření a vytváří východisko pro analýzu hospodaření sedmi vybraných měst v praktické části.

Cílem praktické části bylo provést analýzu hospodaření sedmi vybraných měst v období 2019–2023. Těmito městy jsou hlavní město Praha a statutární města Brno, Ostrava, Olomouc, Ústí nad Labem, Jihlava a Karlovy Vary. Analýza byla zaměřena na jejich příjmy, výdaje, rozpočtové hospodaření a zadlužení, přičemž poskytla detailní pohled na ekonomické fungování těchto municipalit v rámci daného časového horizontu.

Analyzovaná data byla nejprve posuzována samostatně pro každé město a následně porovnávána mezi sebou ve dvojicích: Brno a Ostrava, Olomouc a Ústí nad Labem, Jihlava a Karlovy Vary. Na závěr praktické části bylo provedeno srovnání všech analyzovaných měst, včetně hlavního města Prahy.

Z analýzy vyplývá, že příjmy i výdaje všech měst v pětiletém srovnání vzrostly. Tento růst však nebyl nutně kontinuální a nemusel se projevit ve všech letech sledovaného období. Detailní hodnoty lze nalézt v grafech a tabulkách uvedených přímo v textu diplomové práce, nebo v přílohách č. 1–4. Tato komplexní analýza poskytuje přehled o hospodaření jednotlivých měst a umožňuje srovnání jejich ekonomické výkonnosti v rámci sledovaného období.

Diplomová práce se rovněž zabývá zadlužením jednotlivých měst a jeho vývojem během sledovaného období. Analýza ukázala, že Praha, Brno, Olomouc, Ústí nad Labem a Jihlava dokázaly v průběhu pěti let snížit podíl dluhu k průměru příjmů za poslední čtyři roky, čímž prokázaly zodpovědný přístup k hospodaření. Naopak Ostrava a Karlovy Vary tento trend snižování dluhu nedodržely a po pěti letech vykázaly vyšší úroveň dluhu, což naznačuje odlišný přístup k finančnímu řízení a hospodaření v těchto městech.

10 SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

[1] ČESKO. Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky. In: *Zákony pro lidi* [online]. AION CS, 2010-2024 [cit. 2024-10-30]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1990-565>

[2] ČESKO. Zákon č. 128/2000 Sb., Zákon o obcích (obecní zřízení). In: *Zákony pro lidi* [online]. AION CS, 2010-2023 [cit. 2024-10-30]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-128>

[3] POSPÍŠIL, Richard a ŽUFAN, Pavel. *Ekonomika veřejných rozpočtů: (současnost a perspektiva)*. [Pruhonice]: Professional Publishing, 2019. ISBN 978-80-88260-32-5.

[4] KUKALOVÁ, Gabriela a PFEIFEROVÁ, Daniela. *Místní finance v ČR*. Vydání třetí. V Praze: Česká zemědělská univerzita, Provozně ekonomická fakulta, 2022. ISBN 978-80-213-3166-2.

[5] *Obec, vojenský újezd*. Online. Veřejný dálkový přístup k datům RÚIAN. C2021-2022. Dostupné z: <https://vdp.cuzk.cz/vdp/ruian/obce?kodVc=&kodOk=&kodOp=&kodPu=&nazevOb=&statusKod=&sort=UZEMI&search=>. [cit. 2025-01-12].

[6] *Obec, vojenský újezd*. Online. Veřejný dálkový přístup k datům RÚIAN. C2021-2022. Dostupné z: <https://vdp.cuzk.cz/vdp/ruian/obce?kodVc=&kodOk=&kodOp=&kodPu=&nazevOb=&statusKod=6&sort=UZEMI&search=>. [cit. 2025-01-12].

[7] *Obec, vojenský újezd*. Online. Veřejný dálkový přístup k datům RÚIAN. C2021-2022. Dostupné z: <https://vdp.cuzk.cz/vdp/ruian/obce?kodVc=&kodOk=&kodOp=&kodPu=&nazevOb=&statusKod=6&sort=UZEMI&search=>. [cit. 2025-01-12].

[8] *Obec, vojenský újezd*. Online. Veřejný dálkový přístup k datům RÚIAN. C2021-2022. Dostupné z: <https://vdp.cuzk.cz/vdp/ruian/obce?kodVc=&kodOk=&kodOp=&kodPu=&nazevOb=&statusKod=4&sort=UZEMI&search=>. [cit. 2025-01-12].

[9] ČESKO. Zákon č. 131/2000 Sb., Zákon o hlavním městě Praze. In: *Zákony pro lidi* [online]. AION CS, 2010-2023 [cit. 2024-10-30]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-131>

[10] SEDMIHRADSKÁ, Lucie. *Rozpočtový proces obcí*. Praha: Wolters Kluwer, 2015. ISBN 978-80-7478-967-0.

- [11] PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 3. aktualizované a rozšířené vydání. Finance. Praha: Grada Publishing, 2015. ISBN 978-80-247-5608-0.
- [12] PEKOVÁ, Jitka. *Veřejné finance: teorie a praxe v ČR*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011. ISBN 978-80-7357-698-1.
- [13] PETEROVÁ, Helena. *Finanční hospodaření územních samosprávných celků*. Vydání: páté aktualizované a rozšířené. Skripta. Ediční řada: žlutá. Praha: Institut pro veřejnou správu Praha, 2016. ISBN 978-80-86976-35-8.
- [14] TOCAUER, Martin a SCHNEIDEROVÁ, Ivana. *Rozpočet a rozpočtový proces*. [Praha]: Acha obec účtuje, [2019]. ISBN 978-80-905420-8-2.
- [15] KUBÁTOVÁ, Květa. *Daňová teorie a politika*. 6., aktualizované vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2015. ISBN 978-80-7478-841-3.
- [16] ŽEHROVÁ, Jana a Daniela PFEIFEROVÁ. *Finance municipalit*. V Praze: Česká zemědělská univerzita, Provozně ekonomická fakulta, 2006. ISBN 80-213-1418-4.
- [17] ČESKO. Zákon č. 565/1990 Sb., Zákon České národní rady o místních poplatcích. In: *Zákony pro lidi* [online]. AION CS, 2010-2023 [cit. 2024-10-30]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1990-565>
- [18] *Souhrn daňových, nedaňových a kapitálových příjmů podle okresů v přepočtu na 1 obyvatele (v tis. Kč)*. Online. In: *Deník veřejné správy*. 2019. Dostupné z: https://www.dvs.cz/images/art/6777867_3.png. [cit. 2024-12-01].
- [19] CÍSAŘOVÁ, Eliška a PAVEL, Jan. *Průvodce komunálními rozpočty, aneb, Jak může informovaný občan střežit obecní pokladnu*. Praha: Transparency International, c2008. ISBN 978-80-87123-06-5.
- [20] PEKOVÁ, Jitka. *Hospodaření a finance územní samosprávy*. Praha: Management Press, 2004. ISBN 80-726-1086-4.
- [21] *Investiční transfery přijaté obcemi v přepočtu na 1 obyvatele (v tis. Kč)*. Online. In: *Deník veřejné správy*. 2019. Dostupné z: https://www.dvs.cz/images/art/6777867_4.png. [cit. 2024-12-01].

[22] KŘÍŽEK, Jan. Vývoj daňových příjmů obce. Brno, 2023. Dostupné také z: <https://www.vut.cz/studenti/zav-prace/detail/149585>. Bakalářská práce. Vysoké učení technické v Brně, Fakulta stavební, Ústav stavební ekonomiky a řízení. Vedoucí práce Eva Vítková.

[23] *Pravidlo pro zadlužení obcí a krajů*. Online. Portál veřejné správy. C2024. Dostupné z: <https://portal.gov.cz/sluzby-vs/pravidlo-pro-zadluzeni-obci-a-kraju-S13236>. [cit. 2024-11-26].

[24] *Zadluženost obcí podle okresů v přepočtu na 1 obyvatele (v tis. Kč)*. Online. In: Deník veřejné správy. 2019. Dostupné z: https://www.dvs.cz/images/art/6777867_2.png. [cit. 2024-12-01].

[25] *Základní informace o městě*. Online. PRAHA Metropole všech. C2024. Dostupné z: <https://metropolevsech.eu/cs/praha/zakladni-informace-o-meste/>. [cit. 2024-12-26].

[26] *Eurostat: Prague the fourth richest region in the EU*. Online. Axevera consulting. C2024. Dostupné z: <https://axevera.com/en/2024/02/28/eurostat-prague-the-fourth-richest-region-in-the-eu/>. [cit. 2024-12-26].

[27] *Obce v datech*. Online. Obce v datech. 2024. Dostupné z: <https://www.obcevdtech.cz>. [cit. 2024-12-26].

[28] *Zpráva o plnění rozpočtu a vyúčtování výsledků hospodaření hl. m. Prahy za rok 2019 - závěrečný účet*. Online. Magistrát hlavního města Prahy. 2020. Dostupné z: https://www.praha.eu/file/3131022/Z_8204_Priloha_k_duvodove_zprave_II__tabulky_TED_.pdf. [cit. 2024-03-27].

[29] *Hlavní město Praha (2019)*. Online. MONITOR. C2013–20124. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.gov.cz/ucetni-jednotka/00064581/rozpocet/prijmy-druhovy?rad=t&obdobi=1912>. [cit. 2024-12-14].

[30] *Zpráva o plnění rozpočtu a vyúčtování výsledků hospodaření hl. m. Prahy za rok 2020 - závěrečný účet*. Online. Magistrát hlavního města Prahy. 2021. Dostupné z: https://www.praha.eu/file/3131022/Z_8204_Priloha_k_duvodove_zprave_II__tabulky_TED_.pdf. [cit. 2024-03-27].

- [31] *Hlavní město Praha (2020)*. Online. MONITOR. C2013–20124. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.gov.cz/ucetni-jednotka/00064581/rozpocet/prijmy-druhovy?rad=t&obdobi=2012>. [cit. 2024-12-14].
- [32] *Hlavní město Praha (2021)*. Online. MONITOR. C2013–20124. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.gov.cz/ucetni-jednotka/00064581/rozpocet/prijmy-druhovy?rad=t&obdobi=2112>. [cit. 2024-12-14].
- [33] *Zpráva o plnění rozpočtu a vyúčtování výsledků hospodaření hl. m. Prahy za rok 2022 - závěrečný účet*. Online. Magistrát hlavního města Prahy. 2023. Dostupné z: https://www.praha.eu/file/3486656/Priloha_k_duvodove_zprave_I_tabulky.PDF. [cit. 2024-03-27].
- [34] *Hlavní město Praha (2022)*. Online. MONITOR. C2013–20124. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.gov.cz/ucetni-jednotka/00064581/rozpocet/prijmy-druhovy?rad=t&obdobi=2212>. [cit. 2024-12-14].
- [35] *Bilance příjmů a výdajů*. Online. Portál hlavního města Prahy. 2024. Dostupné z: <https://praha.eu/documents/d/praha/z-12295-priloha-c-1-k-usneseni-zastupitelstva-hmp-bilance-ted->. [cit. 2024-03-27].
- [36] *Hlavní město Praha (2023)*. Online. MONITOR. C2013–20124. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.gov.cz/ucetni-jednotka/00064581/rozpocet/prijmy-druhovy?rad=t&obdobi=2312>. [cit. 2024-12-14].
- [37] *Malý lexikon obcí 2019 - hlavní město a statutární města*. Online. Český statistický úřad. <https://www.czso.cz>, 2020. Dostupné z: https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=vystup-objekt-vyhledavani&vyhltext=počet+obyvatel+města&bkv=cG_EjWV0IG9ieX
- [38] *Malý lexikon obcí 2020 - hlavní město a statutární města*. Online. Český statistický úřad. <https://www.czso.cz>, 2021. Dostupné z: https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=vystup-objekt-vyhledavani&vyhltext=počet+obyvatel+města&bkv=cG_EjWV0IG9ieXZhdGVsIG3Em3N0YQ..&katalog=all&pvo=RSO1520. [cit. 2023-10-28].

[39] *Malý lexikon obcí 2021 - hlavní město a statutární města*. Online. Český statistický úřad. <https://www.czso.cz>, 2022. Dostupné z: https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=vystup-objekt-vyhledavani&vyhltext=počet+obyvatel+města&bkvt=cG_EjWV0IG9ieXZhdGVslG3Em3N0YQ..&katalog=all&pvo=RSO1521. [cit. 2023-10-28].

[40] *Malý lexikon obcí 2022 - hlavní město a statutární města*. Online. Český statistický úřad. <https://www.czso.cz>, 2023. Dostupné z: https://vdb.czsoz.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=vystup-objekt-vyhledavani&vyhltext=počet+obyvatel+města&bkvt=cG_EjWV0IG9ieXZhdGVslG3Em3N0YQ..&katalog=all&pvo=RSO1522. [cit. 2023--28].

[41] *Malý lexikon obcí 2023 - hlavní město a statutární města*. Online. Český statistický úřad. 2024. Dostupné z: <https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=vystup-objekt-vyhledavani&vyhltext=lexikon+obcí&bkvt=bGV4aWtvbiBvYmPDrQ..&katalog=all&pvo=RSO1523#w=>. [cit. 2024-09-01].

[42] *Hlavní město Praha (2019)*. Online. MONITOR. C2013–2024. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.gov.cz/ucetni-jednotka/00064581/rozpocet/vydaje-druhovy?rad=t&obdobi=1912>. [cit. 2024-12-14].

[43] *Hlavní město Praha (2020)*. Online. MONITOR. C2013–2024. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.gov.cz/ucetni-jednotka/00064581/rozpocet/vydaje-druhovy?rad=t&obdobi=2012>. [cit. 2024-12-14].

[44] *Hlavní město Praha (2021)*. Online. MONITOR. C2013–2024. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.gov.cz/ucetni-jednotka/00064581/rozpocet/vydaje-druhovy?rad=t&obdobi=2112>. [cit. 2024-12-14].

[45] *Hlavní město Praha (2022)*. Online. MONITOR. C2013–2024. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.gov.cz/ucetni-jednotka/00064581/rozpocet/vydaje-druhovy?rad=t&obdobi=2212>. [cit. 2024-12-14].

- [46] *Hlavní město Praha (2023)*. Online. MON1TOR. C2013–2024. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.gov.cz/ucetni-jednotka/00064581/rozpocet/vydaje-druhovy?rad=t&obdobi=2312>. [cit. 2024-12-14].
- [47] *Hlavní město Praha - Rozpočtová odpovědnost*. Online. MON1TOR. C2013–2024. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.gov.cz/ucetni-jednotka/00064581/rozpocetova-odpovednost/aktualni?rad=t&obdobi=1912>. [cit. 2025-01-02].
- [48] *Hlavní město Praha - Rozpočtová odpovědnost*. Online. MON1TOR. C2013–2024. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.gov.cz/ucetni-jednotka/00064581/rozpocetova-odpovednost/aktualni?rad=t&obdobi=2012>. [cit. 2025-01-02].
- [49] *Hlavní město Praha - Rozpočtová odpovědnost*. Online. MON1TOR. C2013–2024. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.gov.cz/ucetni-jednotka/00064581/rozpocetova-odpovednost/aktualni?rad=t&obdobi=2112>. [cit. 2025-01-02].
- [50] *Hlavní město Praha - Rozpočtová odpovědnost*. Online. MON1TOR. C2013–2024. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.gov.cz/ucetni-jednotka/00064581/rozpocetova-odpovednost/aktualni?rad=t&obdobi=2212>. [cit. 2025-01-02].
- [51] *Hlavní město Praha - Rozpočtová odpovědnost*. Online. MON1TOR. C2013–2024. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.gov.cz/ucetni-jednotka/00064581/rozpocetova-odpovednost/aktualni?rad=t&obdobi=2312>. [cit. 2025-01-02].
- [52] <https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=vystup-objekt-vyhledavani&bkvt=bGV4aWtvbg..&vyhltext=lexikon&katalog=all&pvo=RSO1524>
- [53] *Závěrečný účet statutárního města Brna za rok 2019*. Online. Brno. 2020. Dostupné z: https://www.brno.cz/documents/20121/277087/Zaverecny_ucet_2019_P.pdf/fb5181e3-1d15-42e4-c283-bdeb37a61682. [cit. 2023-10-26].

[54] *Závěrečný účet statutárního města Brna za rok 2020*. Online. Statutární město Brno. 2021. Dostupné z: https://www.brno.cz/documents/20121/277054/Zaverecny_ucet_2020_ZMB_vc_prilohy_D_P.pdf/7c38b213-542e-4d09-fe42-cff991575134. [cit. 2023-10-26].

[55] *Závěrečný účet statutárního města Brna za rok 2021*. Online. Statutární město Brno. 2022. Dostupné z: https://www.brno.cz/documents/20121/277030/Zaverecny_ucet_2021_ZMB_P.pdf/cf28df3b-00af-3e2f-42c7-5f9f1bbb3dad. [cit. 2023-10-26].

[56] *Závěrečný účet statutárního města Brna za rok 2022*. Online. Statutární město Brno. 2023. Dostupné z: https://www.brno.cz/documents/20121/4974685/Zaverecny-ucet-SMB-2022_web.pdf/82ab9b4a-81b1-22fd-ba91-ae05f800b06a. [cit. 2023-10-26].

[57] *Závěrečný účet statutárního města Brna za rok 2023*. Online. Statutární město Brno. 2024. Dostupné z: https://www.brno.cz/documents/20121/10601848/Zaverecny-ucet-2023_P.pdf/f3084746-5752-71c3-1c08-9b8ac64b1cd5. [cit. 2024-09-01].

[58] *Statutární město Brno (2019)*. Online. MON1TOR. C2013–2024. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.gov.cz/ucetni-jednotka/44992785/rozpocet/vydaje-druhovy?rad=t&obdobi=1912>. [cit. 2024-12-14].

[59] *Statutární město Brno (2020)*. Online. MON1TOR. C2013–2024. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.gov.cz/ucetni-jednotka/44992785/rozpocet/vydaje-druhovy?rad=t&obdobi=2012>. [cit. 2024-12-14].

[60] *Statutární město Brno (2021)*. Online. MON1TOR. C2013–2024. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.gov.cz/ucetni-jednotka/44992785/rozpocet/vydaje-druhovy?rad=t&obdobi=2112>. [cit. 2024-12-14].

[61] *Statutární město Brno (2022)*. Online. MON1TOR. C2013–2024. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.gov.cz/ucetni-jednotka/44992785/rozpocet/vydaje-druhovy?rad=t&obdobi=2212>. [cit. 2024-12-14].

[62] *Statutární město Brno (2023)*. Online. MONITOR. C2013–2024. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.gov.cz/ucetni-jednotka/44992785/rozpocet/vydaje-druhovy?rad=t&obdobi=2312>. [cit. 2024-12-14].

[63] *Statutární město Brno - Rozpočtová odpovědnost*. Online. MONITOR. C2013–2024. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.gov.cz/ucetni-jednotka/44992785/rozpocetova-odpovednost/aktualni?rad=t&obdobi=1912>. [cit. 2025-01-02].

[64] *Statutární město Brno - Rozpočtová odpovědnost*. Online. MONITOR. C2013–2024. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.gov.cz/ucetni-jednotka/44992785/rozpocetova-odpovednost/aktualni?rad=t&obdobi=2012>. [cit. 2025-01-02].

[65] *Statutární město Brno - Rozpočtová odpovědnost*. Online. MONITOR. C2013–2024. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.gov.cz/ucetni-jednotka/44992785/rozpocetova-odpovednost/aktualni?rad=t&obdobi=2112>. [cit. 2025-01-02].

[66] *Statutární město Brno - Rozpočtová odpovědnost*. Online. MONITOR. C2013–2024. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.gov.cz/ucetni-jednotka/44992785/rozpocetova-odpovednost/aktualni?rad=t&obdobi=2212>. [cit. 2025-01-02].

[67] *Statutární město Brno - Rozpočtová odpovědnost*. Online. MONITOR. C2013–2024. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.gov.cz/ucetni-jednotka/44992785/rozpocetova-odpovednost/aktualni?rad=t&obdobi=2312>. [cit. 2025-01-02].

[68] *Závěrečný účet statutárního města Ostravy za rok 2019*. Online. Statutární město Ostrava. 2020. Dostupné z: https://www.ostrava.cz/cs/urad/magistrat/odbory-magistratu/odbor-financi-a-rozpocetu/oddeleni-rozpocetove/zpravy/copy_of_zprava-o-vysledku-hospodareni-2018/P..1Bilance.pdf. [cit. 2023-10-28].

[69] *Statutární město Ostrava (2019)*. Online. MONITOR. C2013–20124. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.gov.cz/ucetni->

[jednotka/00845451/rozpocet/prijmy-druhovy?rad=t&obdobi=1912](#). [cit. 2024-12-14].

[70] *Závěrečný účet statutárního města Ostravy za rok 2020*. Online. Statutární město Ostrava. 2021. Dostupné z: <https://www.ostrava.cz/cs/urad/magistrat/odbory-magistratu/odbor-financi-a-rozpocetu/oddeleni-rozpoctove/zpravy/zaverecny-ucet-zprava-o-vysledku-hospodareni-statutarniho-mesta-ostrava-za-rok-2020/zaverecny-ucet-zprava-o-vysledku-hospodareni-statutarniho-mesta-ostrava-za-rok-2020/Ploha.1Bilance2020.xlsx>. [cit. 2023-10-28].

[71] *Statutární město Ostrava (2020)*. Online. MON1TOR. C2013–20124. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.gov.cz/ucetni-jednotka/00845451/rozpocet/prijmy-druhovy?rad=t&obdobi=2012>. [cit. 2024-12-14].

[72] *Závěrečný účet statutárního města Ostravy za rok 2021*. Online. Statutární město Ostrava. 2022. Dostupné z: https://www.ostrava.cz/cs/urad/magistrat/odbory-magistratu/odbor-financi-a-rozpocetu/oddeleni-rozpoctove/zpravy/copy_of_2022/Ploha.1Bilance_2021.pdf. [cit. 2023-10-28].

[73] *Statutární město Ostrava (2021)*. Online. MON1TOR. C2013–20124. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.gov.cz/ucetni-jednotka/00845451/rozpocet/prijmy-druhovy?rad=t&obdobi=2112>. [cit. 2024-12-14].

[74] *Závěrečný účet statutárního města Ostravy za rok 2022*. Online. Statutární město Ostrava. 2023. Dostupné z: <https://www.ostrava.cz/cs/urad/magistrat/odbory-magistratu/odbor-financi-a-rozpocetu/oddeleni-rozpoctove/zpravy/2022/Ploha.1Bilance.pdf>. [cit. 2023-10-28].

[75] *Statutární město Ostrava (2022)*. Online. MON1TOR. C2013–20124. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.gov.cz/ucetni-jednotka/00845451/rozpocet/prijmy-druhovy?rad=t&obdobi=2212>. [cit. 2024-12-14].

- [76] *Bilance příjmů, výdajů a financování statutárního města Ostravy*. Online. Statutární město Ostrava. 2024. Dostupné z: https://www.ostrava.cz/cs/urad/magistrat/odbory-magistratu/odbor-financi-a-rozpocetu/oddeleni-rozpocetove/zpravy/copy2_of_zaverecny-ucet-2009/Prilohac.1Bilancerok20232.pdf. [cit. 2024-12-14].
- [77] *Statutární město Ostrava (2023)*. Online. MONITOR. C2013–20124. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.gov.cz/ucetni-jednotka/00845451/rozpocet/prijmy-druhovy?rad=t&obdobi=2312>. [cit. 2024-12-14].
- [78] *Statutární město Ostrava (2019)*. Online. MONITOR. C2013–2024. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.gov.cz/ucetni-jednotka/00845451/rozpocet/vydaje-druhovy?rad=t&obdobi=1912>. [cit. 2024-12-14].
- [79] *Statutární město Ostrava (2020)*. Online. MONITOR. C2013–2024. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.gov.cz/ucetni-jednotka/00845451/rozpocet/vydaje-druhovy?rad=t&obdobi=2012>. [cit. 2024-12-14].
- [80] *Statutární město Ostrava (2021)*. Online. MONITOR. C2013–2024. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.gov.cz/ucetni-jednotka/00845451/rozpocet/vydaje-druhovy?rad=t&obdobi=2112>. [cit. 2024-12-14].
- [81] *Statutární město Ostrava (2022)*. Online. MONITOR. C2013–2024. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.gov.cz/ucetni-jednotka/00845451/rozpocet/vydaje-druhovy?rad=t&obdobi=2212>. [cit. 2024-12-14].
- [82] *Statutární město Ostrava (2023)*. Online. MONITOR. C2013–2024. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.gov.cz/ucetni-jednotka/00845451/rozpocet/vydaje-druhovy?rad=t&obdobi=2312>. [cit. 2024-12-14].

[83] *Statutární město Ostrava - Rozpočtová odpovědnost*. Online. MONITOR. C2013–2024. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.gov.cz/ucetni-jednotka/00845451/rozpocetova-odpovednost/aktualni?rad=t&obdobi=1912>. [cit. 2025-01-02].

[84] *Statutární město Ostrava - Rozpočtová odpovědnost*. Online. MONITOR. C2013–2024. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.gov.cz/ucetni-jednotka/00845451/rozpocetova-odpovednost/aktualni?rad=t&obdobi=2012>. [cit. 2025-01-02].

[85] *Statutární město Ostrava - Rozpočtová odpovědnost*. Online. MONITOR. C2013–2024. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.gov.cz/ucetni-jednotka/00845451/rozpocetova-odpovednost/aktualni?rad=t&obdobi=2112>. [cit. 2025-01-02].

[86] *Statutární město Ostrava - Rozpočtová odpovědnost*. Online. MONITOR. C2013–2024. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.gov.cz/ucetni-jednotka/00845451/rozpocetova-odpovednost/aktualni?rad=t&obdobi=2212>. [cit. 2025-01-02].

[87] *Statutární město Ostrava - Rozpočtová odpovědnost*. Online. MONITOR. C2013–2024. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.gov.cz/ucetni-jednotka/00845451/rozpocetova-odpovednost/aktualni?rad=t&obdobi=2312>. [cit. 2025-01-02].

[88] *O městě*. Online. *Statutární město Olomouc*. 2025. Dostupné z: <https://www.olomouc.eu/o-meste>. [cit. 2025-01-02].

[89] *Závěrečný účet statutárního města Olomouc za rok 2019*. Online. Statutární město Olomouc. 2020. Dostupné z: https://olomouc.eu/administrace/repository/gallery/articles/11_/11672/vysledky-hospodareni-olomouc-2019-pr1a-c.cs.pdf. [cit. 2023-10-26].

[90] *Statutární město Olomouc (2019)*. Online. MONITOR. C2013–20124. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.gov.cz/ucetni-jednotka/00845451/rozpocet/prijmy-druhovy?rad=t&obdobi=2312>. [cit. 2024-12-14].

[91] *Závěrečný účet statutárního města Olomouc za rok 2020*. Online. Statutární město Olomouc. 2021. I. Dostupné z: https://olomouc.eu/administrace/repository/gallery/articles/11_/11672/vysledky-hospodareni-olomouc-2020-pr2.cs.pdf. [cit. 2023-10-26].

[92] *Statutární město Olomouc (2020)*. Online. MONITOR. C2013–20124. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.gov.cz/ucetni-jednotka/00299308/rozpocet/prijmy-druhovy?rad=t&obdobi=2012>. [cit. 2024-12-14].

[93] *Závěrečný účet statutárního města Olomouc za rok 2021*. Online. Statutární město Olomouc. 2022. Dostupné z: https://olomouc.eu/administrace/repository/gallery/articles/11_/11672/2021-zu-pr2.cs.pdf. [cit. 2023-10-26].

[94] *Statutární město Olomouc (2021)*. Online. MONITOR. C2013–20124. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.gov.cz/ucetni-jednotka/00299308/rozpocet/prijmy-druhovy?rad=t&obdobi=2112>. [cit. 2024-12-14].

[95] *Závěrečný účet statutárního města Olomouc za rok 2022*. Online. Statutární město Olomouc. 2023. Dostupné z: https://olomouc.eu/administrace/repository/gallery/articles/11_/11672/2022-zu-pr2.cs.pdf. [cit. 2023-10-26].

[96] *Statutární město Olomouc (2022)*. Online. MONITOR. C2013–20124. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.gov.cz/ucetni-jednotka/00299308/rozpocet/prijmy-druhovy?rad=t&obdobi=2212>. [cit. 2024-12-14].

[97] *Závěrečný účet statutárního města Olomouc za rok 2023*. Online. Statutární město Olomouc. 2024. Dostupné z: https://olomouc.eu/administrace/repository/gallery/articles/11_/11672/2023-zu-pr2.cs.pdf. [cit. 2024-12-28].

[98] *Statutární město Olomouc (2023)*. Online. MONITOR. C2013–20124. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.gov.cz/ucetni-jednotka/00299308/rozpocet/prijmy-druhovy?rad=t&obdobi=2312>. [cit. 2024-12-28].

[99] *Statutární město Olomouc (2019)*. Online. MON1TOR. C2013–2024. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.gov.cz/ucetni-jednotka/00299308/rozpocet/vydaje-druhovy?rad=t&obdobi=1912>. [cit. 2024-12-14].

[100] *Statutární město Olomouc (2020)*. Online. MON1TOR. C2013–2024. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.gov.cz/ucetni-jednotka/00299308/rozpocet/vydaje-druhovy?rad=t&obdobi=2012>. [cit. 2024-12-14].

[101] *Statutární město Olomouc (2021)*. Online. MON1TOR. C2013–2024. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.gov.cz/ucetni-jednotka/00299308/rozpocet/vydaje-druhovy?rad=t&obdobi=2112>. [cit. 2024-12-14].

[102] *Statutární město Olomouc (2022)*. Online. MON1TOR. C2013–2024. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.gov.cz/ucetni-jednotka/00299308/rozpocet/vydaje-druhovy?rad=t&obdobi=2212>. [cit. 2024-12-14].

[103] *Statutární město Olomouc (2023)*. Online. MON1TOR. C2013–2024. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.gov.cz/ucetni-jednotka/00299308/rozpocet/vydaje-druhovy?rad=t&obdobi=2312>. [cit. 2024-12-14].

[104] *Statutární město Olomouc - Rozpočtová odpovědnost*. Online. MON1TOR. C2013–2024. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.gov.cz/ucetni-jednotka/00299308/rozpocetova-odpovednost/aktualni?rad=t&obdobi=1912>. [cit. 2025-01-02].

[105] *Statutární město Olomouc - Rozpočtová odpovědnost*. Online. MON1TOR. C2013–2024. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.gov.cz/ucetni-jednotka/00299308/rozpocetova-odpovednost/aktualni?rad=t&obdobi=2012>. [cit. 2025-01-02].

[106] *Statutární město Olomouc - Rozpočtová odpovědnost*. Online. MON1TOR. C2013–2024. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.gov.cz/ucetni-jednotka/00299308/rozpocetova-odpovednost/aktualni?rad=t&obdobi=2112>. [cit. 2025-01-02].

[107] *Statutární město Olomouc - Rozpočtová odpovědnost*. Online. MON1TOR. C2013–2024. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.gov.cz/ucetni-jednotka/00299308/rozpocetova-odpovednost/aktualni?rad=t&obdobi=2212>. [cit. 2025-01-02].

[108] *Statutární město Olomouc - Rozpočtová odpovědnost*. Online. MON1TOR. C2013–2024. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.gov.cz/ucetni-jednotka/00299308/rozpocetova-odpovednost/aktualni?rad=t&obdobi=2312>. [cit. 2025-01-02].

[109] *Závěrečný účet statutárního města Ústí nad Labem za rok 2019*. Online. Statutární město Ústí nad Labem. 2020. Dostupné z: https://www.usti.cz/files/rozpocet-mesta_zaverecny-ucet-2019.zip. [cit. 2023-10-30].

[110] *Statutární město Ústí nad Labem (2019)*. Online. MON1TOR. C2013–20124. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.gov.cz/ucetni-jednotka/00081531/rozpocet/prijmy-druhovy?rad=t&obdobi=1912>. [cit. 2024-12-14].

[111] *Závěrečný účet statutárního města Ústí nad Labem za rok 2020*. Online. Statutární město Ústí nad Labem. 2021. Dostupné z: https://www.usti.cz/files/cz/uredni-portal/sprava-mesta/povinne-zverejnovane-informace/rozpocet-mesta/rozpocet-mesta_zaverecny-ucet-2020.zip. [cit. 2023-10-30].

[112] *Statutární město Ústí nad Labem (2020)*. Online. MON1TOR. C2013–20124. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.gov.cz/ucetni-jednotka/00081531/rozpocet/prijmy-druhovy?rad=t&obdobi=2012>. [cit. 2024-12-14].

[113] *Závěrečný účet statutárního města Ústí nad Labem za rok 2021*. Online. Statutární město Ústí nad Labem. 2022. Dostupné z: https://www.usti.cz/files/cz/uredni-portal/sprava-mesta/povinne-zverejnovane-informace/rozpocet-mesta/rozpocet-mesta_zaverecny-ucet-2021.zip. [cit. 2023-10-30].

[114] *Statutární město Ústí nad Labem (2021)*. Online. MON1TOR. C2013–20124. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.gov.cz/ucetni-jednotka/00081531/rozpocet/prijmy-druhovy?rad=t&obdobi=2112>. [cit. 2024-12-14].

- [115] *Závěrečný účet statutárního města Ústí nad Labem za rok 2022*. Online. Statutární město Ústí nad Labem. 2023. Dostupné z: https://www.usti.cz/files/cz/uredni-portal/sprava-mesta/povinne-zverejnovane-informace/rozpocet-mesta/rozpocet-mesta_zaverecny-ucet-2022.zip. [cit. 2023-10-30].
- [116] *Statutární město Ústí nad Labem (2022)*. Online. MONITOR. C2013–20124. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.gov.cz/ucetni-jednotka/00081531/rozpocet/prijmy-druhovy?rad=t&obdobi=2212>. [cit. 2024-12-14].
- [117] *Závěrečný účet statutárního města Ústí nad Labem za rok 2023*. Online. Statutární město Ústí nad Labem. 2024. Dostupné z: https://www.usti.cz/files/cz/uredni-portal/sprava-mesta/povinne-zverejnovane-informace/rozpocet-mesta/rozpocet-mesta_zaverecny-ucet-2023.zip. [cit. 2024-12-28].
- [118] *Statutární město Ústí nad Labem (2023)*. Online. MONITOR. C2013–20124. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.gov.cz/ucetni-jednotka/00081531/rozpocet/prijmy-druhovy?rad=t&obdobi=2312>. [cit. 2024-12-28].
- [119] *Statutární město Ústí nad Labem (2019)*. Online. MONITOR. C2013–2024. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.gov.cz/ucetni-jednotka/00081531/rozpocet/vydaje-druhovy?rad=t&obdobi=1912>. [cit. 2024-12-14].
- [120] *Statutární město Ústí nad Labem (2020)*. Online. MONITOR. C2013–2024. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.gov.cz/ucetni-jednotka/00081531/rozpocet/vydaje-druhovy?rad=t&obdobi=2012>. [cit. 2024-12-14].
- [121] *Statutární město Ústí nad Labem (2021)*. Online. MONITOR. C2013–2024. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.gov.cz/ucetni-jednotka/00081531/rozpocet/vydaje-druhovy?rad=t&obdobi=2112>. [cit. 2024-12-14].
- [122] *Statutární město Ústí nad Labem (2022)*. Online. MONITOR. C2013–2024. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.gov.cz/ucetni-jednotka/00081531/rozpocet/vydaje-druhovy?rad=t&obdobi=2212>.

[jednotka/00081531/rozpocet/vydaje-druhovy?rad=t&obdobi=2212](#). [cit. 2024-12-14].

[123] *Statutární město Ústí nad Labem (2023)*. Online. MON1TOR. C2013–2024. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.gov.cz/ucetni-jednotka/00081531/rozpocet/vydaje-druhovy?rad=t&obdobi=2312>. [cit. 2024-12-14].

[124] *Statutární město Ústí nad Labem - Rozpočtová odpovědnost*. Online. MON1TOR. C2013–2024. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.gov.cz/ucetni-jednotka/00081531/rozpocetova-odpovednost/aktualni?rad=t&obdobi=1912>. [cit. 2025-01-02].

[125] *Statutární město Ústí nad Labem - Rozpočtová odpovědnost*. Online. MON1TOR. C2013–2024. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.gov.cz/ucetni-jednotka/00081531/rozpocetova-odpovednost/aktualni?rad=t&obdobi=2012>. [cit. 2025-01-02].

[126] *Statutární město Ústí nad Labem - Rozpočtová odpovědnost*. Online. MON1TOR. C2013–2024. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.gov.cz/ucetni-jednotka/00081531/rozpocetova-odpovednost/aktualni?rad=t&obdobi=2112>. [cit. 2025-01-02].

[127] *Statutární město Ústí nad Labem - Rozpočtová odpovědnost*. Online. MON1TOR. C2013–2024. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.gov.cz/ucetni-jednotka/00081531/rozpocetova-odpovednost/aktualni?rad=t&obdobi=2212>. [cit. 2025-01-02].

[128] *Statutární město Ústí nad Labem - Rozpočtová odpovědnost*. Online. MON1TOR. C2013–2024. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.gov.cz/ucetni-jednotka/00081531/rozpocetova-odpovednost/aktualni?rad=t&obdobi=2312>. [cit. 2025-01-02].

[129] *Závěrečný účet statutárního města Jihlavy za rok 2020*. Online. Jihlava. 2020. Dostupné z: https://www.jihlava.cz/assets/File.ashx?id_org=5967&id_dokumenty=529985 [cit. 2023-10-28].

[130] *Statutární město Jihlava (2019)*. Online. MONITOR. C2013–20124. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.gov.cz/ucetni-jednotka/00286010/rozpocet/prijmy-druhovy?rad=t&obdobi=1912>. [cit. 2024-12-14].

[131] *Závěrečný účet statutárního města Jihlavy za rok 2020*. Online. Jihlava. 2021. Dostupné z: https://www.jihlava.cz/assets/File.ashx?id_org=5967&id_dokumenty=547131. [cit. 2023-10-28].

[132] *Statutární město Jihlava (2020)*. Online. MONITOR. C2013–20124. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.gov.cz/ucetni-jednotka/00286010/rozpocet/prijmy-druhovy?rad=t&obdobi=2012>. [cit. 2024-12-14].

[133] *Závěrečný účet statutárního města Jihlavy za rok 2021*. Online. Jihlava. 2022. Dostupné z: https://www.jihlava.cz/assets/File.ashx?id_org=5967&id_dokumenty=554063. [cit. 2023-10-28].

[134] *Statutární město Jihlava (2021)*. Online. MONITOR. C2013–20124. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.gov.cz/ucetni-jednotka/00286010/rozpocet/prijmy-druhovy?rad=t&obdobi=2112>. [cit. 2024-12-14].

[135] *Závěrečný účet statutárního města Jihlavy za rok 2022*. Online. Jihlava. 2022. Dostupné z: https://www.jihlava.cz/assets/File.ashx?id_org=5967&id_dokumenty=560075. [cit. 2023-10-28].

[136] *Statutární město Jihlava (2022)*. Online. MONITOR. C2013–20124. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.gov.cz/ucetni-jednotka/00286010/rozpocet/prijmy-druhovy?rad=t&obdobi=2212>. [cit. 2024-12-14].

[137] *Závěrečný účet statutárního města Jihlavy za rok 2023*. Online. Jihlava. 2020. Dostupné z: https://www.jihlava.cz/assets/File.ashx?id_org=5967&id_dokumenty=566579 [cit. 2024-12-14].

- [138] *Statutární město Jihlava (2023)*. Online. MONITOR. C2013–20124. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.gov.cz/ucetni-jednotka/00286010/rozpocet/prijmy-druhovy?rad=t&obdobi=2312>. [cit. 2024-12-14].
- [139] *Statutární město Jihlava (2019)*. Online. MONITOR. C2013–2024. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.gov.cz/ucetni-jednotka/00286010/rozpocet/vydaje-druhovy?rad=t&obdobi=1912>. [cit. 2024-12-14].
- [140] *Statutární město Jihlava (2020)*. Online. MONITOR. C2013–2024. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.gov.cz/ucetni-jednotka/00286010/rozpocet/vydaje-druhovy?rad=t&obdobi=2012>. [cit. 2024-12-14].
- [141] *Statutární město Jihlava (2021)*. Online. MONITOR. C2013–2024. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.gov.cz/ucetni-jednotka/00286010/rozpocet/vydaje-druhovy?rad=t&obdobi=2112>. [cit. 2024-12-14].
- [142] *Statutární město Jihlava (2022)*. Online. MONITOR. C2013–2024. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.gov.cz/ucetni-jednotka/00286010/rozpocet/vydaje-druhovy?rad=t&obdobi=2212>. [cit. 2024-12-14].
- [143] *Statutární město Jihlava (2023)*. Online. MONITOR. C2013–2024. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.gov.cz/ucetni-jednotka/00286010/rozpocet/vydaje-druhovy?rad=t&obdobi=2312>. [cit. 2024-12-14].
- [144] *Statutární město Jihlava - Rozpočtová odpovědnost*. Online. MONITOR. C2013–2024. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.gov.cz/ucetni-jednotka/00286010/rozpocetova-odpovednost/aktualni?rad=t&obdobi=1912>. [cit. 2025-01-02].
- [145] *Statutární město Jihlava - Rozpočtová odpovědnost*. Online. MONITOR. C2013–2024. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.gov.cz/ucetni-jednotka/00286010/rozpocetova-odpovednost/aktualni?rad=t&obdobi=1912>. [cit. 2025-01-02].

[jednotka/00286010/rozpocetova-odpovednost/aktualni?rad=t&obdobi=2012.](#) [cit. 2025-01-02].

[146] *Statutární město Jihlava - Rozpočtová odpovědnost*. Online. MONITOR. C2013–2024. Dostupné z: [https://monitor.statnipokladna.gov.cz/ucetni-jednotka/00286010/rozpocetova-odpovednost/aktualni?rad=t&obdobi=2112.](https://monitor.statnipokladna.gov.cz/ucetni-jednotka/00286010/rozpocetova-odpovednost/aktualni?rad=t&obdobi=2112) [cit. 2025-01-02].

[147] *Statutární město Jihlava - Rozpočtová odpovědnost*. Online. MONITOR. C2013–2024. Dostupné z: [https://monitor.statnipokladna.gov.cz/ucetni-jednotka/00286010/rozpocetova-odpovednost/aktualni?rad=t&obdobi=2212.](https://monitor.statnipokladna.gov.cz/ucetni-jednotka/00286010/rozpocetova-odpovednost/aktualni?rad=t&obdobi=2212) [cit. 2025-01-02].

[148] *Statutární město Jihlava - Rozpočtová odpovědnost*. Online. MONITOR. C2013–2024. Dostupné z: [https://monitor.statnipokladna.gov.cz/ucetni-jednotka/00286010/rozpocetova-odpovednost/aktualni?rad=t&obdobi=2312.](https://monitor.statnipokladna.gov.cz/ucetni-jednotka/00286010/rozpocetova-odpovednost/aktualni?rad=t&obdobi=2312) [cit. 2025-01-02].

[149] *Karlovy Vary - Závěrečný účet za rok 2019*. Online. Oficiální web Magistrátu města Karlovy Vary. 2020. Dostupné z: https://mmkv.cz/sites/default/files/dokumenty/zaverecny_ucet_2019_0_0.zip .. [cit. 2025-01-05].

[150] *Statutární město Karlovy Vary (2019)*. Online. MONITOR. C2013–20124. Dostupné z: [https://monitor.statnipokladna.gov.cz/ucetni-jednotka/00254657/rozpocet/prijmy-druhovy?rad=t&obdobi=1912.](https://monitor.statnipokladna.gov.cz/ucetni-jednotka/00254657/rozpocet/prijmy-druhovy?rad=t&obdobi=1912) [cit. 2024-12-14].

[151] *Karlovy Vary - Závěrečný účet za rok 2020*. Online. Oficiální web Magistrátu města Karlovy Vary. 2021. Dostupné z: https://mmkv.cz/sites/default/files/dokumenty/Z%C3%A1v%C4%9Bre%C4%8Dn%C3%BD%20%C3%BA%C4%8Det%202020_0.zip. [cit. 2025-01-05].

[152] *Statutární město Karlovy Vary (2020)*. Online. MONITOR. C2013–20124. Dostupné z: [https://monitor.statnipokladna.gov.cz/ucetni-jednotka/00254657/rozpocet/prijmy-druhovy?rad=t&obdobi=2012.](https://monitor.statnipokladna.gov.cz/ucetni-jednotka/00254657/rozpocet/prijmy-druhovy?rad=t&obdobi=2012) [cit. 2024-12-14].

[153] *Karlovy Vary - Závěrečný účet za rok 2021*. Online. Oficiální web Magistrátu města Karlovy Vary. 2022. Dostupné z: https://mmkv.cz/sites/default/files/dokumenty/Z%C3%A1v%C4%9Bre%C4%8Dn%C3%BD%20%C3%BA%C4%8Det%20za%20rok%202021_0.zip. [cit. 2025-01-05].

[154] *Statutární město Karlovy Vary (2021)*. Online. MONITOR. C2013–20124. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.gov.cz/ucetni-jednotka/00254657/rozpocet/prijmy-druhovy?rad=t&obdobi=2112>. [cit. 2024-12-14].

[155] *Karlovy Vary - Závěrečný účet za rok 2022*. Online. Oficiální web Magistrátu města Karlovy Vary. 2023. Dostupné z: https://mmkv.cz/sites/default/files/dokumenty/Z%C3%A1v%C4%9Bre%C4%8Dn%C3%BD%20%C3%BA%C4%8Det%202022_0.zip. [cit. 2025-01-05].

[156] *Statutární město Karlovy Vary (2022)*. Online. MONITOR. C2013–20124. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.gov.cz/ucetni-jednotka/00254657/rozpocet/prijmy-druhovy?rad=t&obdobi=2212>. [cit. 2024-12-14].

[157] *Karlovy Vary - Závěrečný účet za rok 2023*. Online. Oficiální web Magistrátu města Karlovy Vary. 2024. Dostupné z: https://mmkv.cz/sites/default/files/dokumenty/Z%C3%A1v%C4%9Bre%C4%8Dn%C3%BD%20%C3%BA%C4%8Det%202023_0.zip. [cit. 2025-01-05].

[158] *Statutární město Karlovy Vary (2023)*. Online. MONITOR. C2013–20124. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.gov.cz/ucetni-jednotka/00254657/rozpocet/prijmy-druhovy?rad=t&obdobi=2312>. [cit. 2024-12-14].

[159] *Statutární město Karlovy Vary (2019)*. Online. MONITOR. C2013–2024. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.gov.cz/ucetni-jednotka/00254657/rozpocet/vydaje-druhovy?rad=t&obdobi=1912>. [cit. 2024-12-14].

[160] *Statutární město Karlovy Vary (2020)*. Online. MONITOR. C2013–2024. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.gov.cz/ucetni-jednotka/00254657/rozpocet/vydaje-druhovy?rad=t&obdobi=2012>. [cit. 2024-12-14].

[161] *Statutární město Karlovy Vary (2021)*. Online. MON1TOR. C2013–2024. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.gov.cz/ucetni-jednotka/00254657/rozpocet/vydaje-druhovy?rad=t&obdobi=2112>. [cit. 2024-12-14].

[162] *Statutární město Karlovy Vary (2022)*. Online. MON1TOR. C2013–2024. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.gov.cz/ucetni-jednotka/00254657/rozpocet/vydaje-druhovy?rad=t&obdobi=2212>. [cit. 2024-12-14].

[163] *Statutární město Karlovy Vary (2023)*. Online. MON1TOR. C2013–2024. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.gov.cz/ucetni-jednotka/00254657/rozpocet/vydaje-druhovy?rad=t&obdobi=2312>. [cit. 2024-12-14].

[164] *Statutární město Karlovy Vary - Rozpočtová odpovědnost*. Online. MON1TOR. C2013–2024. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.gov.cz/ucetni-jednotka/00254657/rozpocetova-odpovednost/aktualni?rad=t&obdobi=1912>. [cit. 2025-01-02].

[165] *Statutární město Karlovy Vary - Rozpočtová odpovědnost*. Online. MON1TOR. C2013–2024. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.gov.cz/ucetni-jednotka/00254657/rozpocetova-odpovednost/aktualni?rad=t&obdobi=2012>. [cit. 2025-01-02].

[166] *Statutární město Karlovy Vary - Rozpočtová odpovědnost*. Online. MON1TOR. C2013–2024. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.gov.cz/ucetni-jednotka/00254657/rozpocetova-odpovednost/aktualni?rad=t&obdobi=2112>. [cit. 2025-01-02].

[167] *Statutární město Karlovy Vary - Rozpočtová odpovědnost*. Online. MON1TOR. C2013–2024. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.gov.cz/ucetni-jednotka/00254657/rozpocetova-odpovednost/aktualni?rad=t&obdobi=2212>. [cit. 2025-01-02].

[168] *Statutární město Karlovy Vary - Rozpočtová odpovědnost*. Online. MON1TOR. C2013–2024. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.gov.cz/ucetni-jednotka/00254657/rozpocetova-odpovednost/aktualni?rad=t&obdobi=2312>. [cit. 2025-01-02].

<jednotka/00254657/rozpocetova-odpovednost/aktualni?rad=t&obdobi=2212>. [cit. 2025-01-02].

11 SEZNAM ZKRATEK

ČR – Česká republika

DPH – daň z přidané hodnoty

FO – fyzická osoba

km² – kilometr čtvereční

mil. – milion

mld. – miliarda

OÚ – obecní úřad

PO – právnická osoba

RUD – rozpočtové určení daní

Sb. – sbírka

SR – státní rozpočet

SVR – střednědobý výhled rozpočtu

12 SEZNAM TABULEK

Tabulka 2-1 Počet členů zastupitelstva na počet obyvatel (zdroj: [4], zpracování: vlastní).....	16
Tabulka 3-1 Rozpočtová skladba (zdroj: [4], zpracování: vlastní).....	22
Tabulka 5-1 Koeficienty velikostní kategorie obce (zdroj: [11], zpracování: vlastní)	33
Tabulka 5-2 Procentní podíl jednotlivých krajů na celostátním výnosu daní (zdroj: [11], zpracování: vlastní).....	35
Tabulka 5-3 Koeficienty postupných přechodů a násobky postupných přechodů 2008-2012 (zdroj: [11], zpracování: vlastní)	37
Tabulka 5-4 Podíly počtu čtyř největších měst 2008-2012 (zdroj: [11], zpracování: vlastní).....	37
Tabulka 5-5 Koeficienty postupných přechodů a násobky postupných přechodů 2008-2012 (zdroj: [11], zpracování: vlastní)	39
Tabulka 5-6 Podíly počtu čtyř největších měst 2008-2012 (zdroj: [11], zpracování: vlastní).....	39
Tabulka 6-1 Systematizace municipálních výdajů (zdroj: [4], zpracování: vlastní) ...	41

13 SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 2-1 Rozdělení obcí dle Zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (zdroj: [2], zpracování: vlastní)	16
Obrázek 3-1 Rozpočtový cyklus (zdroj: [10], zpracování: vlastní).....	20
Obrázek 3-2 Fáze rozpočtového procesu (zdroj: [11], zpracování: vlastní).....	21
Obrázek 3-3 Struktura příjmů obcí (zdroj: [4], zpracování: vlastní)	23
Obrázek 4-1 Souhrn daňových, nedaňových a kapitálových příjmů podle okresů v přepočtu na 1 obyvatele (v tis. Kč) (zdroj: [18])	27
Obrázek 4-2 <i>Investiční transfery přijaté obcemi v přepočtu na 1 obyvatele (v tis. Kč)</i> (zdroj: [21])	28
Obrázek 5-1 Struktura daňových příjmů obcí v letech 1993-1995 (zdroj: [11], zpracování: vlastní)	30
Obrázek 5-2 Struktura rozpočtového určení v letech 1996-2000 (zdroj: [11], zpracování: vlastní)	32
Obrázek 5-3 Struktura rozpočtového určení platná v roce 2001 (zdroj: [11], zpracování: vlastní)	34
Obrázek 5-4 Rozpočtové určení daní platné v letech 2005-2007 (zdroj: [11], zpracování: vlastní)	36
Obrázek 5-5 Rozpočtové určení daní platné v letech 2007-2012 (zdroj: [11], zpracování: vlastní)	38
Obrázek 5-6 Rozpočtové určení daní platné v letech 2013-2015 (zdroj: [11], zpracování: vlastní)	40
Obrázek 7-1 Zadluženost obcí podle okresů v přepočtu na 1 obyvatele (v tis. Kč) (zdroj: [24])	43

14 SEZNAM GRAFŮ

Graf 8-1 Příjmy hlavního města Prahy v tis. Kč. (zdroj: [28-36], zpracování: vlastní)	46
Graf 8-2 Příjmy hlavního města Prahy na obyvatele (zdroj: [28-41], zpracování: vlastní).....	47
Graf 8-3 Výdaje hlavního města Prahy v tis. Kč. (zdroj: [42-46], zpracování: vlastní)	48
Graf 8-4 Výdaje hlavního města Prahy na obyvatele (zdroj: [37-46], zpracování: vlastní).....	48
Graf 8-5 Srovnání příjmů a výdajů hlavního města Praha v tis. Kč. (zdroj: [28-36] [42-46], zpracování: vlastní).....	49
Graf 8-6 Zadlužení hlavního města Prahy v tis. Kč. (zdroj: [47-51], zpracování: vlastní).....	50
Graf 8-7 Příjmy statutárního města Brna v tis. Kč. (zdroj: [53-57], zpracování: vlastní).....	51
Graf 8-8 Příjmy statutárního města Brna na obyvatele (zdroj: [37-41] [53-57], zpracování: vlastní).....	52
Graf 8-9 Výdaje statutárního města Brna v tis. Kč. (zdroj: [58-62], zpracování: vlastní).....	53
Graf 8-10 Výdaje statutárního města Brna na obyvatele (zdroj: [37-41] [58-62], zpracování: vlastní).....	53
Graf 8-11 Srovnání příjmů a výdajů statutárního města Brna v tis. Kč. (zdroj: [53-62], zpracování: vlastní).....	54
Graf 8-12 Zadlužení statutárního města Brna v tis. Kč. (zdroj: [63-67], zpracování: vlastní).....	55
Graf 8-13 Příjmy statutárního města Ostrava v tis. Kč. (zdroj: [68-77], zpracování: vlastní).....	57
Graf 8-14 Příjmy statutárního města Ostrava na obyvatele (zdroj: [37-41] [68-77], zpracování: vlastní).....	57
Graf 8-15 Výdaje statutárního města Ostrava v tis. Kč. (zdroj: [78-82], zpracování: vlastní).....	58
Graf 8-16 Výdaje statutárního města Ostrava na obyvatele (zdroj: [37-41] [78-82], zpracování: vlastní).....	59
Graf 8-17 Srovnání příjmů a výdajů statutárního města Ostrava v tis. Kč. (zdroj: [68-82], zpracování: vlastní).....	60
Graf 8-18 Zadlužení statutárního města Ostrava v tis. Kč. (zdroj: [83-87], zpracování: vlastní).....	60
Graf 8-19 Srovnání statutárních měst Brno a Ostrava – celkové příjmy v tis. Kč. (zdroj: [53-57] [68-77], zpracování: vlastní).....	61

Graf 8-20 Srovnání statutárních měst Brno a Ostrava – celkové příjmy na obyvatele (zdroj: [37-41] [53-57] [68-77], zpracování: vlastní).....	62
Graf 8-21 Srovnání statutárních měst Brno a Ostrava – celkové výdaje v tis. Kč. (zdroj: [58-62] [78-82], zpracování: vlastní)	62
Graf 8-22 Srovnání statutárních měst Brno a Ostrava – celkové výdaje na obyvatele (zdroj: [37-41] [58-62] [78-82], zpracování: vlastní).....	63
Graf 8-23 Příjmy statutárního města Olomouc v tis. Kč. (zdroj: [89-98], zpracování: vlastní).....	65
Graf 8-24 Příjmy statutárního města Olomouc na obyvatele (zdroj: [37-41] [89-98], zpracování: vlastní)	65
Graf 8-25 Výdaje statutárního města Olomouc v tis. Kč. (zdroj: [99-103], zpracování: vlastní).....	66
Graf 8-26 Výdaje statutárního města Olomouc na obyvatele (zdroj: [37-41] [99-103], zpracování: vlastní)	67
Graf 8-27 Srovnání příjmů a výdajů statutárního města Olomouc v tis. Kč. (zdroj: [89-103], zpracování: vlastní).....	67
Graf 8-28 Zadlužení statutárního města Olomouc v tis. Kč. (zdroj: [104-108], zpracování: vlastní)	68
Graf 8-29 Příjmy statutárního města Ústí nad Labem v tis. Kč. (zdroj: [109-118], zpracování: vlastní)	69
Graf 8-30 Příjmy statutárního města Ústí nad Labem na obyvatele (zdroj: [37-41] [109-118], zpracování: vlastní)	70
Graf 8-31 Výdaje statutárního města Ústí nad Labem v tis. Kč. (zdroj: [119-123], zpracování: vlastní)	71
Graf 8-32 Výdaje statutárního města Ústí nad Labem na obyvatele (zdroj: [37-41] [119-123], zpracování: vlastní)	71
Graf 8-33 Srovnání příjmů a výdajů statutárního města Ústí nad Labem v tis. Kč. (zdroj: [109-123], zpracování: vlastní).....	72
Graf 8-34 Zadlužení statutárního města Ústí nad Labem v tis. Kč. (zdroj: [124-128], zpracování: vlastní)	73
Graf 8-35 Srovnání statutárních měst Olomouc a Ústí nad Labem – celkové příjmy v tis. Kč. (zdroj: [89-98] [109-118], zpracování: vlastní).....	74
Graf 8-36 Srovnání statutárních měst Olomouc a Ústí nad Labem – celkové příjmy na obyvatele (zdroj: [37-41] [89-98] [109-118], zpracování: vlastní).....	74
Graf 8-37 Srovnání statutárních měst Olomouc a Ústí nad Labem – celkové výdaje v tis. Kč. (zdroj: [99-103] [119-123], zpracování: vlastní).....	75
Graf 8-38 Srovnání statutárních měst Olomouc a Ústí nad Labem – celkové výdaje na obyvatele (zdroj: [37-41] [99-103] [119-123], zpracování: vlastní).....	76

Graf 8-39 Příjmy statutárního města Jihlava v tis. Kč. (zdroj: [129-138], zpracování: vlastní).....	78
Graf 8-40 Příjmy statutárního města Jihlava na obyvatele (zdroj: [37-41] [129-138], zpracování: vlastní)	78
Graf 8-41 Výdaje statutárního města Jihlava v tis. Kč. (zdroj: [139-143], zpracování: vlastní).....	79
Graf 8-42 Výdaje statutárního města Jihlava na obyvatele (zdroj: [37-41] [139-143], zpracování: vlastní)	80
Graf 8-43 Srovnání příjmů a výdajů statutárního města Jihlava v tis. Kč. (zdroj: [129-143], zpracování: vlastní).....	80
Graf 8-44 Zadlužení statutárního města Jihlava v tis. Kč. (zdroj: [144-148], zpracování: vlastní).....	81
Graf 8-45 Příjmy statutárního města Karlovy Vary v tis. Kč. (zdroj: [149-158], zpracování: vlastní)	82
Graf 8-46 Příjmy statutárního města Karlovy Vary na obyvatele (zdroj: [37-41] [149-158], zpracování: vlastní).....	83
Graf 8-47 Výdaje statutárního města Karlovy Vary v tis. Kč. (zdroj: [159-163], zpracování: vlastní)	84
Graf 8-48 Výdaje statutárního města Karlovy Vary na obyvatele (zdroj: [37-41] [159-163], zpracování: vlastní).....	84
Graf 8-49 Srovnání příjmů a výdajů statutárního města Karlovy Vary v tis. Kč. (zdroj: [149-163], zpracování: vlastní)	85
Graf 8-50 Zadlužení statutárního města Karlovy Vary v tis. Kč. (zdroj: [164-168], zpracování: vlastní)	86
Graf 8-51 Srovnání Jihlava a Karlovy Vary – celkové příjmy v tis. Kč. (zdroj: [129-138] [149-148], zpracování: vlastní)	87
Graf 8-52 Srovnání Jihlava a Karlovy Vary – celkové příjmy na obyvatele (zdroj: [37-41] [129-138] [149-148], zpracování: vlastní).....	87
Graf 8-53 Srovnání Jihlava a Karlovy Vary – celkové výdaje v tis. Kč. (zdroj: [139-143] [159-163], zpracování: vlastní)	88
Graf 8-54 Srovnání Jihlava a Karlovy Vary – celkové výdaje na obyvatele (zdroj: [37-41] [139-143] [159-163], zpracování: vlastní).....	89
Graf 8-55 Celkové příjmy všech měst na obyvatele v tis. Kč. (zdroj: [28-36] [53-57] [68-77] [89-98] [109-118] [129-138] [149-158], zpracování: vlastní).....	90
Graf 8-56 Celkové příjmy všech měst na obyvatele (zdroj: [28-41] [53-57] [68-77] [89-98] [109-118] [129-138] [149-158], zpracování: vlastní).....	91
Graf 8-57 Celkové výdaje všech měst v tis. Kč. (zdroj: [42-46] [58-62] [78-82] [99-103] [119-123] [139-143] [159-163], zpracování: vlastní).....	92

Graf 8-58 Celkové výdaje všech měst na obyvatele (zdroj: [37-46] [58-62] [78-82] [99-103] [119-123] [139-143] [159-163], zpracování: vlastní)	93
Graf 8-59 Podíl dluhu k průměru příjmů (zdroj: [47-51] [63-67] [83-87] [104-108] [124-128] [144-148] [164-168], zpracování: vlastní).....	94

15 SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č. 1 – Celkové příjmy a výdaje

Příloha č. 2 – Příjmy

Příloha č. 3 – Výdaje

Příloha č. 4 – Srovnání měst

Příloha č. 5 – Zadluženost

Příloha č. 6 – Příklad dobré praxe – Brno